

Józef Mandziuk

Bibliografia historii Kościoła katolickiego na Śląsku. Cz. II, Czasy nowożytne : b. Okres pruski (1742-1945) (c.d.)

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 13/2, 229-292

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. JÓZEF MANDZIUK

**BIBLIOGRAFIA HISTORII
KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO NA ŚLĄSKU****Część II****Czasy nowożytne****b. Okres pruski****(1742-1945)****(C. d.)**

L a a f B., *Der soziale Einsatz der katholischen Kirche zur Zeit des Breslauer Fürstbischofs Kardinal Melchior von Diepenbrock (1945-1953)*. ASKG 39: 1981, s. 137-155.

L a c h m a n n J., *Die männlichen Orden und Kongregationen der katholischen Kirche. Ihre Entwicklung in den Provinzen Preussens von 1815 bis zum Ausgang des 3. Jahrzehnts des 20. Jahrhunderts*. Berlin 1935.

L a m b r e c h t K., *Zur Forschungslage über den schlesischen Schulreformer Johann Ignaz von Felbiger (1724-1788) in den Ländern Ostmitteleuropas*. W: *Silesiographia. Stand und Perspektiven der historischen Schlesienforschung*. Red. M. Weber, C. Raabe. Würzburg 1998, s. 257-265.

L a n g e H., *Die Elisabethinerinnen in Breslau von 1736-1896*. Breslau 1896.

L a n g e r A., *Säkularisation und Säkularisierung im 19. Jahrhundert*. München 1978.

L a s k o w s k a M., *Dzieje katolickiej parafii w Lutyni w latach 1845-1992*. Wrocław 2005, mps.

L a s k o w s k i E., *P. Dr. Josef Schweter CSsR, ein schlesischer Caritashistoriker*. ASKG 12: 1954, s. 278-282.

L a u b e r t M., *Die oberschlesische Volksbewegung*. Breslau 1928.

L a u c h e r t F., *Förster Heinrich*. W: ADB. T. 48. Berlin 1971, s. 670-671.

L a x A., *Meine Erinnerungen an Dr A. Bertram*. Hildesheim 1958.

Lebens- und Arbeitsordnung des Erzbischöflichen Priesterseminars Albertinum in Breslau-Carlowitz. Breslau 1939.

L e c Z., *Apostolstwo Słowa jako jedna z form duszpasterzowania jezuitów we Wrocławiu w latach 1581-1595; 1638-1776*. W: *Jezuicka ars educandi*. Kraków 1995, s. 131-140.

L e c Z., *Jezuickie misje ludowe na Śląsku w latach 1851-1872*. W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego w XIX wieku*. Red. I. D e c, K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2002, s. 47-52.

L e c Z., *Jubileusz 150-lecia Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek*. NŻ 10: 1993, nr 2, s. 20-21.

L e c Z., *Początki i rozwój Towarzystwa Jezusowego we Wrocławiu w latach 1638-1848*. WPT 1: 1993, s. 75-83.

L e c Z., *Siostry Elżbietanki w Świdnicy i okolicy*. RŚwid. 15: 1992, s. 54-62.

L e c Z., *Szkołnictwo jezuickie na Górnym Śląsku do kasaty*. Górny Śląsk 2003, nr 2, s. 7-14.

L e c Z., *Troska o kościoły w duszpasterstwie rzymsko-katolickim Hrabstwa Kłodzkiego do końca XX wieku*. W: *Veritati Salvificare Servire*. Red. W. W e n z. Wrocław 2002, s. 299-308.

L e c Z., *Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety na Śląsku. 150 lat istnienia*. Wrocław 1992.

L e c Z., *Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety w latach 1842-1992*. W: *Osoba-Kościół-Społeczeństwo*. Red. I. D e c. Wrocław 1992, s. 279-288.

L e c Z., M ł o t e k A., *Teologia katolicka na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX wieku*. Sobótka 57: 2002, s. 331-344.

Le Cardinal Adolphe Bertram. Cahiers Pologne – Allemagne 2: 1960, nr 3, s. 86-91.

L e c h J., *Franciszkański rys duchowości ks. Teodora Christopha*. Gliwice 1997.

L e c h i c k i C., *Kamiński Paweł*. W: PSB. T. 11, s. 578-579.

L e e s c h W., *Die Geschichte des Deutschkatholizismus in Schlesien (1844-1852) unter besondere Berücksichtigung politische Haltung*. Breslau 1938. Wyd. 2. Aalen 1982.

L e h m a n n F. J., *Kardinal Bertram-Gedanken*. Hedwigs-Kalendar 1960, s. 50 n.

L e j m a n B., *Die Universität Leopoldina in Breslau*. Wrocław 2003.

L e j m a n – L i p c z y ń s k a B., *Kościół bonifratrów pod wezwaniem Trójcy Świętej [we Wrocławiu]*. Wrocław 1998.

L e l e k H., *Życie i działalność księdza biskupa Józefa Marcina Nathana*. RTK 25: 1978, z. 4, s. 57-60.

L e m p a r t M., *Der Breslauer Domvikar und Jugendseelsorger Gerhard Moschner*. Ostfildern 2001.

L e n k o w E., *Henryków*. Wrocław 1970.

L e s i ó w D., L e s i ó w T., *Kościół św. Augustyna we Wrocławiu*. W: *Zakon Braci Mniejszych Kapucynów na Dolnym Śląsku i we Wrocławiu*. Wrocław 1996, s. 67-73.

L e s z c z y ń s k i J., *Chłop śląski w walce z kontrreformacją w drugiej połowie XVIII stulecia*. KOP 1957, nr 2, s. 104-133.

Leugers A., *Adolf Kardinal Bertram als Vorsitzender der Fuldaer Bischofskonferenz 1933-bis 1945*. ASKG 54: 1996, s. 71-109.

Leugers A., *Adolf Kardinal Bertram als Vorsitzender der Bischofskonferenz während der Kriegsjahre (1939-1945)*. ASKG 47-48: 1989-1990, s. 7-35.

Leugers A., *Adolf Kardinal Bertram und die Menschenrechte*. Die Diözese Hildesheim in Vergangenheit und Gegenwart 63: 1994, s. 205-229.

Leugers A., *Gegen die Mauer bischöflichen Schweigens. Der Ausschuss für Ordensangelegenheiten und seine Widerstandskonzeption 1941 bis 1945*. Frankfurt/M 1996

Leugers-Scherzberg A. H., *Die Wahl Adolf Bertrams zum Fürstbischof von Breslau im Jahre 1914. Ein Schritt zur Entpolitisierung des Bischofsamtes in Preussen*. ASKG 47-48: 1989-1990, s. 117-129.

Lewański J., *Ksiądz Jan Kudera*. PL 36: 1946, s. 229-233.

Lewek M., *Górnośląski plebiscyt z roku 1921 oraz udział w nim duchowieństwa*. W: *Sacrum Poloniae Milenium*. T. 8. Rzym 1960, s. 545-619.

Libor R. M., *Kloster Leubus. Ein Denkmal zisterzienischer Geschichte in Schlesien*. JSFWUB 11: 1966, s. 29-50.

Lill R., *Förster Heinrich*. W: *Handbuch der Kirchengeschichte*. T. 6, cz. 2. Freiburg-Basel-Wien 1973, s. 43-44.

Lipiński R., *Glocken aus dem Kreise Neumarkt/Schlesien in der Zerstreuung*. Hameln 1989.

Lis J., *Augustynik Grzegorz*. W: *ŚISB SN*, t. 1, s. 18-20.

Lis K., *Góra Świętej Anny*. W: EK. T. 5. Lublin 1989, szp. 1373-1375.

Lis M., *Polscy biskupi wobec plebiscytu górnośląskiego*. W: *Człowiek i Kościół w dziejach*. Red. J. Kopic, N. Widok. Opole 1999, s. 87-94.

Listwan B., *Konwersja św. Edyty Stein, patronki Europy i jej kult przedkantonizacyjny*. Wrocław 2000, mps.

Lob B., *Albert Schmidt O. S. B. Abt in Grüssau und Wimpfen*. Böhlau-Weimar-Wien 2000.

Lob B., *Zwischen monastischen und politischen Ordnungssystemen: Albert Schmitt OSB als Abt von Grüssau (1924-1969)*. ASKG 47-48: 1989-1990, s. 131-182.

Lochmann E., *Friedrich der Grosse und die katholische Kirche in Schlesien seit dem Beginn des Siebenjährigen Krieges*. Göttingen 1903.

Lochinger A., *Melchior Diepenbrock. Seine Jugend und sein Wirken im Bistum Regensburg (1798-1845)*. Regensburg 1988.

Londzin J., *Historia Generalnego Wikariatu w Cieszynie*. Cieszyn 1926.

Londzin J., *Kościół drewniany na Śląsku Cieszyńskim*. Cieszyn 1932.

Londzin J., *Krótką historia wydawnictwa „Gwiazdki Cieszyńskiej”*. GC 71: 1918, nr 36.

Londzin J., *Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX stulecia*. Lwów 1902.

L o n d z i n J., *Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie Cieszyńskim*. Lwów 1901.

L o o s H., *Ein Gesangbuch der Aufklärung von Ignaz Franz in Breslau*. W: *Aufklärung in Schlesien im europäischen Spannungsfeld*. Red. W K u n i c k i. Wrocław 1996, s. 177-195.

L o r e n z K., *Bischof Schaffgotsch im Oppolner Exil (1763-1766)*. SGB 21: 1930, s. 31-38.

L o r e n z W., *Die Kreuzherren mit dem Roten Stern*. Königstein 1964.

L o r i n s e r C. J., *Der Sieg über die Branntweinpest in Oberschlesien*. Oppeln 1945.

L o s l o w s k i E., *Johann Anton Theiner*. Schlesier 4: 1931, s. 347-353.

L o t h e r H., *Leopold Graf Sedlnitzky*. Breslau 1931.

L u b i e n i e c k i Z., *Cudowny Obraz Matki Bożej Opolskiej w Opolu*. WUDO 27: 1972, s. 309-313.

L u b i e n i e c k i Z., *Dzieje kultu obrazu Matki Bożej Opolskiej na Śląsku*. WUDO 30: 1975, s. 111-118.

L u b o s - K o z i e ł J., *Die religiöse Malerei in Schlesien im 19. Jahrhundert. Umriss der Forschungsthematik*. W: *Geschichte des christlichen Lebens um schlesischen Raum*. Red. J. K ö h l e r, R. B e n d e l. T. 1, cz. 1. Münster-Hamburg-London 2002, s. 779-784.

L u b o s - K o z i e ł J., *XIX-wieczne malarstwo religijne na Śląsku*. Wrocław 1999, mps.

L u b o s - K o z i e ł J., *Ruch odrodzenia „sztuki chrześcijańskiej” na Śląsku w XIX w. i powstanie kościelnego nurtu malarstwa*. W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego. Kościół w XIX wieku*. Red. I. D e c, K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2002, s. 62-70.

L ü c k e n K., *Der Vinzenzverein und seine sozial-caritative Bedeutung*. Köln 1921.

L y s z c z y n a J., *Konstanty Damrot – poeta ostatniego pokolenia*. W: *Śląskie Miscellanea*. Red. J. M a l i c k i, K. H e s k a - K w a ś n i e w i c z. Katowice 1996.

L y s z c z y n a J., *Księżda Antoniego Stobika podróże i książki*. Katowice 1998.

L y s z c z y n a J., *Norberta Bonczyka „Góra Chełmska”, czyli w stronę epopei*. W: *Śląskie Miscellanea*. Red. J. M a l i c k i, K. H e s k a - K w a ś n i e w i c z. T. 7. Katowice 1994, s. 62-67.

L y s z c z y n a J., *Poeta szczęsnej ziemi. Ks. Norbert Bonczyk*. Katowice 1994.

L u t t e r o t t i n., *Abtei Grüssau*. Grüssau 1930. Wyd. 2. Grüssau 1941.

L u t t e r o t t i n., *Führer durch die Heiligtümer der Abtei Grüssau*. Grüssau 1923.

L u t t e r o t t i n., *Von unbekanntem Grüssau*. Wolfeubüttel 1962.

Ł a ń - H i r o w s k a H., *Bonifarzy w Polsce (1609-1983)*. Rzym 1984.

Ł a w i c k a M., *Instytut witrażowy Adolfa Seilera we Wrocławiu (1846-1945) i jego rola w odrodzeniu witrażownictwa na Śląsku*. Wrocław 1997, mps.

Ł o b o z M., *Duch i diabeł w franciszkańskiej zakrystii – uwagi o „Głosie św. Franciszka”*. AS 22: 1992, s. 81-90.

Ł o b o z M., *Franciszkańskie kaznodziejstwo w piśmie dewocyjnym – obraz Góry Świętej Anny w „Głosie św. Franciszka”*. W: *Dziedzictwo duchowe i historyczne Góry Świętej Anny*. Red. W. M u s i a l i k. Opole-Wrocław 1997, s. 72-79.

Ł o b o z e k M. M., *Archiwum i biblioteka Bonifratrów w Cieszynie*. Warszawa 1995.

Ł o b o z e k M. M., *Bonifratrzy w Prudniku 1764-1939*. Warszawa 1999.

Ł o b o z e k M. M., *Klasztor i szpital Bonifratrów pod wezwaniem Świętych Aniołów Stróżów w Katowicach-Bogucicach (125 lat istnienia)*. Katowice – Bogucice 1999.

Ł o b o z e k M. M., *Klasztor i szpital Braci miłosierdzia w Pilchowicach*. Cieszyn 1997.

Ł o b o z e k M. M., *Pochówki u cieszyńskich Bonifratrów w wiekach XVIII i XIX w świetle klasztornych archiwaliów*. Cieszyn 1998.

Ł o b o z e k M. M., *Polska Prowincja Zakonu Bonifratrów pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. 75 lat istnienia*. Cieszyn 1977.

Ł u ż y n i e c k a E., *Architektura klasztorne cystersów na Śląsku XVIII-XIX w*. Poznań 1998.

Ł y s i k M. H., Ks. *Theodor Christoph*. Jego historia w Kościele na Górnym Śląsku. W: *Kościół śląski wspólnota misyjną*. Red. W. Ś w i a t k i e w i c z, J., W y c i ś l o. Katowice 1995, s. 186-202.

M a c a ł a J., *Zaangażowanie polityczne duchowieństwa śląskiego w latach 1929-1939*. W: *Duchowieństwo śląskie wobec przemian społeczno-kulturalnych w XIX i pierwszej połowie XX w*. Red. W. M u s i a l i k, J. M y s z o r. Warszawa 1995, s. 81-98.

M a c h a ł M., *Ksiądz Robert Spiske wrocławski kandydat na ołtarze*. Wrocław 1992.

M a c h a ł M., *Sprawa beatyfikacji Księdza Roberta Spiske (1821-1888)*. Studium kanoniczno-teologiczne. Wrocław 1993.

M a c h i e j A., *Okoliczności Powstania Wikariatów Generalnego w Cieszynie*. W: *Kształtowanie tożsamości religijnej i kulturowej na Śląsku Cieszyńskim*. Red. J. B u d n i a k, K. M o z o r. Cieszyn 2004, s. 241-245.

M a c h n a r z J., *Człowiek religijny w pismach filozoficznych Jadwigi Conrad-Martius i Edyty Stein*. Wrocław 1999.

M a c i u s z k o J. T., *Protestantyzm na Śląsku XVI-XX wieku*. W: *Miejsce i rola Kościoła wrocławskiego w dziejach Śląska*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2001, s. 195-213.

M a c u r a Z., *Dzieje parafii Pogwizdów do roku 1925*. Katowice 1988, mps.

M a h n e r G., *Beiträge zur Wirtschafts-geschichte des Cistercienserklosters Grüssau in Schlesien*. Hildesheim 1913.

M a i P., *Als einzige überlebt. Die Magdalenerinnen von Lauban (gegründet 1320), heute in Seyboldsdorf/Niederbayern*. ASKG 49: 1991, s. 177-203.

M a i P., *Die Folgen des „Kulturkampfes“ für die Schlesische Kirche*. ASKG 59: 2001, s. 229-246.

M a i P., *Kirchenpolitische Hintergründe der Umbettung Adolf Kardinal Bertrams*. ASKG 54: 1996, s. 267-274.

M a i P., *Kościół katolicki na pruskim Śląsku od roku 1740 do upadku monarchii w 1918 roku*. W: *Miejsce i rola Kościoła wrocławskiego w dziejach Śląska*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2001, s. 100-116.

M a i P., *Melchior Kardinal von Diepenbrock. Zur 200. Wiederkehr seines Geburtstag*. ASKG 56: 1998, s. 123-148.

M a i P., *Schlesische Priester während des Kulturkampfes in der Diözese Regensburg (1876-1884)*. W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte*. Red. B. S t a s i e w s k i. Köln-Wien 1969, s. 490-505.

M a i P., *Święci i błogostawieni diecezji wrocławskiej*. W: *Dziedzictwo*, s. 69-97.

M a i P., *„Wenn ihr diese Zeichen seht...“ Dompropst Bernhard Lichtenberg (1875-1943). Anhang: Bericht über Dompropstes Prälat Lichtenberg in Hof an der Saale*. W: *Heilige und Heiligenverehrung in Schlesien*. Red. J. K ö h l e r. Sigmaringen 1997, s. 263-283.

M a i n k a G., *Działalność duszpasterska ks. Augustyna Wetzla*. Zesz. Rac. „Strzecha” 6: 1997, s. 39-44.

M a j e w s k i A., *Arcybiskup Henryk Förster ordynariusz wrocławski (1853-1881) i jego księgozbiór*. Warszawa 1996, mps.

M a j e w s k i A., *Zakony żeńskie w diecezji wrocławskiej do czasów sekularyzacji w 1810 r*. Warszawa 1991, mps.

M a j u n k e P., *Geschichte des Kulturkampfes in Preussen-Deutschland*. Paderborn – Münster 1886.

M a l e c – M a s n y k B., *Plebiscyt na Górnym Śląsku (geneza i charakter)*. Opole 1989.

M a l e c z y Ń s k a K., *Dzieje gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu na Wyspie Tumskiej*. RB 3: 1959, z. 1-4, s. 83-95.

M a l e c z y Ń s k i K., *Ficek Jan Nepomucen*. W: PSB. T. 6, s. 429-431.

M a l i n o w s k a E., *Twórczość literacka ks. K. Damrota*. Zesz. Lublinieckie 1997, nr 4, s. 63-68.

M a ł a c h o w i c z E., *Katedra wrocławska. Dzieje i architektura*. Wrocław 2000.

M a n d z i u k J., *Biogramy*. W: SBKDŚI, *Altaner Bertold*, s. 11-12; *Bogedain Józef Bernard*, s. 38-40; *Bonczyk Norbert*, s. 42-44; *Komorek Rudolf*, s. 185-186;

M a n d z i u k J., *Biogramy z bibliografią podmiotową i przedmiotową*. W: SPTK. T. 1: *Damrot Konstanty (1841-1895)*, s. 362-364; *Ficek Jan Nepomucen Alojzy (1798-1862)*, s. 466-468. – T. 2: *Hórnik Michał (1833-1894)*, s. 75-76; *Hytrek Adolf (1853-1899)*, s. 84-85. – T. 5. *Chrzyszcz Jan (1852-1928)*, s. 216-221. –

T 6: *Kapica Jan (1866-1930)*, s. 41-43; *Kudera Jan (1872-1943)*, s. 263-265; *Loss Wiktor (1855-1932)*, s. 351-352.

M a n d z i u k J., *Biskup Henryk Förster wobec dogmatu nieomyślności papieskiej i jego przeciwników*. W: *Słowo Nieskowane*. Red. A. N o w i c k i, J. T y r a w a. Wrocław 1998, s. 609-616.

M a n d z i u k J., *Błędne kierunki teologiczne: hermezjanizm i güntherianizm na Śląsku*. Prz. Kalwaryjski 5: 1998, s. 118-124.

M a n d z i u k J., *Dolnośląskie szopki*. NŻ 1: 1983, nr 14, s. 10.

M a n d z i u k J., *Franciszkanie konwentualni we Wrocławiu*. Wrocław 1997.

M a n d z i u k J., *Gregor Józef*. W: EK. T. 6. Lublin 1993, szp. 132.

M a n d z i u k J., *Heyne Jan*. W: EK. T. 6. Lublin 1993, szp. 827-828.

M a n d z i u k J., *Historia Kościoła katolickiego na Śląsku*. T. 3. *Czasy nowożytnie*. Cz. 1: 1742-1846. Warszawa 2007.

M a n d z i u k J., *Historia Kościoła katolickiego na Śląsku*. T. 5. *Tablice chronologiczne*. Warszawa 2000.

M a n d z i u k J., *Jungnitz Joseph*. W: EK. T. 8. Lublin 2000, szp. 255.

M a n d z i u k J., *Ks. Bertold Altaner (1884-1964) – wybitny patrolog wrocławski*. ŚSHT 18: 1985, s. 107-112.

M a n d z i u k J., *Księgozbiór Melchiora kardynała Diepenbrocka księcia biskupa wrocławskiego (1798-1853)*. SChr 11: 2004, nr 1, s. 53-84.

M a n d z i u k J., *Kult Maryjny we Wrocławiu*. Warszawa 1997.

M a n d z i u k J., *Kult Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie*. SChr 4: 1997, nr 1, s. 13-25.

M a n d z i u k J., *Laemmer Hugo*. W: EK. T. 10. Lublin 2004, szp. 360-361.

M a n d z i u k J., *Latussek Daniel*. W: EK. T. 10. Lublin 2004, szp. 552.

M a n d z i u k J., *Muzykalia w Bibliotece Kapitulnej we Wrocławiu*. W: *Konferencja naukowa „Tradycja śląskiej kultury muzycznej”*. Wrocław 1981, s. 169-174.

M a n d z i u k J., *Nauczanie teologii katolickiej na Uniwersytecie Wrocławskim w okresie międzywojennym*. W: *300 lat Wydziału Teologicznego we Wrocławiu*. Red. I. D e c. Wrocław 2002, s. 59-63.

M a n d z i u k J., *Placówki Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame na Śląsku w latach 1851-1991*. SChr 13:2006, nr 2, s. 81-122.

M a n d z i u k J., *Powstanie Kościoła starokatolickiego ma Śląsku*. W: *Biskup Franciszek Hodur (1866-1953). Życie – dokonania – znaczenie*. Red. J. J e z i e r s k i. Olsztyn 2001, s. 245-255.

M a n d z i u k J., *Sanktuaria Maryjne na Dolnym Śląsku*. DŚI 4: 1997, s. 58-73.

M a n d z i u k J., *Sanktuaria Maryjne w Archidiecezji Wrocławskiej*. STV 27: 1989, nr 1, s. 230-246. – Toż. CS 23-24: 1991-1992, s. 309-325.

M a n d z i u k J., *Wrocławskie księgi liturgiczne*. PK 39: 1991, nr 3-4, s. 193-202.

M a n d z i u k J., *Zainteresowania bibliofilskie Henryka II Förstera, biskupa wrocławskiego (1853-1881)*. W: *Kościół na drogach historii*. Red. J. Wołczański. Lwów-Kraków 1999, s. 63-83.

M a n d z i u k J., *Z dziejów Krzeszowa*. DPZ 48: 1997, nr 1, s. 96-112.

M a n d z i u k J., *Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame na Śląsku w latach 1851-1990*. SChr 13: 2006, nr 1, s. 89-97.

M a n n H. G., *Prozess Bernard Lichtenberg. Ein Leben in Dokumentation*. [B. m. wyd.] 1977.

M a n t h e y F., *Schlesische Priester im Dienste der Diözese Kulm*. ASKG 42: 1964, s. 277-287.

M a ń k o w s k i A., *Księża Ślązacy w diecezji chełmińskiej*. Pelplin 1932.

M a r c o l A., *Josepha Wittiga teologia normatywna*. Opole 1997.

M a r c o l A., *Józef Wittig (1879-1946). Spojrzenie po trzydziestu latach*. STHSO 7: 1979, s. 295-318.

M a r c o l A., *Poeta, kaznodzieja czy teolog? Próba charakterystyki Josepha Wittiga*. STHSO 11: 1985, s. 245-255.

M a r c o l A., *Z dziejów Domu Księży Emerytów w Nysie*. STHSP 4: 1974, s. 109-116.

M a r c o l A., K o w a r z J., *Joseph Wittig – einer Vertreter der „Narrativen Theologie“*. ASKG 46: 1988, s. 161-170.

M a r d y ła J., *Życie i działalność duszpasterska ks. Jana Alojzego Nepomucena Ficka (1790-1862)*. Wrocław 1989, mps.

M a r e k F. A., *Bonczyk Norbert*. W: ŚISB, t. 1, s. 25-29.

M a r e k F. A., *Działalność Bernarda Bogedaina*. ZNWSPOp. Pedagogika 3. Opole 1963, s. 175-219.

M a r e k F. A., *Działalność społeczna i narodowa ks. Józefa Szafranka*. Opole 1968.

M a r e k F. A., *Góra Św. Anny – perła bezcenna górnos Śląskiej ziemi. W: Góra Chełmska*. Opole 1985, s. 101-126.

M a r e k F. A., *Kilka uwag w sprawie sponu o Bogedaina*. KOOp 10: 1964, nr 3-4, s. 91-106.

M a r e k F. A., *Ks. Norbert Bonczyk, poeta i patriota*. Opole 1957.

M a r e k F. A., *Miejsce Góry św. Anny w polskiej kulturze narodowej*. W: *Powstania śląskie i plebiscyt w procesie zrastania się Górnego Śląska z Macierzą*. Red. A. Brożek. Bytom 1993, s. 349-360.

M a r e k F. A., *Najdawniejsze czasopisma polskie na Śląsku 1789-1854*. Wrocław-Opole 1972.

M a r e k F. A., *Norbert Bonczyk – człowiek, kapłan i poeta (1837-1893)*. W: *Góra Chełmska*. Opole 1985, s. 127-139.

M a r e k F. A., *Norbert Bonczyk (1837-1893)*. W: *Pisarze śląscy XIX i XX wieku*. Red. Z. Hierowski. Wrocław 1963, s. 238-263.

M a r e k F. A., *Poemat o Górze Św. Anny*. W: *Góra Chełmska*. Opole 1985, s. 140-148.

M a r k s L., *Geschichte des katholischen Schullehrer-Seminars zu Breslau*. Breslau 1865.

M a r o ń F., *Christoph Teodor*. W: EK. T. 3. Lublin 1979, szp. 278.

M a r o ń F., *Czempiel Józef*. W: EK. T. 3. Lublin 1979, szp. 832.

M a r o ń F., *Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra*. W: WK. T. 4. Lublin 1983, szp. 571-572.

M a r o ń F., *Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku*. ŚSHT 13: 1980, s. 279-307.

M a r o ń F., *Dzieje i ustrój biskupstwa wrocławskiego w ostatnim ćwierćwieczu przed oddzieleniem obszaru obecnej diecezji katowickiej (szkic)*. ŚSHT 11: 1978, s. 163-231.

M a r o ń F., *Dzieje ośrodków kultu religijnego na Śląsku Cieszyńskim*. ŚSHT 8: 1975, s. 79-129.

M a r o ń F., *Dzieje Pszowa jako mikroregionu górnośląskiego życia parafialnego, pątniczego i narodowego*. ŚSHT 9: 1976, s. 177-230.

M a r o ń F., *Parafia górnośląska w pierwszym ćwierćwieczu XVIII w.* ŚSHT 5: 1972, s. 151-225.

M a r o ń F., *Początki parafii w Rybniku i Żorach*. WDKat 34: 1966, s. 102-106.

M a r o ń F., *Proces kształtowania wschodniej granicy biskupstwa wrocławskiego na tle wydarzeń politycznych przelomu XVIII i XIX wieku. Przyczynek do genezy ustaleń bulli „Se salute animarum”*. ŚSHT 4: 1971, s. 187-248.

M a r o ń F., *Stulecie dekanatu myślowieckiego na tle problemów narodowych i społecznych, związanych z rozwojem przemysłowym*. ŚSHT 12: 1979, s. 243-286.

M a r o ń F., *Szkoła górnośląska w ostatnich dziesięcioleciach przed Kulturkampfem (na przykładzie ówczesnego powiatu pszczyńskiego)*. ŚSHT 6: 1973, s. 185-255.

M a r o ń F., *Tematy górnośląskich konwentów dekanalnych w latach między Kulturkampfem a pierwszą wojną światową. Szkic faktograficzny*. ŚSHT 10: 1977, s. 201-259.

M a r s c h a l l W., *Adolph Kardinal Bertram*. W: *Schlesier des 15. bis 20. Jahrhunderts*. Red. J. J. M e n z e l, L. P e t r y. Mainz 1982, s. 165-173.

M a r s c h a l l W., *Adolf Kardinal Bertram als Fürstbischof und Erzbischof von Breslau 1914-1945*. W: *Adolf Kardinal Bertram...*, t. 1, s. 41-56.

M a r s c h a l l W., *Adolf Kardinal Bertram und der nationalsozialistische Staat*. W: *De Ecclesia Silesiae*. Red. H. U n v e r r i c h t, G. K e i l. Sigmaringen 1997, s. 255-268.

M a r s c h a l l W., *Die sprachlichen Verhältnisse in Oberschlesien nach dem „Realnadbuch des Bistums Breslau” von 1929*. OJ 2: 1989, s. 87-93.

M a r s c h a l l W., *Ein Brennpunkt schlesischer kirchengeschichtlicher Forschung. 50 Jahre*. ASKG 44: 1986, s. 3-16.

Marschall W., *Ein Hirtenbrief Kardinal Bertrams zum Jubiläum des seligen Johannes Sarkander*. W: *Frieden durch Menschenrechte*. Red. W Zylla. Dülmen 1984, s. 189-203.

Marschall W., *Georg Kardinal Kopp, Fürstbischof von Breslau (1887-1914), als Seelsorger und Politiker*. Schlesien 32: 1987, s. 198-209.

Marschall W., *Geschichte des Bistums Breslau*. Stuttgart 1980.

Marschall W., *Historia biskupstwa wrocławskiego od założenia do końca II wojny światowej*. W: *Dziedzictwo...*, 23-45.

Marschall W., *Kirche zwischen Politik und Seelsorge am Beispiel des Breslauer Erzbischofs Adolf Kardinal Bertram*. W: *deutsche und Polen. Beiträge zu einer schwierigen Nachbarschaft*. Red. C. Damm, H. J. T Barth. Bonn 1994, s. 101-114.

Marschall W., *Kardinal Bertram und das Bistum Breslau in der Zeit der Weimarer Republik*. OJ 160-17: 2001, s. 137-150.

Marschall W., *Schlesische Kirche im Lebensbildern*. Sigmaringen 1992.

Marschall W., *Schlesisches Klosterbuch. Gorkau. Augustiner-Chorherren-Abtei, dann Propstei*. JSFWUB 26: 1985, s. 3-7.

Martyrium und Heldentum ostdeutscher Frauen. Ein Ausschnitt aus der schlesischen Passion 1945/46. Red. J. Kap.s. München 1954.

Marsarczyk A., *Poglądy na Kościół występujące na Śląsku na podstawie „Zwiastuna Górnos Śląskiego” (1868-1872)*. ŚSHT 15: 1982, s. 91-102.

Maser P., *Die Kirchenkampf im deutschen Osten und in den deutsch sprachlichen Kirchen Osteuropas*. Göttingen 1994.

Matusiak W., *Breslauer Domkapellmeister von 1831-1925*. Breslau 1932.

Matuszek N., *Rozwój zakonów i zgrupowań zakonnych w latach 1850-914 na Śląsku Opolskim*. Nysa 1984, mps.

Matuszka V. G., *Die schlesischen Malteser in Vergangenheit und Gegenwart*. HBHEB 26: 1999, nr 5, s. 68-71.

Matyskiewicz F., *Nawrat Jan OMI*. W: SBKDŚI, s. 192.

Matwijowski K., *Z dziejów kultu Eucharystii na Śląsku*. W: *Na drodze do Kongresu*. Red. I. Dec. Wrocław 1997, s. 29-38.

Matzker R., *Einführung. Edith Stein und die Phänomenologie*. Bern-Frankfurt/M 1991.

Mayer G., *Der Domkapitular Adolf Bertram als Referent für die Theologiestudierenden des Bistums Hildesheim nach Briefen aus dem Dom- und Diözesanarchiv Mainz*. ASKG 33: 1975, s. 125-162.

Mayer G., *Geschichte der Generalsammlungen der Katholiken Deutschlands 1848-1903*. Köln 1904.

Mazak S., *Działalność gospodarcza i społeczno-polityczna ks. dr Jan Dzierżonia*. Pszczelarstwo 1956, nr 10, s. 20-22.

Mazak S., *Działalność naukowa ks. Dzierżonia*. GN 25: 1956, nr 46, s. 6.

Mazak S., *Ks. dr Jan Dzierżon*. Opole 1956.

- M a z a k S., *O sztuce sakralnej na Opolszczyźnie*. PPKat 53: 1963, nr 3, s. 348-349.
- M a z a k S., *Rodacy Opolszczyzny na ołtarzach Pańskich*. PKat 53: 1963, nr 28, s. 291.
- M a z a k S., *Śp. ks. praat Jan Melcer*. WUDO 21: 1966, s. 191-195.
- M a z a k S., *Wykaz publikacji Jana Dzierżona*. KOP 1956, nr 3, s. 131-139.
- M a z u r a P., *Die Entwicklung des politischen Katholizismus in Schlesien von seinem Anfängen bis zum Jahre 1880*. Breslau 1925.
- M a z u r s k i K. R., *Krzyszów*. Warszawa 1989.
- M a z u r s k i K. R., *Wambierzyce*. Warszawa 1986.
- M e e r A., *Bruderschaft christlichen Leben. Ein Merkbüchlein für die schlesische Erzbruderschaft vom heiligen Vinzenz a Paul*. Breslau 1937.
- M e e r A., *Charakterbilder aus dem Clerus Schlesiens 1832-1881*. Breslau 1884. Wyd. 2 poszerzone. Breslau 1998.
- M e e r A., *Der Orden der Ursulinerinnen in Schlesien*. Breslau 1878.
- M e e r A., „*Ein sozialer Gang durch Breslau*”. *Das St. Marienstift*. SchP 1892, nr 3, s. 48-54.
- M e e r A., *Geschichte des Ursulinerinnenklosters zu Liebenthal*. Breslau 1883.
- M e e r A., *Geschichte des Ursulinerinnenklosters zu Ratibor*. Breslau 1879.
- M e e r A., *Geschichte des Ursulinerinnenklosters zu Schweidnitz*. Breslau 1884.
- M e e r A., *Johannes Schneider*. SchP 1891, nr 6, s. 43-46.
- M e e r A., *Johannes Schneider der Stifter des St. Marienstifts in Breslau*. Breslau 1891.
- M e e r A., *Robert Spiske ein Blatt der Erinnerung*. SchP 1888, nr 9, s. 73-76.
- Melchior Kardinal von Diepenbrock Fürstbischof von Breslau. Gedenkschrift*. Red. E. B r ö k e r. Bocholt 1953.
- M e l z e r E., *Joh. Bapt. Baltzers Leben, Wirken und wissenschaftliche Bedeutung*. Bonn 1877.
- M e n d e E., *Der Annaberg und das Deutsch-polnische Verhältnis*. Bonn 1991.
- M e n d e l E., *Antypolska działalność duchowieństwa katolickiego w Opolu w latach 1933-1939*. KOP 24: 1978, nr 2.
- M e n d e l E., *Kardynał Adolf Bertram wobec hitleryzmu*. KOP 31: 1985, nr 2, s. 20-28.
- M e n d e l E., „... w obronie porządku ustalonego przez Boga”. *Przyczynek do biografii Adolfa Bertrama w latach 1918-1921*. KOP 1986, nr 4, s. 5-13.
- M e n d e l E., *Poglądy polityczne księcia biskupa wrocławskiego w czasie pierwszej wojny światowej 1914-1918*. KOP 31: 1985, nr 1, s. 30-37.
- M e n g e l T., *Das Schicksal der schlesischen Frauenklöster während des Dritten Reiches und 1945-946*. Köln 1986.
- M e n z e l B. F., *Das Kloster Wahlstatt nach dem siebenjährigen Krieg*. ASKG 34: 1976, s. 175-180.
- M e n z e l J. J., *Die Säkularisation in Schlesien 1810*. W: *Säkularisationen in Ostmitteleuropa*. Red. J. K ö h l e r. Köln-Wien 1984, s. 85-102.

Menzel J. J., *Muttersprachliche Seelsorge im Bistum Breslau*. W: *De Ecclesia Silesiae*. Red. H. Unverricht, G. Keil. Sigmaringen 1997, s. 97-104.

Mertens J., *Geschichte der Kongregation der Schwestern von der heiligen Elisabeth 1842-1992*. T. 1-2. Reinbeck 1992.

Mertens J., *Robert Spiske*. Tłum. M. Żmuda. Regensburg 1998.

Meydenbauer H., *Zur Frage der gemischten Ehen in Schlesien in den Jahren 1740-1750. Eine kirchenrechtliche Studie*. Quellen und Forschungen aus italienischen Archiven und Bibliotheken 3: 1900, s. 195-244.

Mierzwa I., *Działalność wydawnicza Karola Miarki młodszego*. Opole 1976.

Mierzwa I., *Ks. Konstanty Damrot (1841-1895). Szkic biograficzny*. ZL 1997, nr 4, s. 58-62.

Mierzwa I., *Kulturotwórcza rola polskich towarzystw religijnych na Górnym Śląsku*. W: *Religijne inspiracje kultury na Górnym Śląsku*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 1998, s. 107-120.

Mierzwa I., *Narodowościowe uwarunkowania katolicyzmu społecznego na Górnym Śląsku*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Red. J. Wycisło. Katowice 1992, s. 27-38.

Mierzwa I., *Rozwój polskiej myśli katolickiej na Śląsku*. STV 18: 1980, nr 2, s. 151-167.

Mierzwa I., *Zaangażowanie charytatywne parafii bogucickiej od połowy XIX wieku po czasy współczesne*. W: *Parafia Bogucka*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 1994, s. 180-206.

Mika N., *Ksiądz Augustyn Weltzel jako historyk – warsztat naukowy i problem wiarygodności faktów w jego dziejopisarstwie*. ZR 6: 1997, s. 45-56.

Miksa A., *Diözesanblatt für den Clerus der Fürstbischöflich Breslau Diözese 1803-1820*. Sigmaringen 1988.

Miodek J., *Kościół śląski w dziejach polszczyzny*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Red. J. Wycisło. Katowice 1992, s. 141-145.

Mirocka J., *Dzieje parafii w Zarzeczcu*. Cieszyn 1935.

Miron A., *Modlitewniki z Góry Św. Anny – inwentaryzacja i typologia*. ABMK 65: 1996, s. 1149-251.

Mischkowsy H., *Ein Gedenkstein für Kardinal Bertram in Hildesheim*. ASKG 28: 1970, s. 255-257.

Mischkowski H., *Wartha und das Stiftsland Kamenz*. HBKEB 9: 1982, nr 2, s. 21-22.

Mischkowsky H., *Zisterzienserabtei Kamenz im Tal der Glatzer Neisse*. HBKEB 17: 1990, s. 3-6.

Misiurek J., *Elvenich Peter Josef*. W: EK. T 4. Lublin 1985, szp. 906.

Miś E., *Maria Merkert*. Katolik 8: 1989, nr 23, s. 5.

Mitkowska A., *Wambierzyce*. Wrocław 1984.

Młotek A., *Badania nad antykiem chrześcijańskim na Wydziale Teologicznym we Wrocławiu (1811-1945)*. W: MV, s. 237-264.

Młotek A., *Ks. Szymon Sobiech (1749-1832) – moralista śląski*. STHSO 9: 1981, s. 239-253.

Młotek A., *Piękna dama Teologia. 300 lat Wydziału Teologicznego we Wrocławiu*. Wrocław 2002.

Młotek A., *Teodor Müncker (1887-1960) – wrocławski moralista i psycholog moralności*. W: *Słowo nieskowane*. Red. A. Nowicki, J. Tyrawa. Wrocław 1998, s. 617-623.

Młotek A., *Teologia katolicka na Uniwersytecie Wrocławskim*. Wrocław 1998.

Młotek A., *Teologia katolicka na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX w.* Sobótka 57: 2002, s. 330-344.

Młotek A., *Zarys dziejów teologii moralnej na Wydziale Teologicznym we Wrocławiu*. W: *Teologia i życie*. Red. M. Duda, S. Jesionek. Częstochowa 1994, s. 259-265.

Młotek A., *Z dziejów teologii moralnej na Wydziale Teologicznym we Wrocławiu*. CS 11: 1979, s. 211-251.

Młotek A., *Zur Geschichte der Moralthologie an der Katholisch-Theologischen Fakultät der Universität Breslau*. ASKG 45: 1987, s. 133-143.

Moczke M., *Ksiądz Józef Wittig – jego prace regionalne i związki z rodzinną Ziemią Kłodzką*. Wrocław 2002.

Moepert A., *Die katholischen Kirchen der Pfarrei Kanth*. Breslau 1939.

Mohr W., *Schlesien Vorort des Katholizismus. Katholikentage in Schlesien – Schlesien auf Katholikentagen 1848-1932*. Sigmaringen 1989.

Morsey R., *Bismarck und der Kulturkampf* ASKG 19: 1957, s. 232-270.

Morsey R., *Der Kulturkampf W: Der soziale und politische Katholizismus. Entwicklungslinien in Deutschland 1803-1963*. Red. A. Rauscher. T. 1. München-Wien 1981, s. 72-109.

Morsey R., *Die deutschen Katholiken u. der Nationalstaat zwischen Kulturkampf u. ersten Weltkrieg*. HJb 90: 1970, s. 61-64.

Morsey R., *Georg Kardinal Kopp (1837-1914)*. W: *Zeitgeschichte in Lebensbildern*. T 1. Mainz 1973, s. 13-28.

Morsey R., *Georg Kardinal Kopp, Fürstbischof von Breslau, Kirchenfürst oder „Staatsbischof“?* Wichmann JB 21-23: 1967-1969, s. 42-65.

Morsey R., *Prälaten auf der politischen Bühne. Zur Rolle geistlichen Parlamentarier im 19. und 20. Jahrhundert*. W: *Staat, Kultur, Politik*. Red. W Backer, W Chrobak, s. 313-323.

Morsey R., *Probleme der Kulturkampf-Forschung*. HJb 83: 1964, s. 217-245.

Morysówna K., *Księża śląscy za granicą*. GN 1947, nr 19, s. 153.

Movers F. C., *Denkschrift über den Zustand der hiesigen Kathol.-Theologischen Fakultät sei der Vereinigung der Breslauer und Frankfurter Universität bis auf die Gegenwart*. Leipzig 1845.

Mozor K., *Rozwój szkolnictwa wyznaniowego na Śląsku Cieszyńskim – wybrane zagadnienia*. W: *Kształtowanie tożsamości religijnej i kulturowej na Śląsku Cieszyńskim*. Red. J. Budniak, K. Mozor. Cieszyn 2004, s. 123-138.

Mozor K., *Szkolnictwo katolickie w Cieszyńskim Wikariacie Generalnym 1770-1925*. Kraków 2002.

Mras P., *Domek Loretański w Głogówku*. Wrocław 1977, mps.

Mrozowska D., Okólska H., *Wrocław Edyty Stein. Przewodnik ilustrowany*. Wrocław 1997.

Mrukwa J., *Działalność Jana Ignacego Felbigera (1724-1788) i jego zastugi dla katechezy w Galicji*. Lublin 1977, mps.

Mrukwa J., *Wkład Ignacego Felbigera w reformę szkolnictwa podstawowego w drugiej połowie XVIII w.* ŚSHT 13: 1980, s. 329-339.

Mrzyk M., *Problematyka kultu św. Jana Nepomucena w XVIII i XIX wieku na ziemi pszczyńskiej*. SMDzŚl 23: 1998, s. 92-106.

Mulik M., *Matka Boża w twórczości świętej Edyty Stein*. Wrocław 2002, mps.

Müller K., *Dom Misyjny Świętego Krzyża do zakończenia II wojny światowej. Aspekt misyjny*. W: *Głosili Słowo Boże. Stulecie Domu Misyjnego w Nysie 1882-1992*. Red. M. Studnik, J. Tyczka. Warszawa 1996, s. 121-150.

Müller K., *Graf Leopold Sedlnitzky. Fürstbischof von Breslau*. JSKB 38: 1959, s. 129-138.

Müller L., *Der Kampf zwischen politischen Katholizismus und Bismarcks Politik im Spiegel der schlesischen Volkszeitung*. Breslau 1919.

Müller L., *Die Publicistik und das katholische Leben in Breslau und Schlesien während des 19. Jahrhunderts*. Breslau 1908.

Müller L., *Lebensbilder schlesischer Jesuitenmissionare im 17. und 18. Jahrhundert*. ASKG 43: 1985, s. 165-200.

Müller L., *Nationalpolitische Presse. Katholizismus und katholischer Klerus*. Breslau 1931.

Münch F. X., *Der äussere Lebensgang des Aufklärungstheologen Thaddäus Anton Dereser*. Bonn 1929.

Münch G., *Adalbert Kayßler (1769-1821). Lebensweg eines christlichen Aufkläres*. ASKG 26: 1968, s. 210-250.

Münch G., *Erzpriester Paul Bretschneider (1880-1950), Pfarrer von Neu-Altmanndorf*. ASKG 24: 1966, s. 256-278.

Münch G., *Wahlstatt, Schlesiens barockes Ehrenmal*. ASKG 14: 1956 s. 174-190.

Münch W., *Sekretär bei Kardinal Bertram*. W: *Leben in Schlesien*. Red. H. Hupka. München 1962, s. 277-292. – Toż. W: A. Schickel, *Erinnerungen an Kardinal Bertram und Dr. Münch*. Wasserburg am Inn 1986.

Musialik W., *Dziennikarski obraz postaw reprezentacyjnych elit Kościoła katolickiego wobec problemów górnośląskich w okresie plebiscytu i III powstania śląskiego*. STHSO 18: 1998, s. 257-267.

Musiałik W., *Ks. Karola Koziółka „Mituj bliźniego jak siebie samego” jako zasada współżycia Polaków i Niemców*. W: *Śląsk w myśli politycznej i działalności Polaków i Niemców w XX wieku*. Red. D. Kisielewicz, L. Rubisz. Cz. 2. Opole 2004, s. 103-111.

Musiałik W., *Postawa duchowieństwa górnośląskiego w okresie plebiscytu*. W: *Rola i miejsce Górnego Śląska w Drugiej Rzeczypospolitej*. Red. M. W W a n a t o w i c z. Bytom-Katowice 1995, s. 264-269.

Musiałik W., *Postawy duchowieństwa katolickiego w okresie kampanii plebiscytowej i powstań śląskich*. W: *Powstania Śląskie i plebiscyt w procesie zrastania się Górnego Śląska z Macierzą*. Red. A. B r o Ź e k. Bytom 1993, s. 257-260.

Musiałik W., *Prasa mniejszości narodowej źródłem poznania dziejów duszpasterstwa polsko-jezycznego na Śląsku Opolskim (1922-1930)*. W: *Duchowieństwo śląskie wobec przemian społeczno-kulturalnych w XIX i pierwszej połowie XX wieku*. Red. W. Musiałik, J. Myszor. Warszawa 1995, s. 127-148.

Musiałik W., *Szkic o stosunkach religijnych na Śląsku Opolskim w pierwszych latach międzywojennych*. *KrKat* 7: 1997, s. 47-53.

Musiałik W., *Tylla Franciszek*. W: *SBKDŚI*, s. 442-443.

Musioł L., *Bieruń – miasto, kościół i parafia*. Bieruń 1999.

Musioł L., *Dzieje szkół parafialnych w dawnym dekanacie pszczyńskim*. Katowice 1933.

M ü s s e n e r H., *Die finanziellen Ansprüche der kath. Kirche an den preuss. Staat auf Grund der Bulle De salute animarum*. M-Gladbach 1926.

M ü t t i g J., *Philip Gothard Shaffgotsch Bischof von Breslau als Kirchenpolitiker*. Breslau 1919.

Mykita – Glensk C., *Kult św. Barbary w działalności teatralnej górnośląskich amatorów*. W: *Śląskie miscellanea*. T. 4. Red. J. M a l i c k i, K. H e s k a – K w a s n i e w i c z. Warszawa 1992, s. 71-75.

Mykita – Glensk C., *Teatr amatorski polskich Kongregacji Mariańskich na Śląsku opolskim i Cieszyńskim w latach niewoli narodowej*. *STHSO* 12: 1987, s. 321-352.

M y s z o r J., *Administracja kościelna polskiego Śląska Zaolziańskiego 1938-1940*. W: *Die Konfessionellen Verhältnisse im Teschener Schlesien vom Mittelalter bis zur Gegenwart*. Ratingen 2000, s. 215-252.

M y s z o r J., *Biografie*. W: *KDR*, t. 2: *Arnold Christoph*, s. 3; *Brier Josefs*. 30; *Brommer Karl*, s. 30-31; *Bujara Karl*, s. 35; *Demczak Hubert*, s. 57-58; *Elmerer Anna Felicitas*, s. 61; *Ewert Maria Sylwestra*, s. 61; *Frank Monika Gottilieba*, s. 66; *Fuge Magdalena Cantiana*, s. 69; *Gerlich Max*, s. 74-75; *Görlich Franz*, s. 78-79; *Görlich Leo*, s. 78-79; *Grelich Robert*, s. 81; *Guzy Johannes*, s. 84; *Haase Alfons*, s. 86; *Hebernoll Max*, s. 87; *Herberg Josepha*, s. 87; *Hertel Georg*, s. 87; *Heymann Lucia Sapientia*, s. 87; *Kalis Erich*, s. 105; *Kaliska Maria Ethelfreda*, s. 105; *Klehr Leopold*, s. 118; *Kubitzki Julie Edelburgis*, s. 144; *Kutscha Paul*, s. 152; *Kutz Emil*, s. 153; *Lange Karl*, s. 156; *Lerch Johannes*,

s. 164; *Marach Constantia Pudentiana*, s. 178-179; *Michaletz Georg*, s. 180; *Moepert Adolph*, s. 192; *Mühlsteff Georg*, s. 194; *Neuber Josef*, s. 200; *Otto Maria Gervasia*, s. 208; *Richter Anna Acharia*, s. 240; *Ridel Theresia Julie*, s. 240; *Rust Otto*, s. 249; *Rybka Martha Melusia*, s. 250; *Sabisch Rudolph*, s. 253; *Sappok Eugen*, s. 253; *Sauer Paul*, s. 253; *Schewior Erich*, s. 254; *Schilling Elfriede Rosaria*, s. 255; *Schrann Clara Adela*, s. 255-256; *Schumann Paul*, s. 256; *Schwirtz Josef*, s. 257; *Siersetzki Alfons*, s. 259; *Spittler Josef*, s. 267-268; *Steinfels Erich*, s. 281; *Theiner Maria Dominata*, s. 298-299; *Thienel Anna Sabina*, s. 299; *Till Bertha Dorothea*, s. 299; *Töpfer Hedwig Adelheldis*, s. 299; *Wittkowska Marianna Theodora*, s. 316.

M y s z o r J., Biogramy. W: SBKDSI: *Bielok Mateusz*, s. 28-29; *Grund Józef*, a. 124; *Haroński Leon*, s. 129-130; *Kichniawy Franciszek*, s. 171-172; *Kupilas Franciszek*, s. 223; *Szymała Jan*, s. 426; *Ścigata Franciszek*, s. 428.

M y s z o r J., *Bractwa i stowarzyszenia kościelne w parafiach chorzowskich na przełomie XIX i XX stulecia*. RCh 4: 2000, s. 45-63.

M y s z o r J., *Die Beziehungen zwischen Kardinal Bertram und dem Kattowitzer Bischof Adamski während des Zweiten Weltkriegs 1939-1941*. ASKG 54: 1996, s. 177-186.

M y s z o r J., *Die Marienverehrung in Oberschlesien in der Hilfe des 19. und Anfang 20. Jahrhunderts*. W: *De culto Mariano Kevelaer anno 1987*. Roma 1991, s. 617-629.

M y s z o r J., *Duchowieństwo parafialne na Górnym Śląsku w XIX i początku XX w. Stan badań za lata 1982-1999*. ŚSHT 33: 2000, s. 307-315.

M y s z o r J., *Duchowieństwo rzymsko-katolickie w parafiach: Lipiny, Zgoda i Świętochtówce w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku*. RŚw. 2: 2000, s. 75-88.

M y s z o r J., *Duszpasterstwo parafialne na Górnym Śląsku w latach 1821-1914*. Katowice 1991.

M y s z o r J., *Duszpasterstwo parafialne w dekanacie pszczyńskim w latach 1850-1914*. Kraków 1976, mps.

M y s z o r J., *Dzieje akcji charytatywnej na terenie parafii św. Barbary w Królewskiej Hucie w latach 1852-1923*. W: *Z dziejów parafii św. Barbary w Chorzowie*. Red. J. M y s z o r. Chorzów 1998, s. 58-77.

M y s z o r J., *Emil Schramks Weg zum Priester der Dioezese Breslau*. OJHedelberg 16-17: 2000, z. 1, s. 129-136.

M y s z o r J., *Historia diecezji katowickiej*. Katowice 1999.

M y s z o r J., *Kardynał Adolf Bertram wobec planów likwidacji diecezji katowickiej w okresie okupacji hitlerowskiej (1939-1941)*. W: *Ludzie śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław, s. 105-112.

M y s z o r J., *Katolicka doktryna o państwie w nauczaniu biskupa Melchiora Diepenbrocka (1845-1853)*. W: *Od Wiosny Ludów do Powstań Śląskich*. Red. W W r z e s i ń s k i. Bytom 1998, s. 32-49.

Myszor J., *Katolickie stowarzyszenia charytatywne kobiet na Śląsku w latach 1848-1940. (Na przykładzie Konferencji Pań św. Wincentego a Paulo)*. W: *Udział kobiet w polskim ruchu narodowym na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim w XIX i XX wieku*. Red. H. Karczyńska. Opole 1996, s. 70-85.

Myszor J., *Konferencje św. Wincentego a Paulo – charytatywne stowarzyszenia katolików świeckich w Polsce; powstanie, rozwój i likwidacja (1850-1950)*. W: *Caritas – zwód czy powołanie?* Red. H. Skorowski, J. Korala. Warszawa 1996, s. 59-75.

Myszor J., *Kościół na Górnym Śląsku a Stolica Apostolska w latach 1919-1925*. W: *Lux Romana w Europie środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska*. Red. A. Barcia k. Katowice 2001, s. 320-334.

Myszor J., *Ks. August Hlond: „kilka luźnych uwag w sprawie erekcji biskupstwa na Śląsku”*. *Przyczynek do genezy diecezji katowickiej*. *Seminare* 16: 2000, s. 485-494.

Myszor J., *Ksiądz Emil Szramek – kapłan diecezji wrocławskiej (1911-1922)*. W: *Ziemia Śląska*. Red. L. Szafrańiec. Katowice 2001, s. 73-80.

Myszor J., *Ks. Jan N Ficek*. W: *W trosce o trzeźwość narodu*. Red. M. P. Romaniuk. T. I. Warszawa 1994, s. 117-139.

Myszor J., *Ks. Jan Kapica (1866-1930). Karta z dziejów ruchu abstynenckiego na Górnym Śląsku*. *ŚSHT* 22: 1989, s. 129-138.

Myszor J., *Miejsce Jasnej Góry w pobożności ludu górnośląskiego w XIX i na początku XX wieku*. *SC* 7: 1987, s. 92-99.

Myszor J., *Ostatnie badania nad duszpasterstwem górnośląskim na przełomie XIX i XX wieku*. *ChS* 2986, nr 153, s. 53-62.

Myszor J., *Parafia pw. św. Szczepana w Bogucicach w XIX i na początku XX wieku*. W: *Parafia bogucicka. Tradycja i współczesność*. Red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 2000, s. 62-90.

Myszor J., *Pielgrzymki Górnoślązaków do sanktuariów maryjnych na przełomie XIX i XX wieku*. W: *Niepokalana. Kult Matki Bożej na ziemiach polskich w XIX wieku*. Red. B. Pylak, C. Krakowiak. Lublin 1988, s. 451-458.

Myszor J., *Pielgrzymki Górnoślązaków w XIX i na początku XX w.* *ŚSHT* 15: 1982, s. 151-169.

Myszor J., *Postawy narodowe duchowieństwa śląskiego na przełomie XIX i XX wieku. Przyczynek do dziejów Kościoła na Śląsku w okresie powstań i plebiscytu*. *SChr* 1: 1994, nr 1, s. 137-153.

Myszor J., *Rola i znaczenie misjonarzy, jezuitów i zmartwychwstańców w życiu i działalności ks. Jana Alojzego Ficka*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Red. J. Wycisło. Katowice 1992, s. 96-107.

Myszor J., *Ruch trzeźwości na Górnym Śląsku w latach 1844-1914*. *ŚSHT* 14: 1981, s. 219-236.

Myszor J., *Seelsorgische Traditionen in Oberschlesien um die Wende des 19. und 20. Jahrhunderts*. *CT* 68: 1998, z. specj., s. 211-224.

Myszor J., *Stellungnahme zum Beitrag von Adalbert Kurzeja*. OJb 12: 1996, s. 121-128.

Myszor J., *Stosunek duchowieństwa parafialnego do idei związkowej w Kościele na przykładzie powstania i rozwoju Konferencji św. Wincentego á Paulo*. W: *Duchowieństwo śląskie wobec przemian społeczno-kulturowych w XIX i w pierwszej połowie XX wieku*. Red. W. Musiałik, J. Myszor. Warszawa 1995, s. 35-51.

Myszor J., *Stosunki wyznaniowe w Tarnowskich Górach XVIII-XIX W: Historia Tarnowskich Gór*. Red. J. Drabina, Tarnowskie Góry, s. 256-285, 419-429, 587-599.

Myszor J., *Tradycje duszpasterstwa na Śląsku na przełomie XIX i XX wieku*. WAKat 1983, s. 519-527.

Myszor J., *Udział Naczelnej Rady Ludowej w Katowicach w planach budowy diecezji śląskiej (1921-1922)*. W: *Górny Śląsk po podziale w 1922 roku. Co Polska, a co Niemcy dały mieszkańcom tej ziemi?* Red. Z. Kapałain. T. 1. Bytom 1997, s. 169-190.

Myszor J., *Z dziejów kultu św. Barbary na Śląsku (XIX-XX w.)*. W: *Patronki polskiego górnictwa*. Zabrze 1993.

Myszor J., *Zmartwychwstańcy na Śląsku. Z dziejów odrodzenia religijnego na Górnym Śląsku w XIX wieku*. ZHTZ 1995, nr 1, s. 18-28.

Myszor J., *Źródła do dziejów duszpasterstwa parafialnego na Górnym Śląsku (XI i pocz. XX w.)*. PTom 2: 1986, s. 293-298.

Myszor J., *Życie religijno-moralne w dekanacie pszczyńskim w końcu XIX i na początku XX wieku*. ŚSHT 11: 1978, s. 265-283.

Myszor J., Burzywoda U., *Pieśni pątnicze ze zbiorów Jana Kupca*. ŚSHT 15: 1982, s. 243-271.

Myszor J., Kopicz J., *Główne problemy działalności Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku w latach 1918-1925*. W: *Podział Śląska w 1922 r. Okoliczności i następstwa*. Red. A. Brożek, T. Kulak. Wrocław 1996, s. 107-124.

Myszor W., *Bonczyk Norbert*. W: SPTK, t. 1, s. 192-194.

Myszor W., *Ks. dr Stefan Siwiec jako badacz wschodniego monastycyzmu*. W: *Kultura edukacyjna na Górnym Śląsku*. Red. A. Barcia k. Katowice 2002, s. 296-305.

Myszor W., *Siwiec Stefan*. W: SBKDŚl, s. 377-378.

Napieralski A., *Der Katholik und das schlesische „Centrum” von 1889-1903*. Bytom 1903.

Nawrot E., *Dekanat ostrzeszowski 1821-1945*. Poznań 2001.

Nawrot E., *Latussek Daniel*. W: *Słownik Biograficzny Wielkopolski Południowo-Wschodniej*. T. 2. Kalisz 2003, s. 129.

Negwer J., *Aus den letzten Tagen des Kardinals Kopp (+ 4. März 1914)*. BBEB 45: 1939, nr 9, s. 117-119.

N e g w e r J., *Die Verwaltungsrichtungen der Breslauer Erzdiözese in Geschichte und Gegenwart*. Breslau 1935.

N e g w e r J., *Geschichte des Breslauer Domkapitels im Rahmen der Diözesangeschichte vom Beginn des 19. Jahrhunderts bis zum Ende Zweiten Weltkrieges*. Wyd. K. E n g e l b e r t. Hildesheim 1964.

N e n t w i g H., *Schaffgotschiana in der Rechtsgräflich Schaffgot'schen Majoratbibliothek zu Warmbrunn*. Leipzig 1899.

N e q u a r J., *Generalvikar Alfons Blaeschke (1870-1950)*. W: *Schlesische Priesterbilder*. Red. J. G o t t s c h a l k. Aalen 1967, s. 37-42.

N e r l i c h E., *Kard. Bertram zu seinem 20. Todestag*. Caritas 66: 1965 [Freiburg], nr 2, s. 1-2.

N e t w i g H., *Die katholische Studentenverbindung Winfrida in Breslau 1881-1906*. Breslau 1906.

N e u b a c h H., *Das Breslauer Domkapitel im Urteil der preußischen Regierung 1890*. ASKG 50: 1992, s. 237-244.

N e u b a c h H., *Der Katolikentag in Neisse/Schlesien 1899, eine Begegnung zwischen dem ostdeutschen und dem westdeutschen Katholizismus, zugleich ein Beitrag zur Geschichte der Zentrums-Partei*. W: *Der Heimat verpflichtet*. Red. B. T r o u w a. Hildesheim 1999, s. 37-52.

N e u b a c h H., *Die geheime Mission des schlesischen Grafen Franz von Ballestrem in Rom 1886. Ein Beitrag zur Biographie des Breslauer Bischofs Georg Kopp*. ASKG 58: 2000, s. 279-326.

N e u b a c h H., *Felix Porsch (1853-1930)*. W: *Zeitgeschichte in Lebensbildern*. Red. R. M o r s e y. T. 1. Mainz 1973, s. 113-128.

N e u b a c h H., *Parteien und Politiker in Oberschlesien zur Bismarckzeit*. JSFWUB 13: 1968, s. 193-231.

N e u b a c h H., *Parteien und Politiker in Schlesien*. Dortmund 1988.

N e u b a c h H., *Reinhold Schirmeisen, ein schlesischer Kandidat für den Erzbischöflichen Stuhl zu Posen-Gnesen*. ASKG 62: 2004, s. 207-222.

N e u b a c h H., *Schlesische Geistliche als Reichstagsabgeordnete 1867-1898. Ein Beitrag zur Geschichte der Zentrums-Partei und zur Nationalitätenfrage in Oberschlesien*. ASKG 26: 1968, s. 251-278.

N e u b a c h H., *Schlesische Kandidaten für den Erzbischöflichen Stuhl von Gnesen-Posen*. W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte*. Köln 1969.

N e u b a c h H., *Wkład Śląska w politycznie zaangażowany katolicyzm*. W: *Dziedzictwo*, s. 193-221.

N e u b a c h H., *Zum deutsch-polnischen Nationalitätenverhältnis in Oberschlesien um das Jahr 1895*. JSFWUB 25: 1984, s. 235-247.

N e u c h o f f W., *Bibliotheka Ojców Franciszkanów we Wrocławiu*. [Wrocław 1983], mps.

N i e b o r o w s k i P., *Oberschlesien Polen und der Katholizismus*. Berlin 1919.

- Niemierawski W., *Ksiądz Józef Knosala (18781-1951)*. Katowice 1981.
- Neyer M. A. *Edyta Stein*. Kraków 1987.
- Niedziela G., *Historia Sióstr św. Jadwigi*. W: *W służbie Kościoła, 125 lat Sióstr św. Jadwigi*. Red. T a ż. Wrocław 1986, s. 105-269.
- Niedziela G., *Jadwiżanki w służbie Kościoła*. Wrocław 1985.
- Niedziela G., *Szkic historyczny Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. Katowice 1959, mps.
- Niedziela G., *Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi. Prowincja wrocławska*. W: *Studia i materiały do historii chrześcijaństwa w Polsce*. Red. A. Ch r u s z c z e w s k i. T. 9. Lublin 1995, s. 173-217.
- Nietsche B., *Klasztor franciszkanów w Gliwicach*. *Pietro et Studium* 7: 1962.
- Nikel J., *Die katholisch-theologische Fakultät*. W: *FS zur Feier des hundertjährigen Bestehens der Universität*. Red. G. K a u f m a n n. T. 2. Breslau 1811, s. 97-173.
- Nippold F., *Kardinal Kopp*. *ZWF* 52: 1910, s. 238-257.
- Nitecki P., *Biskupi Kościoła w Polsce*. Warszawa 1992.
- Nochowicz T., *Święta Barbara w religijności ludu śląskiego*. Wrocław 2001, mps.
- Nordblom P., *Die deutschen Bischöfe während der Zeit des Nationalsozialismus aus der Sicht der Auslandsdeutschen. Dr. Eduart Pont und die Zeitung „Der Deutsche in Polen“*. *ASKG* 54: 1996, s. 111-131.
- Nossola A., *Bittner Franz Anton*. W: *EK*. T. 2. Lublin 1976, szp. 622-623.
- Nowack A., *Augustin Weltzel*. *Schlesier* 1: 1922, s. 176-178.
- Nowack A., *Die Breslauer Jesuitenmission im Jahre 1852*. *SchVZ* 1920, nr 507.
- Nowack A., *Die Einstedeleien in Schlesien und der Grafschaft Glatz von Mittelalter bis zur Gegenwart*. Breslau 1939.
- Nowack A., *Die Pfarrkirche zur Allerheiligsten Dreifaltigkeit in Birawa O. S.* Breslau 1920.
- Nowack A., *Die Säkularisation in Schlesien oder das grosse Unrecht von 1810*. *SB* 1919, nr 13, 14.
- Nowack A., *Die Stadtpfarrkirche zum hl. Phillipus und Jakobus in Sohrau O. S.* Neustadt 1920.
- Nowack A., *Die St. Barbarakirche in Groß Strehlitz*. *OH* 11: 1915, s. 161-165.
- Nowack A., *Franziskanerkloster St. Josef in Walde bei Neustadt OS*. Neustadt 1920.
- Nowack A., *Führer durch das Erzbischöfliche Diözesanmuseum*. Breslau 1932.
- Nowack A., *Fürstbischof Heinrich Förster als Mäzen der bilden Künste*. *ASKG* 2: 1937, s. 207-218.
- Nowack A., *Fürstbischof Heinrich Förster und Karl Holtei*. Breslau 1932.
- Nowack A., *Gedenblätter an Kardinal Diepenbrock*. Breslau 1934.

N o w a c k A., *Geschichte der Landpfarreien des Archipresbyterats Sohra O. S.* Oppeln 1912.

N o w a c k A., *Geschichte der Pfarrei Groß Strehlitz in Oberschlesien.* Gross Strehlitz 1924.

N o w a c k A., *Geschichte des Klosters der Barmherzigen Brüder in Neustadt O. S.* Neustadt 1916.

N o w a c k A., *Konsistorialrat Karl Hertlein, Pfarrer von Ottmachau (1824-1886).* OJb 3: 1926, s. 62-68.

N o w a c k A., *Lebensbilder schlesischer Priester.* Cz. 1. Breslau 1928; Cz. 2. Breslau 1939.

N o w a c k A., *P Bonaventura Menzel, letzter Kapuzinerpriester Schlesiens (gest. 12. März 1869).* Studien aus der Neustädter Gegend 1910, z. 1, s. 22-34.

N o w a c k A., *P Ladislaw Schneider ein berühmter oberschlesischer Franziskaner.* W: *Oberschlesische Jahrbuch für Heimatgeschichte und Volkskunde.* T. 2. Breslau 1919, s. 112-121.

N o w a c k A., *Priestermorde in Schlesien aus alter Zeit.* OH 15: 1919, s. 44-51.

N o w a c k A., *Schlesische Wallfahrtsorte älter und neuer Zeit im Erzbistum Breslau.* Breslau 1937.

N o w a c k A., *Polsko-niemiecko-czeskie pieśni kościelne w tradycji liturgicznej na Śląsku.* Opole 1996, mps.

N o w i n a – K o n o p k a, *Nieborowski Józef* W: SBKDŚI, s. 29252-296.

N o w i Ń s k i G., *Turza, Śląska Fatima.* Bytom 1996. Wyd. 2. Turza Śl. 2002.

N ü r n b e r g e r A., *Fakultät und Fürstbischof* Breslau 1910.

N ü r n b e r g e r A., *Zum 200 jährigen Bestehen der katholischen-theologen-fakultät an der Universität Breslau.* Breslau 1903.

O c h o t T., *Modlitewniki górnośląskie do 1914 roku.* RTHSO 1: 1968, s. 368-396.

O c h o t T., *Msza św. w modlitewnikach górnośląskich do 1914 r.* ŚSHT 3: 1979, s. 171-204.

Odkrywanie Boga. Święta Teresa Benedykta od Krzyża. Edyta Stein (1891-1942). Red. J. M a c h n i a k, J. W. G o g o l a. Kraków 1998.

O g i e r m a n n O., *Der Prozess gegen Bernhard Lichtenberg Dompropst an St. Hedwig in Berlin.* Leipzig 1968. – Toż w j. polskim. Paryż 1983.

O g o r z e l e c K., *Miejsca pielgrzymkowe Kościoła katolickiego na Śląsku Opolskim. (Wybrane zagadnienia).* ŚIOP 4: 1994, nr 2, s. 7-17.

O g ó r e k P. P., *Edyta Stein św. Teresa Benedykta od Krzyża filozof i karmelitanka (1891-1942).* STV 38: 1999, nr 2, s. 175-183.

O g r o d z i ń s k i W., *Bogedain Bernard Jakub (!).* W: PSB 2: 1936, s. 192.

O g r o d z i ń s k i W., *Bonczyk Norbert.* W: PSB 2: 1936, s. 294-295.

O g r o d z i ń s k i W., *Christoph Wojciech.* W: PSB 3: 1937, s. 446.

O g r o d z i ń s k i W., *Dembończyk Józef Wacław.* W: PSB 5: 1946, s. 82-83.

O g r o d z i ń s k i W., *Związki duchowe Śląska z Krakowem na przełomie wieków XVIII i XIX.* Katowice 1935.

Ojcowie Franciszkanie we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. Red. B. Z a t h e y. Wrocław 1994.

O k o n s k y K., *Ein Original. Dem Pfarrer Franz Gach aus Gross Chelm zum Gedächtnis.* Der Oberschlesier 10: 1928, z. 6, s. 318-333.

O l e k s i ń s k i J., *Brzuska Jan.* W: EK. T. 2. Lublin 1976, szp. 1140-1141.

O l e s c h R., *Die polnische Sprache in Oberschlesien und ihre Verhältnis zur deutschen Sprache.* Schlesien 24: 1979, s. 14-24.

O l e s c h R., *Zur schlesischen Sprachlandschaft, ihr alter slavischer Anteil.* ZfO 27: 1978, s. 32-45.

O l s z a r H., *Biskup Franciszek Ksawery Śniegoń (1809-1891).* WDKat 1991, s. 244-246.

O l s z a r H., *Kościół na Śląsku w okresie Republiki Weimarskiej.* W: *Miejsce i rola Kościoła wrocławskiego w dziejach Śląska.* Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2001, s. 120-133.

O l s z a r H., *Ksiądz Maksymilian Sdralek. Życie i działalność.* WAKat 69: 1994, s. 263-269.

O l s z a r H., *Ks. Wiktor Loss.* WAKat 60: 1992, s. 484-488.

Opactwo cysterskie w Rudach na Górnym Śląsku. Red. L. K a j z e r. Katowice 2001.

Ornamenta Silesiae. Red. M. S t a r z e w s k a. Wrocław 2000.

O r z e c h o w s k i M., *Kościół katolicki na Śląsku Opolskim wobec germanizacji w okresie hitlerowskim.* Sobótka 21: 1966.

O s t r o w s k a D., *Krzyszów.* Wrocław 1973.

O t t o B., *Vom Webersohn zum Kirchenfürsten* [Georg Kopp]. Die Goldene Mark 15: 1964, s. 41-55.

O t t o E., *Edith Stein als Philosophin und Heilige.* W: *Heilige und Heiligenverehrung in Schlesien.* Red. J. K ö h l e r. Sigmaringen 1997 s. 253-261.

O t t o K., *Der schlesische Clerus im Kriegjahre 1813 und die Errichtung des Landsturms.* Breslau 1875.

O t t o R., *Der sudetendeutsche Anteil des Breslauer Bistums.* AKGBMSch 1: 1967, s. 36-40.

O v e r a t h J., *Breslauer Theologen aus der Sicht eines Münsterländers. Briefe des Moralthologen Georg Dominicus Berg (1798-1837) an den Kölner Erzbischof Ferdinand August Graf von Spiegel.* ASKG 42: 1984, s. 1-15.

O v e r a t h J., *Die Katholisch-Theologische Fakultät Breslau und das Erste Vatikanische Konzil (1869-1870).* ASKG 35: 1977, s. 227-237.

O v e r a t h J., *Die Überwindung der Aufklärung im Fürstbistum Breslau. Faktoren der Entwicklung.* ASKG 44: 1986, s. 191-212.

O v e r a t h J., *Fakultät und Nuntiatur. Quellen zur Geschichte der Katholisch-Theologischen Fakultät in Breslau in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts aus dem Wiener Nuntiaturarchiv.* ASKG 38: 1980, s. 93-119.

O v e r a t h J., *Joseph Ignaz Ritter (1787-1857). Sein Wirken als Kirchenpolitiker und seine Bedeutung als Kirchenhistoriker.* Frankfurt/M 1979.

O v e r a t h J., *Sentire Ecclesiam. Zum Kirchenbild des Breslauer Alumnats-spirituels Karl von Dittendorf (1793-1851)*. ASKG 40: 1982, s. 177-189.

O v e r a t h J., *Zwischen Hermes und Hermesianismus Briefe des Breslauer Kirchenhistorikers Joseph Ignaz Ritter an den Kölner Erzbischof Ferdinand August Graf Spiegel 1830-1835*. ASKG 37: 1979, s. 131-155.

P a ł y g a J., *Watykański komisarz plebiscytowy (tzw. incydent górnos Śląski)*. Kop 1979, nr 1, s. 24-36.

Pamiętnik 50-letniego Jubileuszu Kółka Towarzystwa w Królewskiej Hucie 1872-1922. B. m. i. r. wyd.

P a n i c J., *Londzin Józef*. W: SBKDŚI, s. 240-242.

P a n z r a m B., *Franz Xaver Seppelt*. ASKG 25: 1967, s. 2274-297.

P a r u z e l E., *Kult obrazu Matki Bożej w Piekarch Śląskich w latach 1659-1985*. Wrocław 1989, mps.

P a s h o n A., *Hernhuci i ich gminy na Śląsku ze szczególnym uwzględnieniem Pawłowiczek*. Wrocław 1984, mps.

P a s h o n A., *Kronika Pawłowiczek. Z dziejów parafii*. Opole 2001.

P a s h o n A., *Zarys dziejów parafii rzymsko-katolickiej pod wezwaniem św. Andrzeja i Jakuba w Pawłowiczkach*. Wrocław 1978, mps.

P a s z k o w s k i Z., *Walenty Wojciech duszpasterz parafii Korfantów w latach 1902-1916*. Nysa 1985, mps.

P a t e r J., *Archiwum Archidiecezjalne i Biblioteka Kapitulna we Wrocławiu*. DŚI 8: 2000, s. 177-190.

P a t e r J., *Biogramy*. W: SBKDŚI: *Bertram Adolf*, s. 25-27; *Dembończyk Józef Waclaw*, s. 82; *Ferche Józef*, s. 98-99; *Förster Henryk Ernest Karol*, s. 102-104; *Franz Adolf*, s. 106; *Gleich Hermann*, s. 115; *Hoffmann Hermann*, s. 140-141; *Jedin Hubert*, s. 149-150; *Korcok Antoni Nikodem*, s. 193-194; *Latussek Daniel*, s. 229-230; *Nikel Jan Szymon*, s. 299-300; *Sabisch Alfred*, s. 361-362; *Schirmeisen Reinhold Paweł Andrzej*, s. 367-368.

P a t e r J., *Das Erzdiözesanmuseum in Breslau*. ASKG 56: 1998, s. 275-282.

P a t e r J., *Diecezja wrocławska w XVIII w*. Sobótka 41: 1986, nr 4, s. 619-630.

P a t e r J., *Elżbietanki*. GN 1978, nr 17, s. 8.

P a t e r J., *Jadwizanki*. GN 1977, nr 28, s. 5.

P a t e r J., *Kardynał Melchior Diepenbrock książe-biskup wrocławski (1798-1853)*. DŚI 6: 1998, s. 208-223.

P a t e r J., *Kardynałowie wrocławscy*. DŚI 8: 2000, s. 25-44.

P a t e r J., *Letnia rezydencja biskupów wrocławskich w Janowej Górze*. ŚILK 3: 1991, s. 89-94.

P a t e r J., *Matka Maria Merkert. Śląska kandydatka na ołtarze*. NŻ 1985, nr 23, s. 1, 4-5.

P a t e r J., *Męczennik konfesjonatu ks. Andrzej Faulhaber (1713-1757)*. NŻ 4: 1986, nr 10, s. 4-5.

P a t e r J., *Muzeum Archidiecezjalne we Wrocławiu*. ABMK 54: 1987, s. 146-151.

- P a t e r J., *Muzeum Archidiecezjalne we Wrocławiu*. ŚIZK 1993, s. 20-23.
- P a t e r J., *Muzeum Archidiecezjalne we Wrocławiu*. DŚI 4: 1997, s. 177-187.
- P a t e r J., „*Obraz Sobieskiego*” w katedrze wrocławskiej. NŻ 14: 1997, nr 7, s. 15, 17.
- P a t e r J., *Od biskupstwa do metropolii*. WPT 13: 2005, nr 2, s. 109-124.
- P a t e r J., *Pfarrbücherverzeichnis für das Erzbistums Breslau*. Regensburg 1998.
- P a t e r J., *Poczet biskupów wrocławskich*. Wrocław 2000.
- P a t e r J., *Pod rządami pruskimi*. NŻ 11: 1994, nr 11, s. 16-17.
- P a t e r J., *Przemiany w religijności na Śląsku pod wpływem Oświecenia*. W: *Przełom w historii*. Red. W. W r z e s i ń s k i. T. 3. Toruń 2002, s. 577-585.
- P a t e r J., *Rola pielgrzymek w rozwoju religijności wiernych na Śląsku*. W: *Milenium Kościoła na Śląsku*. Red. J. K o p i e c. Opole 2000, s. 129-145.
- P a t e r J., *Seelsorge und Kirchenbau in der Diözese Breslau unter den Bischöfen Georg Kopp (1887-1914) und Adolf Bertram (1914-1945)*. W: *Geschichte des christlichen Lebens im schlesischen Raum*. Red. J. K ö h l e r, R. B e n d e l. T. 1. Münster-Hamburg-London 2002, s. 757-764.
- P a t e r J., *Sanktuarium Męki Pańskiej*. NŻ 3: 1985, nr 6, s. 8-9.
- P a t e r J., *Siostry Maryi Niepokalanej*. GN 1977, nr 22, s. 5, 8.
- P a t e r J., *Spis ludności parafii myślowieckiej w dekanacie bytomskim z 1792 roku*. PDP 22: 2001, s. 91-123.
- P a t e r J., *100 lat Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu 1898-1998*. Wrocław 1999.
- P a t e r J., *Sylwetki dyrektorów Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu*. DŚI 6: 1999, s. 89-106.
- P a t e r J., *Sztuka sakralna w dziejach diecezji wrocławskiej*. W: *Milenijny Kościół wrocławski wczoraj i dziś*. Red. I. D e c. Wrocław 2001, s. 69-88.
- P a t e r J., *Święci w dziejach Śląska*. Wrocław 1997.
- P a t e r J., *Trudny pontyfikat biskupa Emanuela Schimonsky'ego (1752-1832)*. W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego. Kościół w XIX wieku*. Red. I. D e c, K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2002, s. 19-28.
- P a t e r J., *Vergessen oder verschwiegen? Zur Biographie des Archidirektors Alfons Nowack (1868-1940)*. ASKG 46: 1988, s. 119-134.
- P a t e r J., *W cieniu wojen światowych*. [Seria: *Z dziejów Kościoła wrocławskiego*]. NŻ 11: 1994, nr 12, s. 17-18.
- P a t e r J., *Wrocławska kapituła katedralna w XVIII w.* W: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*. Red. J. W a l k u s z. T. 1. Lublin 2002, s. 156-180.
- P a t e r J., *Wrocławska kapituła katedralna w XVIII w.* Sobótka 56: 2001, nr 4, s. 555-568.
- P a t e r J., *Wrocławska kapituła katedralna w XVIII w.* Wrocław 1998.
- P a t e r J., *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1702-1945*. W: *Słowo nieskowane*. Red. A. N o w i c k i. J. T y r a w a. Wrocław 1998, s. 625-633.

P a t e r J., *Zarys dziejów zgromadzenia siostr św. Elżbiety*. NP 55: 1981, s. 45-83.

P a t e r J., *Z martyrologii duchowieństwa śląskiego*. W: *Ludzie śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1992, s. 139-143.

P a t e r J., L e i b i n g e r M., *Bibliographie Alfons Nowack (1868-1940)*. ASKG 46: 1988, s. 135-145.

P a t e r M., Biogramy w: SBKDŚl: *Antoniewicz Bożoz Karol*, s. 13-14; *Brzozowski Antoni Stefan*, s. 58-59; *Cytrynowski Józef Ignacy*, s. 72; *Deloch Edward*, s. 81-82; *Diepenbrock Melchior*, s. 83-85; *Dziekan Henryk*, s. 95; *Edler Ludwik Ryszard*, s. 96; *Ficek Jan Alojzy Nepomucen*, s. 99-102; *Frank Wilhelm*, s. 105-106; *Engel Robert Antoni*, s. 96-98; *Gach Franciszek*, s. 107-108; *Gateczka Jan*, s. 109; *Gatuszka Tomasz*, s. 109-110; *Ganczarski Wiktor*, s. 110; *Gregor Józef*, s. 119-121; *Guzior Józef*, s. 126; *Herzog Robert Franciszek Józef*, s. 132-133; *Jankowski Gabriel Teodor*, s. 146-147; *Kamiński Paweł*, s. 161-164; *Konieczko Józef*, s. 186; *Krahl Jan Nepomucen*, s. 201-202; *Kraiński Wincenty*, s. 202-203; *Kulka Tomasz Józef*, s. 222-223; *Laxy Jan*, s. 230; *Loss Wiktor*, s. 244-245; *Lubecki Rudolf*, s. 245-246; *Markiełka Leopold*, s. 257-258; *Marx Franciszek Józef*, s. 259-260; *Marx Henryk*, s. 260; *Marx Jan*, s. 260-261; *Matulke Jan Piotr Paweł*, s. 265; *Michalski Józef Karol*, s. 271; *Müller Edward*, s. 287-288; *Mysliwiec Karol*, s. 289-290; *Nerlich Karol*, s. 293-294; *Nerlich Leopold*, s. 294-295; *Philippi Antoni Karol*, s. 318-319; *Połomski Józef*, s. 326; *Porsch Wilhelm*, s. 327; *Przynczyński Franciszek Ksawery*, s. 333-334; *Purkop Bernard*, s. 340-341; *Radziejewski Stanisław*, s. 341-343; *Radziwiłł Maria Edmund Wiktor Benedykt*, s. 343-344; *Reszka Franciszek Ksawery*, s. 348; *Robota Antoni*, s. 350-351; *Ruda Wincenty*, s. 356-358; *Rychel Roman*, s. 357-358; *Rymel Walenty*, s. 359-360; *Sames Antoni*, s. 362-363; *Schaffer Herman Józef*, s. 363-364; *Schmidt Wiktor*, s. 368-369; *Schneider Jan*, s. 369-370; *Sedlag Anastazy Jan*, s. 371-372; *Ślaniowski Jan*, s. 387; *Strzybny Augustyn Florian*, s. 402; *Strzybny Stefan*, s. 403; *Strzybny Wilhelm*, s. 403; *Szafranek Józef*, s. 407-411; *Szuman August*, s. 420; *Świeży Ignacy*, s. 433-437; *Waniura Gustaw*, s. 453; *Waniura Fedor*, s. 452-453; *Widera Wojciech*, s. 356-457; *Włodarski Adrian*, s. 465-466; *Wolny Józef*, s. 468; *Wrzodek Kasper*, s. 472-473; *Zolondek Jan Nepomucen*, s. 483-484.

P a t e r M., *Biskup wrocławski Melchior von Diepenbrock wobec kwestii języka polskiego na Śląsku*. SŚl SN 30: 1976, s. 37-56.

P a t e r M., *Duchowieństwo katolickie wobec spraw polskich na górnym Śląsku (1891-1914)*. Katowice 2004.

P a t e r M., „*Gazeta Górnos Śląska*” w świetle korespondencji Franciszka Przynczyńskiego z biskupem wrocławskim Henrykiem Försterem. SŚl SN 32: 1977, s. 321-344.

P a t e r M., *Historia Uniwersytetu Wrocławskiego do roku 1918*. Wrocław 1997.

P a t e r M., *Idee polityczne w ruchu katolickim na Śląsku (1848-1871)*. SŚl SN 29: 1976, s. 11-35.

P a t e r M., *Karol Miarka – obrońca Kościoła w latach Kulturkampfu*. W: *Ludzie Kościoła katolickiego na ziemi śląskiej*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1994, s. 96-103.

P a t e r M., *Katolicki ruch polityczny na Górnym Śląsku w latach 1848-1871*. Wrocław 1967.

P a t e r M., *Katolicki ruch polityczny na Śląsku w 1866 r.* Sobótka 15: 1960, s. 37-61.

P a t e r M., *Katolicyzm jako podstawa kultury ludności polskiej na Górnym Śląsku w XIX w.* W: *Tysiąclecie dziedzictwo kulturowe diecezji wrocławskiej*. Red. A. B a r c i a k. Katowice 2000, s. 278-284.

P a t e r M., *Kościół na Śląsku w kręgu polityki w XIX w.* W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego. Kościół w XIX wieku*. Wrocław 2002, s. 11-18.

P a t e r M., *Ksiądz znany i ksiądz zapomniany. Jan Nepomucen Alojzy Ficek i Jan Staniowski*. W: *Ludzie śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1992, s. 61-68.

P a t e r M., *Loss Wiktor*. W: *PSB*. 17: 1971, s. 562-563.

P a t e r M., *Polska i katolicka tożsamość Górnego Śląska w perspektywie historycznej XIX w.* W: *Metropolia Katowicko-Górnośląska. Dziedzictwo historii. Wyzwanie wobec przyszłości*. Red. W Ś w i a t k i e w i c z, J. W y c i s ł o. Katowice 1994, s. 45-54.

P a t e r M., *Radziejewski Stanisław*. W: *ŚISB*, t. 1, s. 240-244.

P a t e r M., *Sprawa rzymska i pierwszy Sobór Watykański w opinii katolickiej na Śląsku*. W: *Studia z dziejów Kościoła katolickiego*. T. 2. Wrocław 1961, s. 70-112.

P a t e r M., *W drodze do Polski. (Kartka z życia ks. Roberta Adamka – proboszcza Popielowa i Baranowa)*. Sobótka 51: 1996, s. 413-418.

P a t e r M., *Wydział Teologii Katolickiej i Ewangelickiej w Uniwersytecie Wrocławskim (1811-1918)*. *WPT* 10: 2002, nr 1, s. 17-25.

P a t e r M., *Wydział Teologii Katolickiej na Uniwersytecie Wrocławskim w połowie XIX wieku*. W: *Kardynał Melchior von Diepenbrock 1798-1853*. Red. M. K a c z m a r e k i i n. Wrocław 2000, s. 111-115.

P a t e r M., *Wydziały teologiczne na Uniwersytecie Wrocławskim (1870-1918)*. W: *300 lat Wydziału Teologicznego we Wrocławiu*. Red. I. D e c. Wrocław 2002, s. 49-58.

P a u l h o l z e r J., *Johann Ignaz von Felbiger's Methodenbuch*. Freiburg i. Br. 1882.

P a w l a k J., *Maryjne drogi Edyty Stein*. Wrocław 1998.

P a w l i k J., *Miejsca pątnicze i ruch pielgrzymkowy w diecezji katowickiej*. *NP* 44: 1975, s. 161-184.

P a w l i k J., *Piekary Śląskie*. Warszawa 1988.

P a w l i k J., *Początki kultu Matki Bożej w Piekarach Śląskich*. Kraków 1966.

P a w l i k J., *Rozwój sieci parafialnej na Górnym Śląsku w latach 1870-1960*. *RH* 29: 1981, z. 2, s. 199-221.

Pawlik J., *Spoleczne oddziaływanie sanktuarium w Piekarach w XIX wieku*. W: *Niepokalana. Kult Matki Bożej na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku*. Red. B. Pylak. C. Krakowiak. Lublin 1988, s. 215-220.

Pawlik J., *Wspomnienia o seminarium duchownym*. W: *Świat wewnętrznej dostojności. Studia i rozprawy*. Katowice 1999, s. 335-343. – Toż. WAKat 1999, s. 335-343. – Toż. DŚI 4: 1997, s. 305-312.

Pawlik J., *Ks. Zogłówek Andrzej*. Warszawa 1981.

Pawlik J., *Zogłówek Andrzej*. W: SBKDŚI, s. 483.

Pawlik K., *Dzieła sztuki w klasztorze bożogrobców nyskich w początkach XIX wieku*. STHSO 12: 19187, s. 311-320.

Pawlik K., *Rękopisy i inkunabuły bibliotek klasztornych nyskich w inwentarzach z czasów sekularyzacji (1812-1818)*. RB 17: 1973, nr 3-4, s. 437-479.

Pawluk H., *Melchior kardynał Diepenbrock książę-biskup wrocławski (1845-1853) i jego księgozbiór*. Wrocław 1982, mps.

Pawłowicz A., *Biblioteki Dekanatu w Cieszynie. Historia i księgozbiór*. W: *Cieszyńskie księgozbiory historyczne*. Red. H. Łaskarzewska. Warszawa 1993, s. 42-52.

Pawłowicz W., *Księgozbiory kapłanów śląskich XIX i XX w.* ŚSHT 38: 2005, z. 2, s. 421-438.

Pawłowicz W., *U źródeł Biblioteki Dekanalnej w Cieszynie – kolekcja księdza Antoniego Alojzego Lühna*. Pamiętnik Cieszyński 10: 1995, s. 18-24.

Pawłowiczowa M., *Cieszyńskie druki religijne XIX wieku. Przegląd zagadnień w świetle dotychczasowych badań*. W: *Śląskie miscellanea*. Red. J. Malicki, K. Heska – Kwasniewicz. T 12. Katowice 1999.

Pawłowiczowa M., „Dziedzictwo Błogosławionego Jana Sarkandra” i jego działalność wydawnicza w latach 1901-1922. W: *Książka polska na Śląsku w latach 1900-1922. Zarys problematyki*. Red. T. a. z. Katowice 1994, s. 190-203.

Pawłowiczowa M., *Ksiądz Jan Brzuska (1757-1840). Jego prace i księgozbiór*. BIBŚI 14: 1969, nr 1-4, s. 88-101.

Pawłowiczowa M., *Książka o tematyce religijnej wydawana i gromadzona na Śląsku. Zarys problematyki*. W: *Religijne inspiracje kultury na Górnym Śląsku*. Red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 1998, s. 46-57.

Pawłowiczowa M., *Księgozbiory prywatne na Śląsku Cieszyńskim w latach 1740-1920*. RB 32: 1988, z. 1, s. 207-226.

Pawłowiczowa M., *Księgozbiór oo. bonifratrów w Cieszynie. Dzieje, charakterystyka oraz stan obecny*. W: *Cieszyńskie księgozbiory historyczne*. Warszawa 1993, s. 34-41.

Peikert P., *Festung Breslau in den Berichten eines Pfarres*. Wyd. K. Jonca, A. Konieczny. Wrocław 1993.

Perlick A., *Handschriftliches des Breslauer Kardinals Melchior von Diepenbrock in der Dortmunder Stadt- und Landesbibliothek*. ASKG 8: 1950, s. 190-204.

- Perlick A., *Weiteres zur Diepenbrock-Forschung*. ASKG 11: 1953, s. 210-241.
- Perzyński M., *Męczennik z Kudowy*. Niedziela 47: 2004, nr 46, s. V.
- Perzyński M., *Praskie Dzieciątko w hiszpańskiej koronie*. NŻ 20: 2003, nr 1, s. 4-5.
- Petersen J., *Der Neutestamentler Aloys Schaefer (1853-1914)*. ASKG 57: 1999, s. 19-32.
- Petersen J., *Friedrich Wilhelm Maier (1883 bis 1957)*. ASKG 56: 1998, s. 61-82.
- Petry L., *Die Errichtung schlesischer Ordensprovinzen unter Friedrich dem Grossen*. Der Oberschlesien 18: 1936, s. 355-360.
- Peus B., *Schlesische Wallfahrtsmedaillen vor 1945*. ASKG 39: 1981, s. 273-278.
- Philipp Gotthard von Schaffgotsch (Fürstbischof von Breslau) als Freimaurer*. Breslau 1891.
- Piech S. L., *Księga diecezjalni z Galicji i Śląska Cieszyńskiego doktorzy teologii Uniwersytetu Wiedeńskiego 1809-1918*. ACr 35: 2003, s. 359-379.
- Piechota B., *Początki kultu świętej [Ann] na Śląsku*. W: *Dziedzictwo duchowe i historyczne Góry Świętej Anny*. Red. W Musiałik. Opole-Wrocław 1997, s. 9-20.
- Piechowicz Ł., *Ks. Szymon Sobiech (1749-1832) moralista śląski*. Wrocław 1998, mps.
- Pieczka K., *Góra św. Anny*. Piechowice 1995.
- Pielam M., *Duchowieństwo śląskie wobec plebiscytu i powstań*. KOp 1991, nr 1-2.
- Pielam M., *Hildesheimski okres życia kardynała Adolfa Bertrama*. W: *Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej*. Red. W Wresziński. T. 5. Wrocław 1998, s. 65-73.
- Pielam M., *Kardynał Adolf Bertram a problem duszpasterstwa w języku polskim w (arch) diecezji wrocławskiej – próba zarysowania tematyki*. W: *Duchowieństwo śląskie wobec przemian społeczno-kulturalnych w XIX i w pierwszej połowie XX wieku*. Red. W Musiałik. J. Mysior. Warszawa 1995, s. 99-125.
- Pielam M., *Pasterz swojej trzody. Kard. Adolf Johannes Bertram w pamięci duchowieństwa i wiernych archidiecezji wrocławskiej*. WPT 7: 1999, nr 2, s. 65-76.
- Piekorz E., *Die Magdalenerinnen von Lauban. Ein seltenes Kleinod*. HBKEB 5: 1978, nr 2, s. 24-26.
- Piełka K., *Ks. proboszcz Teodor Christoph*. GN 1926, nr 11, s. 5-6.
- Pienio Z., *Biblioteka OO. Kapucynów w Prudniku*. Wrocław 1990.
- Pienio Z., *Kapucyni na Kapellenbergu*. Głos św. Franciszka 36: 1994, nr 9, s. 52-55.
- Pienio Z., *Kapucyni w Prudniku*. GN 70: 1993, nr 25, s. 10.
- Pietrzak J., *Góra Świętej Anny podczas III Powstania Śląskiego. (przemilczana świętość – postawa franciszkanów)*. AUWr Historia 74: 1990, s. 227-236.

P i e t s c h T., *Zur Geschichte des Breslauer Klarenstiftes, des jetzigen Ursulinenklosters*. Breslau 1937.

550 lat parafii pod wezwaniem św. Klemensa papieża i męczennika w Ustrońniu. Red. I. P a n i c. Cieszyn-Ustroń 1997.

P i ę t a K. M., *Zniesienie Zakony Towarzystwa Jezusowego na Śląsku za panowania Fryderyka II*. Warszawa 2006, mps.

P i ę t a M. M., *Ks. Jan Schneider i jego Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej*. Warszawa 11988, mps.

P i g g e H., *Die religiöse Toleranz Friedrich des Grossen nach ihrer theoretischen und praktischen Seite*. Mainz 1899.

P i o n t e k F., *Kardinal Bertram (1859-1945)*. W: *Schlesische Priesterbild*. Red. J. G o t t s c h a l k. Aalen 1967, s. 15-20.

P i o t r o w s k i E., *Działalność liturgiczno-duszpasterska ks. Gerarda Szmyde (1885-1938)*. SHTSO 9: 1982, s. 253-288

P i s a r e k S., *Parafia św. Jana Chrzyciela w Pawłowicach*. Pawłowice 1996.

P i s c h e l A., *Geschichte und Beschreibung der Pfarrkirche zum heiligen Jakobus zu Neisse*. Neisse 1895.

P l e b a n e k K., *Bardo Śląskie. Przewodnik po kościele, klasztorze i okolicy*. Bardo Śl., mps.

P l e b a n e k K., *Kardynał Jerzy Kopp a polskie misje redemptorystów*. NŻ 17: 2000, nr 3, s. 16-17.

P l u t a J., *Zasłużeni kapłani. Ks. Franciszek Kirchniawy. (W 50 rocznicę śmierci)*. GN 31: 1962, nr 1, s. 8.

P l u t a J., B i e s o k F. E., *Franciszkanie w Bytomiu. Ponad siedem wieków obecności*. Bytom 1997.

P l u t a J., S i e m k o P., *Do Twej dążym kaplicy: Sanktuarium Matki Bożej Pszowskiej*. Bytom 1997.

P o b ó g - L e n a r t o w i c z A., *Chmielowice. Siedem wieków istnienia*. Opole 1995.

P o d o l s k a E., *Opieka sióstr św. Elżbiety nad chorymi. Zakłady opieki zdrowotnej zamkniętej*. NP 55: 1981, s. 191-248.

P o l a k J., *Dzieje parafii Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej do 1880 roku*. Bielsko-Biała 1989.

P o l a n T., *Duszpasterstwo w okresie powstań śląskich (1919-1920-1921)*. Wrocław 1993, mps.

P o l o c z e k E., *Gajda Robert*. W: SBKDŚl, s. 108-109.

P o l o c z e k E., *Janusz Antoni*. W: SBKDŚl, s. 147-148.

P o l o c z e k E., „*Kancjonał pszczyński*” jako źródło poznania polskich pieśni katolickich na Śląsku w drugiej połowie XVIII w. ŚSHT 11: 1978, s. 285-317.

P o l o c z e k E., *Polskie śpiewniki katolickie na Śląsku Cieszyńskim w latach 1857-1925*. Lublin 1987, mps.

P o l o c z e k E., *Uwarunkowania polityczne, społeczne i kulturowe powstania polskich drukowanych śpiewników kościelnych na Śląsku Cieszyńskim*. ŚSHT 22: 1989, s. 113-128.

P o l o c z e k E., *Z dziejów polskich śpiewników katolickich na Śląsku Cieszyńskim – Kancyonał i książka modlitewna na cały rok z 1865 roku*. ŚSHT 25-26: 1992-1993, s. 249-269.

P o l o c z e k E., *Z dziejów polskich śpiewników katolickich – Śpiewniki ks. Antoniego Janusza*. ŚSHT 23-24: 1990-1991, s. 99-134.

P o l a n k o A., *Trzeci Zakon Franciszkański przy klasztorze w Borkach Wielkich 1905-1939*. Opole 2002, mps.

P o l a n k o A., *Atanazy Józef Kleinwächter (1826-1892)*. ZŚI 2001, nr 3-4, s. 165-170.

P o n i a t o w s k i E., *Duchowieństwo a sprawa polska na Górnym Śląsku (w. XIX-XX)*. Katowice 1950.

P o p i ń s k i K., *Religijno-światopoglądowe aspekty Kulturkampf u wśród studentów Uniwersytetu Wrocławskiego 1904/1905*. RWr 4: 1997, s. 273-281.

P ö r n b a c h e r H., *Melchior von Diepenbrock als Domherr zu Regensburg und Joseph Freiherr von Eichendorff*. Regensburg 1962.

P o r w o ł P., Biografie. W: SBKDŚL: *Brzóska Wiktor Franciszek*, s. 59; *Kuczka Paweł*, s. 214-215; *Kulawy Jan Wilhelm*, s. 221; *Kulawy Paweł*, s. 221; *Kulawy Wojciech*, s. 221-222; *Macierzyński Paweł Augustyn*, s. 252-253; *Nandzik Teofil*, s. 291-292; *Paterok Franciszek*, s. 313-314; *Pośpiech Paweł*, s. 328-329.

P o r w a ł P., *Wycieczki z Górnego Śląska do Częstochowy w latach 1919-1921*. W: *Powstania śląskie i plebiscyt w procesie zrastania się Górnego Śląska z Macierzą*. Red. A. B r o ż e k. Bytom 1993, s. 301-312.

P o ś p i e c h J., *Adolf Hytrek (1853-1899)*. KO p 19: 1973, nr 4, s. 105-109.

P o ś p i e c h J., Biografie. W: SBKDŚL: *Hytrek Adolf*, s. 143-144; *Jagło Józef*, s. 145; *Przywara Michał*, s. 335-336.

P o ś p i e c h R., *Carl Julius Adolph Hoffmann (1801-1843) – zapomniana postać opolskiego życia muzycznego*. W: *Ad plenam unitatem*. Red.: P. J a s k ó ł a, R. P o r a d a. Opole 2002, s. 415-426.

P o ś p i e c h R., *Das „Inventarium” von Bernhard Kothe als Quelle für Forschungen des Musiklebens der Pfarrkirche Hl. Kreuz zu Oppeln*. W: *Musikgeschichte zwischen Ost- und Westeuropa*. Red. H. L o o s. Sankt Augustin 1996, s. 351-356.

P o ś p i e c h R., *Działalność muzyków śląskich w kapeli oo. paulinów na Jasnej Górze*. W: *Tradycje śląskiej kultury muzycznej*. Red. M. Z d u n i a k i n. T. 8. Wrocław 1996, s. 45-61.

P o ś p i e c h R., *Dziękczynny hymn Te Deum w śląskiej tradycji muzycznej*. W: *Ut mysterium paschale vivendo exprimat*. Red. T. D o ł a, R. P i e r s k a ł a. Opole 2000 s. s. 115-133.

P o ś p i e c h R., *Formy muzycznej oprawy procesji Bożego Ciała na Śląsku do końca XIX wieku*. W: *Kultura i sztuka w służbie Eucharystii*. Red. R. P i e r s k a ł a, R. P o ś p i e c h. Opole 2000, s. 125-140.

P o ś p i e c h R., *Funkcja kantora w tradycji muzycznej Kościoła katolickiego na Śląsku*. W: *Complexus effectuum musicologiae studia Miroslao Perz septuagenario dedicata*. Red. T. J e ż. Kraków 2003, s. 177-188.

P o ś p i e c h R., *Organy i organiści katedry wrocławskiej do czasów sekularyzacji (1810 r.)*. W: *Cantate Domino canticum novum. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Kazimierzowi Pasionkowi*. Red. S. G a r n c z a r s k i. Tarnów 2004, s. 225-232.

P o ś p i e c h R., *Towarzystwa organowe do pieśni „Drogi do nieba/Weg zum Himmel” ks. Ludwika Skowronka*. W: *Stulecie „Drogi do nieba” ks. Ludwika Skowronka*. Red. R. P i r s k a ł a. Opole 2003, s. 101-113.

P o ś p i e c h R., *Znaczenie Bernharda Kothege (1821-1897) dla życia muzycznego kolegiaty św. Krzyża w Opolu w drugiej połowie XIX wieku*. W: *Ineffabile Eucharistiae donum*. Opole 1997 s. 361-370.

P r a s a ł A., *Życie i twórczość Józefa Ignacego Schnabla (1767-1831) na tle dziejów muzyki kościelnej na Śląsku*. Wrocław 2001, mps.

Priester unter Hitlers Terror. Red. U. v. H e h l i n. Paderborn 1996.

P r o b s t A., *Fürstbischof Dr. Heinrich Förster. Leben und Wirken*. Breslau 1878.

P r o m n i t z E., *Polnitz bei Canth 1228-1929*. Breslau 1928.

P r o s c h F. A., *Fürstbischof Jakob Graf von Lichtenstein und seine Stiftungen für das Piaristenkollegium, das Piaristengymnasium und den Markt Weisswasser*. Weidenau 1905.

P r u s K., *O walce z pijaństwem na Górnym Śląsku za czasów księdza Ficka w roku 1844*. Bytom 1914.

P r u s K., *Z Mikołowa i jego okolicy*. Mikołów 1932.

P r z e p i o r k a A., *Życie i duchowość św. Edyty Stein w świetle jej twórczości naukowej i korespondencji*. Wrocław 2002, mps.

P s z c z y ń s k i K. P., *Święty Wojciech w ludowej tradycji górnośląskiej*. W: *Opolskie drogi św. Wojciecha*. Red. A. P o b ó g – L e n a r t o w i c z. Opole 1997, s. 103-116.

P r z y w e c k a – S a m e c k a M., *Z dziejów wrocławskich konwentów klarysek i urszulanek*. Wrocław 1996.

P r z y w e c k a – S a m e c k a M., R e i t e r J., *Bibliografia polskich czasopism śląskich (do 1939)*. Wrocław 1960.

P y k a H., *Święta Barbara w legendzie i obrazie*. W: *Święta Barbara patronka górników*. Katowice 1999, s. 9-18.

R a b e C., *Alma Mater Leopoldina. Kolleg und Universität der Jesuiten in Breslau 1638-1811*. Köln-Weimar-Wien 1999.

R a d l e r L., *Das Franziskanerkloster zu Schweidnitz in der Neuzeit*. ASKG 28: 1970, s. 50-77.

R a j m a n J., *Zróźnicowanie społeczno-zawodowe mieszkańców parafii Krzanowice (w świetle ksiąg metrykalnych z XIX wieku)*. STŚI SN 55: 1995, s. 37-55.

R a k R., *Charyzmat ks. Jana Alojzego Ficka*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary w XIX w.* Red. J. Wycisło. Katowice 1992, s. 117-128.

R a k R., *Die oberschlesischen Heiligen und Seligen*. OJB 16-17: 2001, s. 27-48.

R a k R., *Historia Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi i jego duchowość*. W: *Parafia bogucicka. Tradycja i współczesność*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 2000, s. 220-229.

R a k R., *Ksiądz Jan Alojzy Ficek, wielki duszpasterz XIX wieku*. HD 31: 1962, nr 3, s. 198-205.

R a k R., *Nowa Świeta – Teresa Benedykta od Krzyża*. WAKat 67: 1999, s. 59-68.

R a k R., *125 lat Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. W: *W służbie człowieka. 125 lat Sióstr św. Jadwigi*. Red. G. Niedziela. Wrocław 1986, s. 77-94.

R a k R., *Znaczenie sanktuarium w Piekarach dla religijno-społecznej integracji ludu górnośląskiego*. ŚSHT 17: 1984, s. 101-107.

R a k u s S., *dzieje parafii w Ochabach do połowy XIX wieku*. Katowice 1985, mps.

R a t k a A., *Kościół Matki Boskiej Różańcowej w Rudzie Śląskiej. Od rezydencji jezuickiej i kuracji do parafii*. Ruda Śl. 2000.

R a t u s z y n a M., *Rozwój i działalność Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP Niepokalnie Poczętej (Śląskie) w latach 1897-1928*. Lublin 1973, mps.

R e g i n e k A., *Muzykowanie chórálne w Kościele katolickim na Górnym Śląsku*. W: *Współczesność spadkobierca tradycji. Z problematyki śląskiej kultury muzycznej*. Red. J. Baumann-Szulałkowska. Katowice 2000.

R e i c h m a n n G., *Die Franziskanerkirche zu Leobschütz*. Breslau 1929.

R e i m a n n E., *Ueber die Verbesserung des katholischen höheren Schulwesens in Schlesien durch Friedrich den Grossen*. ZGS 19: 1885, s. 316-337.

R e i m a n n E., *Ueber die Verbesserung des niederen Schulwesens in Schlesien in den Jahren 1763-1769*. ZGS 17: 1883, s. 317-350.

R e i m a r K. U., *Die Skotnitsa und die Kapelle in Chelmek*. Oberschlesien 12: 1913, s. 303-309.

R e i n e r B., *Kler katolicki na Górnym Śląsku w latach przelomu 1919-1921*. ŚŚI SN 38: 1980, s. 83-103.

R e i n e r B., *Kościół katolicki wobec spraw polskich na Górnym Śląsku (XIX i XX wieku)*. W: *Śląsk Opolski w 1000-leciu Państwa Polskiego*. Opole 1966.

R e i n e r B., *Kościół katolicki wobec spraw polskich na Śląsku Opolskim w latach 1918-1939*. W: *Wolność sumienia. Szkice i polemiki*. Red. M. T. Staszewski. Warszawa 1973, s. 174-190.

R e i n e r B., *Stanowisko Kościoła katolickiego wobec spraw polskich na Górnym Śląsku (XIX i XX wiek)*. KOp 1966, nr 4, s. 105-123.

Rei n e r B., *Zmiany organizacji administracyjnej Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku w XIX i XX w. Z badań nad ustrojem wyznaniowym*. SS1 20: 1971, s. 385-407.

Re i n k e n s J. H., *Die barmherzigen Schwestern vom hl. Karl Borromeus zu Nancy*. Breslau 1855.

Re i n k e n s J. H., *Die Universität zu Breslau vor der Vereinigung der Frankfurter Viadrina mit der Leopoldina*. Breslau 1861.

Re i k e n s J. H., *Melchior von Diepenbrock. Ein Zeit-und Lebensbild*. Leipzig 1882.

Re i s c h Ch., *Die Franziskaner im heutigen Schlesien vom Anfänge des 17. Jahrhunderts bis zur Gegenwart*. ZGS 47: 1913, s. 276-300.

Re i s c h Ch., *Gedenkblatt zum 200 jährigen Bestehen der Kalvarie St. Annaberg*. Breslau 1909.

Re i s c h Ch., *Geschichte des Klosters und der Kirche St. Dorothea in Breslau*. Breslau 1908.

Re i s c h Ch., *Geschichte des St. Annaberges in Oberschlesien*. Breslau 1910.

Re i s c h Ch., *Kurze Geschichte der Franziskaner in Breslau*. Breslau 1900.

Re i s c h Ch., *Pamiętka 200-letniego istnienia Kalwaryi na Górze św. Anny*. Tłum. J. B e d n o r z. Breslau 1909.

Re i s c h Ch., *Tausch das Franziskanerkonvents St. Antonius mit dem Kloster der Elisabethinerinnen in Breslau*. FSt 1: 1914, s. 76-86.

Re i s c h Ch., *Zum 500 jährigen Jubiläum der Minoritenkirche St. Dorothea in Breslau*. Breslau 1901.

Re i s s e R., *Waldemar Otte (1878-1940)*. SPB 5: 1967, s. 140-143.

R e d z i n s k i K., *Nieudane zabiegi Polski w Watykanie o utworzenie Administracji Apostolskiej na górnośląskim obszarze plebiscytowym*. SŚ1 SN 43: 1984, s. 391-404.

R e d z i n s k i K., *Stolica Apostolska a plebiscyt na Górnym Śląsku*. SŚ1 SN 44: 1984, s. 121-150.

R i c h t e r H., *Die katholische Pfarrgemeinde Lossen, Kreis Brieg*. Ganderkessee 1968.

R i c h t e r H., *Kommende Lossen, Kreis Brieg*. W: *Der Johanniterorden, der Malteserorden*. Red. A. W i e n a n d. Köln 1988, s. 406-408.

R i e c h e r t K., *Jugendseelsorge in Schlesien im Nationalsozialismus. Dokumente und Erinnerungen*. ASKG 53: 1995, s. 9-58.

R i e c h e r t K., *Politische Folgen caritativen Programme. Eine Auseinandersetzung zwischen Adolf Kardinal Bertram und dem Präsidenten des Deutschen Caritasverbandes aus dem Jahre 1939*. ASKG 54: 1996, s. 187-195.

R i e d l i n g e r E., *Marcus Maria Graf v. Bombelles, Marschall von Frankreich, Pfarrer von Oppersdorf*. Neisse 1900.

Ring en um die versöhnende Wahrheit. In Memoriam Franz Scholz. Red. Ch. D a h m. Bonn 1999.

Rippel R., *Kościół św. Anny w Czarnowasach. Zeszyty Edukacji Kulturalnej* 1995, nr 9, s. 7-15.

Ritscher M., *Versuch einer Geschichte der Aufklärung im Schlesien während des 18. Jahrhunderts, unter besonderer Berücksichtigung der religiösen Aufklärung*. Liegnitz 1912.

Ritschny A., Häussler F. J., *Geschichte der Malteser-Ritter-Ordens-Kommende St. Johann in Schlesien 1100-1931*. Gropkau 1931.

Rivinius K. J., *Die Geschichte des Missionshauses Heiligkreuz: Von den Anfängen bis 1945*. ASKG 50: 1992, s. 13-86. Toż w j. polskim. W: *Głosili Stowo Boże. Stulecie Domu Misyjnego w Nysie 1892-1992*. Red. M. Stundnik, J. Tycka. Warszawa 1996, s. 9-69.

Roesch W., *Die Geschichte der Kapelle auf der Schneekoppe im Riesengebirge und ihre Beziehungen zu dem reichsgräflichen Hause Schaffgotsch*. ASKG 8: 1950, s. 105-116.

Roesch W., *Franz Roesch, Pfarrer von Pogrzebin*. ASKG 17: 1959, s. 292-295.

Roesch W., *Johannes Roesch, Kreuzherr mit dem roten Stern (+1814)*. ASKG 24: 1966, s. 223-231.

Rogalski A., *Kościół katolicki na Śląsku*. Warszawa 1955.

Rogalski A., *Materiały do dziejów postawy społeczno-politycznej władz kościelnych na Śląsku od połowy XVIII do połowy XIX w.* Sobótka 11: 1956, s. 39-58.

Rogowski S., *Państwo pruskie a Kościół katolicki na Śląsku w XVIII i XIX w.* ChW 1984, nr 1, s. 22-23.

Rok B., *Rola jezuitów wrocławskich w dysponowaniu wiernych na śmierć w XVIII wieku*. W: *Studia i materiały z dziejów nowożytnych*. Red. K. Matwijowski. Wrocław 1994, s. 113-118.

Rok B., *Troska o chorego i umierającego w świetle śląskiego poradnika ars bene moriendi z drugiej połowy XVIII w.* SMDzŚl 20: 1992, s. 51-57.

Romberg W., *Johann Ignaz von Felbiger und Kardinal Johann Heinrich von Frankenberg. Wege der religiösen Reform im 18. Jahrhundert*. Sigmaringen 1999.

Rose A., *Das Bild „Unser Lieben Frau von Grüssau“*. *Geschichte, Deutung und Bedeutung*. Schlesien 18: 1973, s. 17-19.

Rose A., *Die Benediktinerabtei Grüssau als liturgisches Zentrum in Deutschland (1919-1945)*. ASKG 31: 1973, s. 212-222.

Rose A., *Die Grüssauer Zisterzienser von und nach der Säkularisation 1810*. ASKG 36: 1978, s. 99-130.

Rose A., *Entwicklung oder Entartung der schlesischen Zisterzienser im 17. und 18. Jahrhundert*. JSFWUB 24: 1983, s. 333-339.

Rose A., *Kardinal Bertram als Seelsorger*. ASKG 54: 1996, s. 209-218.

Rose A., *Kloster Grüssau*. Stuttgart-Aalen 1974.

Rose A., *Kloster Grüssau und die Universität Breslau*. JSFWUB 18: 1973, s. 242-257.

R o s e A., *Schlesisches Klosterbuch. Grüssau. Benediktiner-, dann Zisterzienserabtei.* JSFWUB 24: 1983, s. 97-126.

R o s e A., *Zeitgenössische Quellen zur Wiederbesiedlung von Kloster Grüssau im Jahre 1919.* ASKG 46: 1988, s. 31-43.

R o s i ń s k i F. M., *Sachalin na początku XX w. w opisach śląskiego misjonarza o. Angellusa Kowarza.* W: *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego.* Wrocław 1998, s. 243-252.

R o s n e r E., *Kolek Jerzy.* W: SBKDŚI, s. 180.

R o s n e r J., *Szersznik Leonard Jan.* W: SDKDŚI, s. 414-416.

R o s t r o p o w i c z J., *Leśnica, jej okolice i mieszkańcy w osiemnastowiecznym protokolarzu parafialnym.* W: *Osiem wieków ziemi leśnickiej.* Red. A. L i p n i c k i. Wrocław 2002, s. 191-226.

R o t h e A., *Der Schlesische Kirchenhistoriker Augustin Knoblich (1833-1876).* ASKG 26: 1968, s. 363-367.

R o t h e A., *Die Pfarrer von Schmottseiffen Kr. Löwenberg (Schlesien).* ASKG 24: 1966, s. 208-218.

R o t h e A., *Die schlesischen Jesuitenniederlassung aus neuester Zeit.* ASKG 16: 1958, s. 303-304.

R o t h e A., *Franz Xaver Görlich.* ASKG 20: 1967, s. 306-311.

R o t h e A., *Glogauer Priester.* ASKG 22: 1964, s. 251-287.

R o t h e A., *Schlesische Jesuiten aus dem 19. Jahrhundert. Biographische Notizen.* ASKG 18: 1960, s. 217-271.

R o t h e A., *Schmottseiffener Priester. Ein Beitrag zur schlesischen Presbyterologie.* ASKG 24: 1966, s. 219-223.

R o t h e A., H a u s d o r f K., *Die Stiftpropste und Stadtpfarrer von Liebenthal.* ASKG 27: 1969, s. 219-237.

R o t t D., *Bibliofil-edytor-miłośnik Skargi. Literacka fascynacja księdza Jana Ficka.* W: *Książka polska na Śląsku w II połowie XIX wieku. Zarys problematyki.* Red. M. P a w ł o w i c z o w a. Katowice 1992, s. 189-196.

R u d z k i J., *Działalność oo. Jezuitów w Czechowicach-Dziedzicach w latach 1905-1985.* Katowice 1986, mps.

R u f f e r t B., *Das Fürstbischöfliche Kirchknabenstift in Neiße auch Mandikanten-Institut genannt.* Neiße 1921.

R u p e r t G., *Quickborn – katholisch und jugendbewegt. Ein Beitrag zur Wirkungsgeschichte der katholischen Jugendbewegung.* Oppeln 1999.

R u p p r e c h t H., *Robert Spiske, der Gründer der Hedwigschwwestern.* ASKG 53: 1995/1996, s. 265-276.

R y b a n t S., *Los średniowiecznego księgozbioru cystersów w Rudach po kasacie opactwa w 1810 r.* RB 21: 1977, s. 633-644.

R y g u ł a P., *Uwarunkowania polityczno-prawne Generalnego Wikariatu.* W: *Kształtowanie tożsamości religijnej i kulturowej na Śląsku Cieszyńskim.* Red. J. B u d n i a k, K. M o z o r. Cieszyn 2004, s. 49-67.

R z e p k o w s k i H., *Als Missionar in Indien. Pater Georg Proksch SVD (1904-1986)*. ASKG 474-48: 1989-1990. s. 183-204.

R z e p k o w s k i H., *Powstanie misji werbistowskiej w Togo i jej związek z Domem Misyjnym Świętego Krzyża w Nysie*. W: *Głosili Słowo Boże. Stulecie Domu Misyjnego w Nysie 1892-1992*. Red. M. S t u d n i k, J. T y c z k a. Warszawa 1996, s. 151-187.

S a b i s c h A., *Die Brandkatastrophe auf der Breslauer Dominsel am 9. Juni 1759 und ihre Folgen für die bis 1945 geltende räumliche Gestaltung*. ASKG 26: 1968, s. 191-209.

S a b i s c h A., *Johann Heyne. Zur 100. Wiederkehr seines Todes am 28. Oktober 1871*. ASKG 29: 1971, s. 238-247.

S a b i s c h A., *Zur Geschichte des Erzbischöflichen Konviktes „Albertinum“ in Gleiwitz*. ASKG 19: 1961, s. 238-246.

S a d o w s k i M., *Korespondencja kardynała Adolfa Bertrama z Adolfem Hitlerem (1933-1944)*. W: *Ludzie śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1994, s. 113-117.

S a f t E., *Kloster der Bermherzigen Brüder zu den hl. Aposteln Petrus und Paulus zu Neustadt*. W: *Festschrift des Klosterhospitals der Bermherzigen Brüder in Breslau zur Zweijahrhundertfeier 1712 bis 1912*. Breslau 1912, s. 113-116.

S a k w e r d a J., *Kamieniec Żąbkowicki. Zarys dziejów i zabytki*. Warszawa 1988.

S a m e r s k i S., *Die Bemühungen Kardinal Bertrams um die Reorganisation der Seelsorge im annektierten Polen (1939-1945)*. ASKG 54: 1996, s. 153-175.

S a m e r s k i S., *Ostdeutscher Katholizismus im Brennpunkt*. Bonn 1999.

S a m u l s k i R., *Die Breslauer Weihbischöfe. Zu ihrer Geschichte persönliche Zusammensetzung und Bedeutung für das kirchliche Leben in Schlesien bis 1945*. SPJB 1964, nr 3-4, s. 79-109.

S a m u l s k i R., *Die selbständig erschienenen Veröffentlichungen von Augustin Theiner*. ASKG 31: 1973, s. 177-186.

S a m u l s k i R., *Florian Bahr [jezuity, misjonarz w Chinach]*. Schlesier 4: 1931, s. 184-190.

S a m u l s k i R., *Kardinal – Bertram – Bibliographie*. ASKG 7: 1949, s. 189-265.

S a m u l s k i R., *Theologische Promotionen schlesischer Priester an der Universität Freiburg im Breisgau*. W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte*. Red. B. S t a s i e w s k i. Köln-Wien 1969, s. 416-441.

S a p o t a A., *Katolickie towarzystwa robotnicze na Górnym Śląsku do 1914 roku*. Zabrze 1987, mps.

S a p o t a A., *Towarzystwo Katolickich Robotników w Rudzie*. Kraków 1977, mps.

S a u e r A., *Zum Gedenken an Adolf Kardinal Bertram*. Königstein i. T. 1950.

S a u e r E., *Die Ernennung des Grafen Schaffgotsch zum Coadjutor des Bischofs von Breslau im Jahre 1744*. ZGS 4: 1863, z. 2, s. 225-271.

Sauer J., *Die Elisabethinerinnen in Breslau*. Breslau 1937.

Schade A., *Geschichte der Kirche zum allerseligsten Namen Jesu in Breslau jetzige Pfarrkirche der St. Mathiasgemeinde zum 200=jährigen Jubiläum der Einziehung*. Breslau 1898.

Schaefer A., Biogramy. W: *Siostry zakonne w Polsce. Słownik biograficzny*. T 1. Niepokalanów 1994: *Merkert Maria*, s. 186-189; *Merkert Matylda*, s. 189-191; *Werner Franciszka*, s. 296-298; *Wolff Dorota*, s. 308-311.

Schaefer A., *Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety*. W: *Studia i materiały do historii chrześcijaństwa w Polsce*. Red. A. Chruszczewski in. T 10. Lublin 1996, s. 5-379.

Schaffner H., *Die katholische Pffarkirche zu Ratibor bautlich und geschichtlich geschildert*. Ratibor 1905.

Schäpe J., *Fürstbischöfliche General-Vicariatamt in geistlichen Sachen des Bisthums Breslau*. Diözesanblatt für den Clerus der fürstbischöflichen Breslauer Diözes. 2: 1805, s. 105-131; 205-220

Scharf-Wrede T., *Adolf Bertram in seiner Hildesheimer Zeit*. ASKG 54: 1996, s. 235-265.

Scheitza R., *Die Prämonstratenser im Kloster Czarnowanz*. Oppeln 1941.

Schenk W., *Franz Adolf* W: EK. T. 5. Lublin 1989, szp. 692.

Schermuly, *Das Lehrer-Seminar zu Oberglogau*. Breslau 1902.

Schickel A., *Erinnerungen an Kardinal Adolf Bertram und Dr. Walter Münch*. Wasserburg am Inn 1986.

Schiel A., *Ignaz von Felbiger und Ferdinand Kindermann. Ihr Leben und ihre Schriften*. Halle a. d. Saale 1902.

Schiel H., *Im Spannungsfeld von Kirche und Politik*. Franz Xaver Kraus. Trier 1951.

Schiel H., *Max Sdralek, der Begründer der Breslauer Kirchengeschichtsschule, im Bannkreis von Franz Xaver Kraus*. ASKG 35: 1977, s. 239-284.

Schiel H., *Zur Situation der Breslauer Katholisch-Theologischen Fakultät unter Fürstbischof Heinrich Förster*. ASKG 34: 1976, s. 133-170.

Schindling A., *Friedrichs des Grossen Toleranz und seine katholischen Untertanen*. W: *Kontinuität und Wandel*. Red. P. Baumgart. Sigmaringen 1990, s. 257-272.

Schinke P., *Anfang und Ende der altkatholischen Kirchengemeinde Hirschberg (Riesengebirge)*. ASKG 19: 1961, s. 305-307.

Schiprowski E., *Das Antonius-Verlagin Breslau – Carlovitz in Jahre 1939*. W: *Jahrbücher der Schlesischen Franziskanerprovinz in Jahre 1939*. Breslau 1920.

Schirdewahn A., *Domkapellmeister Josef Schnabel und sein Sohn August als Seminarmusiklehrer*. Breslau 1935.

Schirdewahn A., *Ignaz Franz, ein schlesischer Kirchenliederdichter*. ASKG 4: 1939, s. 253-278.

Schirdewahn A., *Paul Knutschek, ein Leben für die Kirchenmusik*. Breslau 1940.

Schirdewahn A., *Seminaroberlehrer Leopold Heinze und seine Beziehungen zur Schul- und Kirchenmusik*. Breslau 1937.

Schlauser G., *Die St. Stanislaus Kirche in Altbielitz*. Oberschlesien 4: 1905, s. 189-198.

Schlesische Kirche in Lebensbildern. Red. J. Gröger in. Sigmaringen 1992.

Schlesische Priesterbilder. Red. J. Gottschalk. T 5. Aalen 1967.

Schlesische Lebensbilder. Red. H. Neubach, L. Petry. Würzburg 1968.

Schletz A., Biografie. W: SBKDŚI: *Lorek Jan Kanty Rafał*, s. 243-244. – Toż. PSB 17: 1973 s. 547-548; *Mięsopust Jacek Bernard*, s. 277-278; *Orszulik Alojzy*, s. 304-305.

Schletz A., *Wybitniejsi misjonarze Ślązacy w Polsce pierwszej połowy XX wieku*. NP 44: 1975, s. 269-305.

Schmidt J., *Historia kościoła pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach*. RGM 9: 1993, s. 214-243.

Schmidt V., *Festschrift zur 50-jährigen Jubelfeier der katholischen S. Maria Pfarrgemeinde in Kattowitz*. Kattowitz 1910.

Schnabel F., *Kardinal Kopps Bedeutung für den politischen Katholizismus in Deutschland*. Die Grenzboten 73: 1914, s. 260-273. – Toż. W: *F. S. Abhandlungen und Vorträge 1914-1965*. Red. H. Lut z. Freiburg 1970, s. 1-13.

Schneemann G., *Fürstbischof Förster auf der Würzburger Bischofsversammlung*. Stimmen aus Maria Laach 16: 1879, s. 21-31.

Schneer A., *Über die Zustände der arbeitenden Klassen in Breslau*. Breslau 1845.

Schneider A., *Über den Alkoholmissbrauch in Oberschlesien*. Oberschlesien 1: 1902, s. 13-15, 85-91.

Schneider W., *Die Kirchenpolitik Friedrichs des Grossen*. Historische Vierteljahrschrift 31: 1937, nr 1, s. 275-292.

Schneider W., *Nachrichten über des Gnadenbild zu S. Annaberg*. SchK 1863, s. 413-417.

Schodrok K., *Das Erlebnis der oberschlesischen Volksabstimmung*. Neumarkt 1951.

Schodrok K., *Erinnerungen an Adolf Kardinal Bertram*. W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte*. Red. B. Stasiowski. Köln 1969, s. 542-551.

Scholder K., *Ein Requiem für Hitler. Kardinal Bertram, Hitler und der deutsche Episkopat im Dritten Reich*. W: *Die Kirchen zwischen Republik und Gewaltherrschaft*. Red. K. O. von Arretin, G. Besier. Berlin 1988, s. 2282-238.

Scholz F., *Die akademische Vinzenzkonferenz zu Breslau*. Jahrbuch der Caritaswissenschaft 1959/1961, s. 121-136.

Scholz F., *Georg Kardinal Kopp. 1881-1887. Bischof von Fulda. 1887-1914 Fürstbischof von Breslau*. W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte*. Red. B. Stasiewski. Köln-Wien 1969, s. 511-529.

Scholz F., *Johannes Dietrich (1887-1945), Pfarrer an der Kreuzkirche zu Breslau (1923-1945)*. SP 5-6: 1966, s. 124-133.

Scholz F., *Joseph Wittigs Ostergeschichte 1922 „Die Erlösten” – heute betrachtet*. SP 709: 1969, s. 1108-130.

Scholz F., *Kardinal Kopp als Politiker*. Die Goldene Mark 15: 1964, s. 57-65.

Schönfelder A., *Geschichte der Trebnitzer Kongregation der barmherzigen Schwestern vom heiligen Karl Borromäus in Schlesien 1848-98*. Breslau 1898.

Schreiber-Kurpers D., *Działalność siostr franciszkanek szpitalnych na przykładzie konwentu w Opolu-Gronowicach (Zakład im. św. Józefa)*. W: *Klasztor w mieście średniowieczny i nowożytny*. Red. M. Derwich, A. Póboóg-Lenartowicz. Wrocław-Opole 2000, s. 605-612.

Schreiber-Kurpers D., *Dzieje Konferencji Św. Wincentego á Paulo na Śląsku w latach 1848-1914*. Warszawa 2003, mps.

Schreiber-Kurpers D., *Z historii opieki nad człowiekiem starym. Zakład św. Aleksego w Opolu (XIX-XX w.)*. ŚSHT 38: 2005, z. 1, s. 198-215.

Schubert F., *Die Volkssprache in den Breslauer Diözesanritualien von 1653-1929*. Ostdeutsches Pastoralblatt 54: 1934, s. 12-22, 46-57.

Schulte L., *Die Exemption des Breslauer Bistums*. ZGS 51-1917.

Schultz D., *Dietrich Bonhoeffer – śląski teolog i antynazista*. ŚILK 8: 1996, s. 11-19.

Schulz U., *Die Abgeordneten der Provinz Schlesien im Frankfurter Parlament*. JSFWUB 12: 1967, s. 155-230.

Schurr V., *Förster Heinrich, Fürstbischof von Breslau*. LTHK, t. 4, szp. 218-219.

Schwedowitz W., *Der Kulturkampf im preussischen Anteil der Erzdiözese Olmützt*. ASKG 1: 1936, s. 213-232.

Schwedowitz W., *Geschichte der katholischen Pfarrgemeinde Buchseldorf*. Breslau 1938.

Schwedowitz W., *Geschichte der Pfarrei Riegersdorf*. Neustadt O-S 1925.

Schwedowitz W., *Werdejahre der St. Caroluspfarre zu Breslau. Festschrift zur Einweihung der neuen St. Caroluskirche*. Breslau 1913.

Schwedt H., *Elvenich Peter Joseph*. W: LTHK, t. 3, szp. 614.

Schwenker F., *Die Toleranz Friedrichs des Grossen und die schlesischen Kirchen*. Cz. 1: 1741-1747. ZGS 75: 1941, s. 138-156; Cz. 2. ZGS 76: 1942, s. 81-96.

Schweter J., *Geschichte der Kongregation der barmherzigen Schwestern vom hl. Karl Borromäus*. Wartha 1945, mps.

Schweter J., *Geschichte der Kongregation der Grauen Schwestern von der hl. Elisabeth*. T. 1-2. Breslau 1937. – Toż w j. polskim. Tłum. A. Schaefer. Wrocław 1991.

Schweter J., *Geschichte der Kongregation der Marienschwestern*. Breslau 1934.

Schweter J., *Geschichte der Kongregation der Schwestern von der hl. Hedwig*. Breslau 1932. – Toż w j. polskim. Tłum. P. Spalek. Wrocław 1998.

Schweter J., *Die Marienkapelle auf dem Warthaberge und die Wallfahrten zu ihr einst und jetzt*. Wartha 1919.

Schweter J., *Prälat Dr. Hugo Laemmer 1835-1918*. Glatz 1926.

Schweter J., *Schwester Angela vom armen Kinde Jesu*. Breslau. – Toż w j. polskim. Wrocław 2002.

Schweter J., *Wartha. Geschichte dieses Wallfahrtsortes und der Wallfahrten dahin*. Schweidnitz 1922.

Seidel W., *Charyzmat Sióstr Maryi Niepokalanej na Śląsku*. W: *Sto lat w służbie nadziei i miłości*. Red. J. Kopiec. Opole 2003, s. 23-33.

Seipolt J., *Erinnerungen an die Schlesische Volkzeitung 1869-1944*. ASKG 36: 1978, s. 205-232; 37: 1979, s. 107-129.

Seng U., *Die Schulpolitik des Bistums Breslau im 19. Jahrhundert*. Wiesbaden 1989.

Seppelt F. X., *Bilder aus dem Kulturkampf in Schlesien*. SchVZ 1924.

Seppelt F. X., *Bistum Breslau*. W: LThK, t. 2, szp. 544-548.

Seppelt F. X., *Das Bistum Breslau im Wandel der Jahrhunderte*. W: *Die Schlesische Rühr*. Z. 2. Aschaffenburg 1948, s. 34-36.

Seppelt F. X., *Das vatikanische Konzil und die religiösen Wirren in Schlesien*. SchP 1925, nr 4, s. 49-55.

Seppelt F. X., *Der Kulturkampf im preussischen Anteil der Erzdiözese Olmütz, aus dem Nachlass von Prälat Dr. Adolf Franz*. ASKG 1: 1936, s. 213-232.

Seppelt F. X., *Die Wahlkapitulationen der Breslauer Bischöfe*. ZGS 49: 1915, s. 192-222.

Seppelt F. X., *Georg Kopp Bischof von Breslau (+1914)*. ZGS 50: 1916, s. 295-308.

Seppelt F. X., *Georg v. Kopp*. W: *Deutsches Biographisches Jahrbuch*. T. 1. Leipzig 1925, s. 48-58.

Seppelt F. X., *Georg v. Kopp*. W: *Staatslexikon*. T. 3. Freiburg i. Br. 1926, szp. 567-571.

Seppelt F. X., *Georg v. Kopp*. W: LThK, t. 6, szp. 189-191.

Seppelt F. X., *Geschichte des Bistums Breslau*. Breslau 1929.

Seppelt F. X., *Historisch-statische Übersicht über die Verwaltungsbehörden, Anstalten und Seelsorgstellen des Bistums*. W: *Real-Handbuch des Bistums Breslau*. T. 2. Breslau 1929.

Seppelt F. X., *Joseph Wick*. W: *Schlesien des 18. und 19. Jahrhundert*. Red. F. Andreae i in. Breslau 1926, s. 290-296.

Seppelt F. X., *Kardinal Georg Kopp*. ZGS 50: 1916, s. 295-326.

Seppelt F. X., *Melchior von Diepenbrock*. W: *Schlesien des 19. Jahrhunderts*. T. 1. Breslau 1922, s. 32-42.

Seppelt F. X., *P. Dr. Lambert Schulte O. F. M.* ZGS 54: 1920, s. 120-154.

Seweryn H., *Pieśni pątnicze związane z kultem Matki Boskiej Piekarskiej*. Kraków 1971, mps.

Siedlaczek H., *Zakład św. Norburgi wobec sytuacji społecznej i gospodarczej Raciborza w XIX w.* W: *Sto lat w służbie nadziei i miłości*. Red. J. Kopic. Opole 2003, s. 59-66.

Siegmund G., *Kaplan Andreas Faulhaber. Ein Märtyrer des Beichtstuhls*. Würzburg 1980.

Sienkiewicz – Miś T., *W trosce o innych. 150-lecie Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Szpitalnych*. GN 71: 1994, nr 25, s. 19.

Siostry Boromeuszki na Ziemi Śląskiej. Rys historyczny Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza. Kraków 1948.

Siwiec Stanisław., *Obóz koncentracyjny Gross Rosen – miejsce martyrologium wielu kapłanów*. W: *Dziedzictwo wiary Diecezji Legnickiej*. Red. S. Araszczuk. Legnica 1997, s. 105-118.

Siwiec Stefan, *Śługa Boży Teodor Christoph – świętobliwy proboszcz śląski*. Siemianowice Śl. b. r.

Skobel P., *Das Jungfräuliche Klosterstift zur Heiligen Maria Magdalena von der Busse zu Lauban in Schlesien von 1320-1821*. Stuttgart-Aalen 1970.

Skobel P., *Die Abwendung der Säkularisation vom Kloster der Magdalenerinnen zu Lauban*. ASKG 8: 1950, s. 129-154.

Skobel P., *Die Säkularisation des Zisterzienserstiftes Kamenz (Schlesien)*. Kamenz 1919.

Skobel P., *Innere Reformen im Convent der Magdalenerinnen zu Lauban*. ASKG 7: 1949, s. 126-146.

Skorupa H., *Piekarskie organizacje społeczno-religijne w latach 1948-1925*. Katowice 1993, mps.

Skoróńsk A., *Wrażenia z pielgrzymki do Częstochowy*. Głosy z nad Odry 1920, z. 4, s. 150-156.

Slezak W., *O polska duszę, wystawa historyczna o działalności duchowieństwa śląskiego w XIX i XX w.* Katowice 1991.

Sładek R., *Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej według tygodnika „Monika” (1876-1880)*. ŚSHT 15: 1982, s. 103-123.

Sławik B., *Towarzystwo Trzeźwości na Górnym Śląsku w latach 1844-1851*. Kraków 1938, mps.

Słomczyńska O., *Udział góry św. Anny w kultywowaniu języka polskiego*. W: *Miasto i gmina Leśnica*. Opole 1977, s. 13-20.

Słomczyńska O., *Z badań nad pieśnią religijną w kancjonałach śląskich*. SŚI SN 46: 1988, s. 15-38.

Słupcki R., *Ks. Józef Knosala jako duszpasterz i historyk (1878-1951)*. Wrocław 2005, mps.

Smółka L., *Biografie*. W: SBKDŚl: *Bujara Jan (1877-1939)*, s. 63-64; *Długosz Franciszek Juliusz*, s. 87-88; *Drewniak Wiktor*, s. 89; *Jałowy Roman*, s. 146;

Klimas Czesław, s. 173-174; *Melz Jan*, s. 267-269; *Netter Jan*, s. 295; *Potyka August Stanisław*, s. 330; *Sikora Józef Paweł*, s. 375; *Sossala Jan*, s. 391-392; *Stephan Stanisław*, s. 397-398; *Wojciech Walent*, s. 447-448.

S m o ł k a L., *Biografie trzech proboszczów Śląska Opolskiego. Na marginesie hitlerowskiej polityki przesiedleń ludności polskiej*. W: *Śląsk, Polska, Niemcy*. Red. K. M a t w i j o w s k i, W. W r z e s i ń s k i. Wrocław 1990, s. 257-270.

S m o ł k a L., *Bracia Ludwik (1906-1942) Klemens (1912-1975) Kosyrzykowie. Przyczynek do nowej generacji duchownych katolickich na Śląsku po 1918 roku*. *Sobótka* 51: 1996, s. 419-425.

S m o ł k a L., *Duchowieństwo śląskie XIX wieku*. W: *Kardynał Melchior von Diepenbrock 1798-1853*. Red. M. K a c z m a r e k, A. K i e ł b a s a, J. S w a s t e k. Wrocław 2000, s. 91-110.

S m o ł k a L., *Kilka uwag o polskich kanonikach Wrocławia w czasach najnowszych*. W: *Źródłoznawstwo i studia historyczne*. Red. K. B o b o w s k i. Wrocław 1989, s. 331-338.

S m o ł k a L., *Propagatorzy idei współżycia narodowości – sylwetki dwóch niemieckich duchownych katolickich (Stanislaus Stephen, Francioszek Ziegler) na Śląsku z przełomu XIX i XX w.* W: *Polska – Kresy – Polacy. Studia historyczne*. Red. S. C i e s i e l s k i, T. K u l a k. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1994, s. 93-98.

S m o ł k a L., *Śląsk i Kościół śląski w najnowszej historii Polski (do 1945 roku)*. W: *Studia i materiały do historii chrześcijaństwa w Polsce*. Red. A. C h r u s z c z e w s k i i in. T. 9. Lublin 1995, s. 9-22.

S m o ł k a L., *Trzech ostatnich duszpasterzy Polaków we Wrocławiu przed II wojną światową*. W: *Ludzie śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1994, s. 129-137.

S n o c h B., *Górnośląski leksykon biograficzny*. Katowice 1997.

S o b e c z k o H. J., *Ksiądz Stanisław Stephan (1867-1926)* *STHSO* 4: 1974, s. 117-121.

S o b e c z k o H. J., *Specyfika życia religijnego parafii górnośląskich*. *STHSO* 17: 1997, s. 143-159.

S o b e c z k o H. J., *Wpływ czynników historycznych na kształtowanie się religijności i liturgii na Śląsku*. W: *Milenium Kościoła na Śląsku*. Red. J. K o p i e c. Opole 2000, s. 107-128.

S o b e c z k o H. J., *Z dziejów ruchu liturgicznego na Śląsku*. *WUDO* 31: 1976, s. 117-123.

S o b e l J., *Geschichte und Festschrift der Barmherziger Brüder*. Wien 1892.

S o b o t t a E., *Studie zur theologischen Entwicklung des Grafen Sedlnitzky nach seiner Resignation*. *Jahrbuch des Vereins für schlesische Kirchengeschichte* 26: 1936, z. 2.

S o c h a J., *Modlitewniki dla dzieci i młodzieży na Śląsku do 1922 roku*. W: *Obieg książki i prasy a wielokulturowość regionu*. Red. K. H e s k a – K w a s n i e w i c z. Katowice 1999, s. 43-55.

S o c h a c k a S., *Konstanty Damrot – obrońca polskości Śląska w nazewnictwie*. ŚŚl SN 9: 1965, s. 219-230.

S o f f n e r J., *Geschichte der katholischen Pfarrei Oltaschin nebst deren Adjuncta Bettlern*. Breslau 1875.

S o k o ł o w s k i D., *Kompozycje religijne Johanna Georga Clementa (1735-1794) w zbiorach Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu*. W: *Tradycje śląskiej kultury muzycznej*. Red. M. Z d u n i a k i n. T. 6. Wrocław 1992, s. 83-86.

S o l i k D. A., S t e l m a c h B. T., *Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Trzebnicy*. W: *Studia i materiały do historii chrześcijaństwa w Polsce*. Red. A. C h r u s z c z e w s k i i i n. T. 11. Lublin 1997, s. 7-92.

S o l s k i T., *Działalność Georga Koppa biskupa Fuldy (1881-1887) na tle sytuacji Kościoła katolickiego w Rzeszy Niemieckiej*. SChr 8: 2001, nr 1, s. 127-139.

S o l s k i T., *Życie i działalność błogosławionego Księdza Adolfa Kolpinga (1813-1865)*. Kraków 2001.

S o n t a g s E., *Die Beziehungen Oberschlesiens zu Czenstochau*. Oberschlesien 11: 1912, s. 96-100.

S ö r r i e s R., *Joseph Wilpert (1857-1944). Ein Leben im Dienste der christlichen Archäologie*. Würzburg 1998.

S o s n o w s k i L., *Pieśni religijne w katolickich śpiewnikach śląskich z pierwszej połowy XIX wieku*. Lublin 1980, mps.

S o s s a l l a J., *Die Säkularisation der Matthias-Stiftskommende Neuhoft bei Kreuzberg OS. Ein Beitrag zur Geschichte der Säkularisation in Schlesien*. Ohlau 1937.

S o s s a l l a J., *Ksiądz Norbert Bończyk*. WUDO 21: 1965, s. 196-198.

S o s s a l l a J., *Kult Serca Jezusowego na Śląsku*. Katolik 1: 1955, nr 24, s. 5.

S o s s a l l a J., *Madonna Bytomska w Szombierkach*. WUDO 33: 1978, s. 224-227.

S o s s a l l a J., *Parafia polska we Wrocławiu w latach 1919-1934 i jej kościół*. WUDO 19: 1963, s. 236-239.

S o s s a l l a J., *Pasterz ludu śląskiego – biskup Walenty Wojciech*. PKat 68: 1978, nr 11, s. 2.

S o s s a l l a J., *Patronaty fiskalne na Śląsku Opolskim na przelomie wieków XVIII i XIX*. RTSO 2: 1970, s. 2029-239.

S o s s a l l a J., *Polski kościółek św. Marcina we Wrocławiu i jego przedwojenna wspólnota polonijna*. WUDO 1978, s. 148-150.

S o s s a l l a J., *Przyczynek do historii krzyżowców z czerwoną gwiazdą*. NP 23: 1966, s. 199-237.

S o s s a l l a J., *Wschodnia obserwacja Wielkiego Postu na Śląsku*. WUDO 19: 1964, s. 164-167.

S o s s a l l a J., *Z historii ksiąg metrykalnych na Śląsku*. WUDO 19: 1964, s. 14-17.

Sputek C., Sroka I., *Ks. Jan Alojzy Ficek – inicjator akcji trzeźwościowej na Górnym Śląsku*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Red. J. Wycisło. Katowice 1992, s. 82-95.

Spychała J., *Śluby w parafii Strzelce Opolskie w latach 1766-1870*. W: *Śląskie Studia Demograficzne. Śluby*. Red. Z. Kwaśny. Wrocław 1995, s. 7-46.

Spyra J., *Leopold Johann Scherschchnik (1747-1814)*. OJb 7: 1991, s. 91-110.

Stach S., *Opieka ambulatoryjna nad chorymi i ubogimi w zgromadzeniu sióstr św. Elżbiety*. NP 55: 1981, s. 249-283.

Stalman V., *Der Breslauer Domkapitular Dr. Franz Künzer (1819-1881) – ein staatstreuer Katholik und „entschiedener Gegner der ultramontanen Zentrumparteien“ im Kulturkampf* ASKG 55: 1997, s. 119-146.

Stanczyk Z., *Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poświętej (śląskie) w latach 1939-1945*. Lublin 1945, mps.

Stanoszek P., *Historia parafii Stare Olesno w Ziemi Oleskiej od średniowiecza do czasów najnowszych*. Wrocław 2006, mps.

Stanzel J. G., *Das Institut für kirchliche Verwaltung und Finanzwirtschaft in Breslau 1936-1945*. W: *Adolf Kardinal Bertram...*, t. 1, s. 135-160.

Stanzel J. G., *Die Breslauer Bistumsgüter in der Tschechoslowakei. Quellen zum Ringen um deren Erhaltung zwischen den beiden Weltkriegen*. AKGB 5: 1978, s. 344-374.

Stanzel J., *Die Schullaufsicht im Reformwerk des J. I. von Felbiger (1724-1788). Schule, Kirche und Staat in Recht und Praxis des aufgeklärten Absolutismus*. Paderborn 1976.

Stasiowski B., *Adolf Kardinal Bertram als Historiker, Kirchenpolitiker und Seelsorger*. W: N. Kozłowski, B. Stasiowski, *Es geschah vor 40 Jahren*. Eichstät 1985.

Stasiowski B., *Adolf Kardinal Bertram, Metropolit der ostdeutschen Kirchenprovinz, auf dem Hintergrund der Kirchengeschichte Ostdeutschlands*. W: *Leistung und Schicksal*. Red. E. G. Schulz. Köln 1967, s. 256-266.

Stasiowski B., *Adolf Kardinal Bertram. Sein Leben und Wirken auf dem Hintergrund der Geschichte seiner Zeit*. T. 1-3. Köln 1992-1994.

Stasiowski B., *Augustin Karl*. W: Gatz II, s. 20.

Stasiowski B., *Bertram Adolf*. W: Gatz II, s. 43-47.

Stasiowski B., *Das Wirken des Breslauer Erzbischofs Adolf Kardinal Bertram gegen dem Nationalsozialismus*. W: *Nationalsozialismus und Widerstand in Schlesien*. Red. L. Bossle. Sigmaringen 1989, s. 137-157.

Stasiowski B., *Die katholische Kirche im Bereich des Bistums Berlin. Ein geschichtlicher Überblick*. Berlin 1938.

Stasiowski B., *Ferche Joseph*. W: Gatz II, s. 184.

Stasiowski B., *Förster Heinrich, Fürstbischof von Breslau, Kanzelreder*. W: NDB, t. 5, s. 278-279.

Stasiowski B., *Gleich Hermann*. W: Gatz II, s. 249-250.

- Stasiewski B., *Melchior v. Diepenbrock*. W: Gatz II, s. 126-130.
- Stau de E., *P Athanasius Kleinwächter*. Neurode 1893.
- Stefania k P., *Siostry Maryi Niepokalanej we Wrocławiu 1854-2004*. NŻ 21: 2004, nr 11, s. 12-13.
- Stefania k P., *Wrocławskie siostry św. Edyty Stein*. NŻ 23: 2006, nr 11-12.
- Stelmach B., *150 lat służby Bogu i ludziom sióstr boromeuszek na ziemi Śląska i Polski*. W: *150 lat działalności Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza na ziemi śląskiej i polskiej 1848-1998*. Trzebnica 1999, s. 1-8.
- Stephan B., *Kloster Heinrichau und seine Kunstschatze*. Breslau 1935.
- Sterba H., *Kanonikus Dr. Franz Heide. Ein Lebensbild*. Breslau 1868.
- Stettiner P., *Friedrich der Grosse und Graf, Fürstbischof von Breslau*. Königstein 1889.
- Steuer A., *Woźniak Karol*. W: SBKDŚI, s. 469.
- Stockmeier P., *Johann Baptist Alzog (1808-1878)*. W: *Katholische Theologen Deutschlands im 19. Jahrhundert*. Red. H. Fries, G. Schweiger. T 3. München 1975, s. 44.
- Stokowy B., *Góra Św. Anny. Zarys historii ośrodka kultu religijnego na Górnym Śląsku*. Opole 1947.
- 150-lecie Sióstr Franciszkanek Szpitalnych 1844-1994*. Odrzychowice 1994.
- Storz H., *Staat und katholische Kirche in Deutschland im Lichte der Würzburger Bischofsdenkschrift vom 1848*. Amsterdam 1963.
- Stosunki wyznaniowe na Śląsku Cieszyńskim od średniowiecza do współczesności*. Red. P. Chmiel, J. Drabina. Ratingen 2000.
- Straude A., *P Athanasius Kleinwächter oder das erste und heitere Lebensbild eines Franziskaners*. Neurode 1893.
- Strehler B., *Aus dem Werden und Leben Quickborns*. Würzburg 1927.
- Strnad A. A., *Die Verleihung des erzbischöflichen Pallismus an Fürstbischof Heinrich Förster (1875)*. ASKG 31: 1973, s. 187-200.
- Strobl W., *Kardinal Melchior Freiherr v. Diepenbrock und Prinzenerzieher Joseph Strobl*. Nürnberg 1953.
- Sudhof S., *Die Berufung J. M. Sailers nach Breslau*. ASKG 16: 1958, s. 325-339.
- Sulowski J., *Felbiger Jan Ignacy*. W: EK. T. 5. Lublin 1989, szp. 96.
- Surman Z., *Kler katolicki wobec spraw polskich na Górnym Śląsku przed Kulturkampfem (1867-1871)*. W: *Studia i materiały z dziejów Śląska*. T. 2. Wrocław-Warszawa 1958, s. 595-628.
- Surman Z., *Ksiądz Paweł Kaminski. Powstanie i upadek ruchu starokatolickiego na Górnym Śląsku*. AUWr, nr 137, Historia 20, Wrocław 1971, s. 5-34.
- Surman Z., *Księża utrakwiści na Śląsku w drugiej połowie XIX w.* W: *Luździe śląskiego Kościoła katolickiego*. Red. K. Matwijowski. Wrocław 1994, s. 69-74.

Surman Z., *Świdnica w latach 1807-1918*. W: *Świdnica. Zarys monografii miasta*. Red. W. Korta. Wrocław-Świdnica 1995, s. 167-202.

Swaster J., *Arcybiskup Henryk Förster jako wrocławski ordynariusz (w latach 1853-1881)*. W: MV, s. 305-316.

Swastek J., *Działalność duszpasterska księcia dr arcybiskupa Heinricha Förstera ordynariusza diecezji wrocławskiej (1853-1881)*. W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego. Kościół w XIX wieku*. Red. I. Dec, K. Matwijoński. Wrocław 2002, s. 29-39.

Swastek J., *Działalność i duchowość ks. prałata Roberta Spiske – założyciela Sióstr św. Jadwigi*. W: *W służbie Kościoła*. Red. G. Niedziela. Wrocław 1986, s. 25-49.

Swastek J., *Förster Heinrich*. W: EK. T 5. Lublin 1989, szp. 406-407.

Swastek J., *Gründer der Kongregation der St. Hedwig – Schwestern*. ASKG 59: 2001, s. 271-290.

Swastek J., *Kalendarium ważniejszych wydarzeń z życia sługi Bożego Księdza Prałata Józefa Antoniego Roberta Spiskego, Kanonika Kapituły Katedralnej św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu oraz założyciela Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. W: J. Schweter, *Historia Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. Wrocław 1998, s. 335-556.

Swastek J., *Kardynał Adolf Bertram pierwszy metropolita wrocławski*. NŻ 22: 2005, nr 9, s. 4-7.

Swastek J., *Kardynał Melchior von Diepenbrock a życie zakonne na Śląsku w połowie XIX wieku*. W: *Kardynał Melchior von Diepenbrock 1798-1853*. Red. M. Kaczmarek i in. Wrocław 1999, s. 67-75.

Swastek J., *Knauer Joseph*. W: EK. T. 9. Lublin 2002, szp. 201.

Swastek J., *Ksiądz Jan Schneider (1824-1876), jako założyciel Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej*. W: *Viae historicae*. Red. M. Goliński, S. Rosik. Wrocław 2001, s. 385-393.

Swastek J., *Ks. Jan Schneider – założyciel Sióstr Maryi Niepokalanej*. NŻ 9: 1991, nr 17, s. 10.

Swastek J., *Ks. Robert Spiske i założone przez niego zgromadzenie sióstr Świętej Jadwigi*. W: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*. Red. J. W alku sz. T. 1. Lublin 2002, s. 91-105. Toż. W: *Klasztor w mieście średniowiecznym i nowożytnym*. Red. M. Derwich, A. P ob ó g-L ena rto w ic z. Wrocław-Opole 2000, s. 613-620.

Swastek J., *Ks. Robert Spiske – jego droga do założenia Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. W: *Ushyzał głos Pana*. Red. R. Maryński, W Kucharski. Wrocław 1998, s. 33-42.

Swastek J., *Ks. Robert Spiske – założyciel Sióstr Jadwizanek*. HD 51: 1982, nr 1, s. 65-68.

Swastek J., *Kult świętych w dziejach diecezji wrocławskiej*. W: *Miejsce i rola Kościoła wrocławskiego w dziejach Śląska*. Red. K. Matwijoński. Wrocław 2001, s. 185-194.

S w a s t e k J., *Opinia o świętości życia (fama sanctitatis) założyciela sióstr św. Jadwigi – sługi Bożego ks. prałata Roberta Spiskego (1821-1888)*. W: *Służcie Panu z weselem*. Red. I. D e c. T. 1. Wrocław 2000, s. 215-229.

S w a s t e k J., *Robert Spiske Gründer der Kongregation der St. Hedwig-Schwester*. ASKG 59: 2001, s. 271-285.

S w a s t e k J., *Schneider Johannes*. W: *Marienlexikon*. T. 6. Regensburg 1994, s. 43-44.

S w a s t e k J., *Sluga Boży Ksiądz Prałat Józef Antoni Robert Spiske (1821-1888)*. Wrocław 2003.

S w a s t e k J., *Sluga Boży Ksiądz Prałat Robert Spiske – założyciel Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi*. DŚI 4: 1997, s. 108-116.

S w a s t e k J., *Spiske Joseph Anton Robert*. W: *Marienlexikon*. T. 6. Regensburg 1994, s. 225.

S w a s t e k J., *Spiske Józef Antoni Robert*. W: SBDKŚI, s. 393-395.

S w a s t e k J., *Starania powstałych w XIX wieku we Wrocławiu zgromadzeń zakonnych żeńskich: Marianek i Jadwizanek o papieskie zatwierdzenie*. W: *Lex Romana w Europie środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska*. Red. A. B a r c i a k. Zabrze 2001, s. 208-232.

S w a s t e k J., *Studia teologiczne alumnów śląskich na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811-1876*. W: *Kultura edukacyjna na Dolnym Śląsku*. Red. A. B a r c i a k. Katowice 2002, s. 127-139.

S w a s t e k J., *Sylwetka duchowa Założyciela Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi – Ks. Roberta Spiskego i starania o Jego beatyfikację*. DŚI 9: 2002, s. 237-334.

S w a s t e k J., *Sztuka sakralna w dziejach diecezji wrocławskiej*. W: *Miejsce i rola Kościoła wrocławskiego w dziejach Śląska*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 2001, s. 223-232.

S w a s t e k J., *Śp. Kardynał dr Adolf Bertram, księżę metropolita wrocławski*. NŻ 9: 1991, nr 22, s. 6-8.

S w a s t e k J., *Wrocławski apostoł miłości*. W: *Kalendarz wrocławski 1998*, s. 358-361.

S w a s t e k J., *Wydział Teologiczny we Wrocławiu w latach 1702-2002*. Vox nostra 9: 2002, nr 1, s. 3-7.

S w a s t e k J., *Zarys życia i duchowości Sługi Bożego księdza Roberta Spiskego, Założyciela Sióstr św. Jadwigi*. W: *Ludzie Kościoła katolickiego na ziemi śląskiej*. Red. K. M a t w i j o w s k i. Wrocław 1994, s. 78-94.

S w a s t e k J., *Życie i duchowość ks. Jana Schneidera – założyciela Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej*. W: *Żyjąc dla innych*. Red. J. S w a s t e k. Wrocław 1998, s. 61-97.

S w i e n t e k, *Beiträge zur Geschichte von Czarnowanz*. ZGS 22: 1888, s. 109-115.

S y r o k a A., *Kościół katolicki w świetle kalendarzy śląskich w XVIII w.* Sobótka 41: 1986, s. 631-634.

Szczech B., *Kościół św. Wawrzyńca w Mikulczycach w świetle zapisków parafialnych połowy XVIII wieku*. Zabrze 1995.

Szczepanski K., *Życie i działalność duszpasterska księdza Norberta Bonczyka (1837-1893)*. Wrocław 1989, mps.

Szczerbnik Z., *Ludność katolicka parafii w Praszcze w latach 1815-1830*. Śląsk Opolski 2000, nr 3, s. 46-52.

Szcztowski I. W., *Franciszkanie prowincji św. Jadwigi w Kłodzku 1915-1972*. Wrocław 2003, mps.

Szpiżyk P., *Życie, męczeńska śmierć i kult przedkanonizacyjnej Edyty Stein*. Wrocław 1998, mps.

Szramek E., *Christoph Teodor*. W: PSB. T. 3, s. 445-446.

Szramek E., *Czeskie obrazy wotywnie Matki Boskiej Piekarskiej*. RTPNK 2: 1930, s. 279-280.

Szramek E., *Damroth Konstanty*. W: PSB. T. 4, s. 399-400.

Szramek E., *Dzierżoń Jan*. W: PSB. T. 8, s. 165-166.

Szramek E., *Ks. Aleksander Skowroński, obraz życia i pracy na tle problematyki kresów zachodnich*. Katowice 1936.

Szramek E., *Ks. Bernard Skulik z Szopienic, krzewiciel oświaty katolickiej (1867-1924)*. GN 1933, nr 37, s. 405-407.

Szramek E., *Ks. dr Jan Chrzęszcz. Wspomnienie pośmiertne*. RTPNK 1: 1929, s. 261-263.

Szramek E., *Ksiądz Jan Kapica, życiorys a zarazem fragment z historii Górnego Śląska*. RTPNK 3: 1931, s. 1-66.

Szramek E., *Ks. Konstanty Damroth*. Mikołów 1920.

Szramek E., *Ks. Konstanty Damroth (Czesław Lubiński), wieszcz śląski*. Opole 1920.

Szramek E., *Ks. Norbert Bonczyk. Homer górnośląski i poeta walki kulturalnej*. RTPNK 2: 1930, s. 1-62.

Szramek E., *Ks. N. Bonczyk. Studium biograficzne*. Katowice 1939.

Szramek E., *Ks. Norbert Bonczyk. Życiorys w 25-letnią rocznicę zgonu jego*. Opole 1918.

Szramek E., *Ks. Proboszcz Józef Gregor*. RTPNK 1: 1929, s. 254-258.

Szramek E., *Ks. Wiktor Loss*. RTPNK 4: 1934, s. 241-248.

Szramek E., *Kuria Wrocławska a język polski na Śląsku*. Opole 1918.

Szramek E., *Mój pierwszy proboszcz Jan Kuboth*. Katowice 1940, mps.

Szramek E., *Organiczny związek urzędów szkolnych z kościelnymi w historycznym rozwoju na Śląsku*. RTPNK 1: 1929, s. 58-68.

Sztejnke A. J., *Antoni Brzozowski (1805-1890)*. W: *Sylwetki najwybitniejszych działaczy trzeźwościowych XIX i XX wieku*. Red. M. P. Roman i u k. Warszawa 1994, s. 61-70.

Sztejnke A. J., *Chryzogon Anton Reisch (1870-1923), historyk franciszkanów na Śląsku*. StF 3: 1988, s. 349-364.

Sztejnke A. J., *Polscy Bracia Mniejsi w służbie Ziemi Świętej (1342-1995)*. Poznań 1999 [M.in. Ślązacy].

Sztejnke A. J., *Reisch Antoni w zakonie Chryzogon*. W: PSB. T. 31: 1989, s. 31-32.

Sztuka Wrocławia. Red. T. Broniewski, M. Zlat. Wrocław 1967, s. 387-436.

Szuba Z., *Kościół wrocławski. Historia i dzień dzisiejszy*. ŻiM 1974, nr 6, s. 27-43.

Szuba Z., *O beatyfikację apostoła trzeźwości ks. Jana Alojzego Ficka*. SP 1992, s. 44, s. 5.

Szwarc R., *Krótki zarys historyczny obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Pilszczu*. WUDO 30: 1975, s. 118-121.

Szwarc R., *Ziemia Głubczycka a Jasna Góra*. WUDO 31: 1976, s. 124-128.

Szweda K., *Wybrane zagadnienia społeczno-religijne i patriotyczne na łamach czasopisma „Gwiazdka Piekarska” (1888-1900)*. Katowice 1997, mps.

Szwiec J., *Życie i działalność duszpasterstwa ks. Jana Kudery (1871-1943)*. Wrocław 1999, mps.

Szymaniński A., *Z Leśnicy do Auschwitz. Ojcowie Kulawi – przyczynek do dziejów oblatów polskich*. STHSO 22: 2002, s. 197-225.

Szymiczek F., *Materiały dotyczące plebiscytu na Górnym Śląsku w spuściznie po [ks.] Karolu Koziolku*. SŚI SN 19: 1971, s. 351-369.

Szymik J., *Dawne Seminarium Duchowne w Widnawie*. W: *Kalendarz Śląski 1997*. Czeski Cieszyn 1996.

Szymik J., *O przynależności kościelno-administracyjnej Zaolzia*. W: *Kalendarz Śląski 1997*. Czeski Cieszyn 1996.

Szymik J., *Zginęli za Boga i Lud. (Zaolziańscy księża katolicycy – ofiary hitleryzmu)*. Czeski Cieszyn 1998.

Ścisłała D., *Ostatni mnich z Orłowej*. Cieszyn 1924.

Śląska młodzież katolicka. Historia Organizacji Polskiej Młodzieży Katolickiej na Śląsku od roku 1881 do 1926. Mikołów 1927.

Ślęzak W., *Biskup wrocławski Fryderyk Adrian Włodarski*. RMG 6: 1990, s. 123-128.

Ślęzak W., *Fundacja kaplicy św. Józefa i figurki Matki Boskiej w Szombierkach*. W: *Ksiądz Józef Szafranek*. Bytom 1994, s. 25-27.

Ślęzak W., *O duszę polską, wystawa historyczna o działalności duchowieństwa śląskiego w XIX i XX wieku*. Katowice 1991.

Śliwka E., *Tyleczek Wilhelm*. W: SBKDŚI, s. 437.

Śpiewaj ludu, śpiewaj złoty. Księga jubileuszowa śpiewactwa śląskiego 1910-1985. Red. M. Gerlich. Katowice 1986.

Świątkiewicz W., *Praktyki religijne jako wyraz żywotności religijnej parafii (na przykładzie parafii św. Barbary w Chorzowie)*. W: *Z dziejów parafii św. Barbary w Chorzowie*. Red. J. Myszo. Chorzów 1998, s. 78-101.

Świątkiewicz W., *Praktyki religijne w parafii bogucickiej. Studium socjologiczne*. W: *Parafia Bogucicka*. Red. Tenże, J. Wyćisło. Katowice 1994, s. 290-309.

Świątkiewicz W., *Tradycja i wybór. Socjologiczne studium religijności na Górnym Śląsku*. Katowice-Wrocław 1997.

Świerc R., *Bractwa i stowarzyszenia religijne parafii Czarnowąsy (k. Opola) w latach 1850-1945*. Wrocław 1942, mps.

Świerc A., *Brzozowski Antoni*. WL: EK. T 2. Lublin 1976, szp. 1137-1138.

Święta Barbara na sztandarach rudzkich kopalń. Ruda Śląska 1999.

Święta Patronka w ukochanym mieście. [Edyta Stein]. Szkice Lublinieckie 2000, nr 5, s. 15-20.

Talar E., *Die Pfarrer der ehemaligen Kollegiatkirche zum hl. Kreuz in Oppeln seit Aufhebung des Kollegiatstifts im Jahre 1810*. Oppeln 1921.

Talar E., *Kuraten an der Marienkirche zu Oppeln seit der Säkularisation der Dominikaner Kirche*. Oppeln 1938.

Targ A., *Duszpasterska i dobroczynna działalność duchowieństwa w okresie klęsk żywiołowych na Górnym Śląsku*. NP 24: 1966, s. 80-97.

Targ A., *Hytrek Adolf*. W: PSB. T. 10, s. 134-135.

Targ A., *Kudera Jan*. W: ŚISB, t. 3, s. 190-192.

Targ A., *Organizacje polsko-katolickie na Górnym Śląsku pod koniec XIX wieku*. ŚSHT 4: 1971, s. 287-297.

Targ A., *Wybrane zagadnienia z historii Kościoła i polskich organizacji katolickich narodowych na Śląsku na przełomie XIX i XX w.* Kraków 1974.

Tauch M., *Der Breslauer Katholikentag 1909 und die zeitgenössische Kunst*. ASKG 60: 2002, s. 159-168.

Tauter., *Die katholische Geistlichkeit und die Freimarerei*. Leipzig 1895.

Teichmann L., *Die Säkularisation der Corpus-Christi-Kommende in Breslau*. ASKG 42: 1984, s. 177-182.

Teichmann L., *500 Jahre St. Annaberg in Oberschlesien*. HBKEB 7: 1980, nr 3, s. 39-41.

Teichmann L., *Ordensprovinzen der Franziskaner in Schlesien*. ASKG 43: 1985, s. 263-274.

Teichmann L., *Schlesisches Klosterbuch. Cosel. Franziskaner-Minoritenerkloster*. JSFWUB 30: 1989, s. 11-19.

Teichmann L., *Schlesisches Klosterbuch. Glatz. Franziskaner-Kloster*. JSFWUB 28: 1987, s. 15-34.

Teichmann L., *Schlesisches Klosterbuch. Gleiwitz. Franziskanerkloster*. JSFWUB 30: 189, s. 21-28.

Teichmann L., *Schlesisches Klosterbuch. Goldberg. Franziskanerkloster*. JSFWUB 30: 1989, s. 1-10.

Teichmann L., *Schlesisches Klosterbuch. St. Annaberg. Franziskanerkloster*. JSFWUB 30: 1989, s. 29-43.

T e i c h m a n n L., *Theologen proben den Aufstand. Ergänzungen zum Beitrag von J. Köhler über Prof. Dr. Bertold Altaner und seine Engagement in der Katholischen Friedensbewegung*. ASKG 46: 1988, s. 171-176.

Teresa Renata od Ducha Świętego, *Edyta Stein. Filozof i karmelitanka*. Paryż 1987.

T h e i n e r A., *Die katholische Kirche Schlesiens*. Altenburg 1826.

T h e i n e r A., *Die reformatorischen Bestrebung in der katholischen Kirche*. Altenburg 1848.

T h e i n e r A., *Geschichte der Geistlichen Bildungsanstalten*. Mainz 1835.

T h e n e r A., *Zustände der katholischen Kirche in Schlesien von 1740-1758...* T 1-2. Regensburg 1852.

T h e i s s i n A., *Das Schlesische Kirchenblatt 1835-1885. Ein Beispiel kirchlicher Publizistik des 19. Jahrhunderts*. Breslau 1938.

T h i e l N., *Historia parafii św. Bartłomieja w Gliwicach-Sobieszowicach w latach 1907-1945*. Wrocław 1992, mps.

T h o l u s M. B., *Erinnerungen an Eminenz Kardinal Kopp und seine Beziehungen zu den Ursulinen*. W: *Festschrift aus Anlaß der 250. Jahrfest der Gründung des Ursulinenkloster zu Duderstadt*. Duderstadt 1950, s. 190-216.

T i l g n e r M. A., *Beiträge zur Geschichte der Schlesischen Ordensprovinzen*. Berliner 1985.

T k o c z S., *Zmagania o język polski na Górnym Śląsku w pierwszej połowie XIX wieku*. W: *Słowo nieskowane*. Red. A. N o w i c k i, J. T y r a w a. Wrocław 1998, s. 559-565.

T o b i a s z M., *Pionierzy odrodzenia narodowego i politycznego na Śląsku (1763-1914)*. Katowice 1945.

T o m a l a J., *Śląska młodzież katolicka. Historia organizacji polskiej młodzieży katolickiej na Śląsku od roku 1871-1926*. Mikołów 1927.

T o m a n e k R., *Dorobek półwiecznej działalności oświatowej. Krótki zarys dziejów i prac „Dziedzictwa Bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego” na Śląsku 1873-1923*. Cieszyn 1924.

T o m c z y k N., *Stulecie parafii św. Henryka we Wrocławiu 1893-1993*. Wrocław 1993.

T o m e c k i K., *Ks. Franciszek Śniegoń – pierwszy biskup cieszyński*. ŚSHT 25-26: 1992-1993, s. 317-342.

T o m e c k i K., *Organizacja kościelna na Śląsku austriackim w drugiej połowie XVIII w.* ŚSHT 27-28: 1994-1995, s. 431-434.

T r a b a M., *Ks. Teodor Kubina jako działacz narodowy na Górnym Śląsku w latach 1918-1922*. W: *Nie tylko o Korfantym*. Red. Z. K a p a ł a. Bytom 2000, s. 219-244.

T r a b a M., *Zaangażowanie władz diecezji katowickiej oraz dyplomacji polskiej w proces podziału dóbr diecezji wrocławskiej w okresie międzywojennym*. W:

Górny Śląsk po podziale w 1922 roku. Red. Z. Kapała, W Lesiuk, M. W. Wanatowicz. T. 2. Bytom 1997, s. 229-239.

Treszel M., *Niektóre aspekty reform oświatowych w Polsce w XVIII w. a filozofia Wolfa i pedagogika Felbigera.* W: *Echa KEN na Śląsku.* Red. T Musioł. Opole 1974, s. 72-106.

Triller A., *Zur „Polnischen Sprache” in der Diözese Breslau, besonders seit dem 18. Jahrhundert.* W: *Beiträge zur schlesischen Kirchengeschichte.* Red. B. Stasiewski. Köln-Wien 1969, s. 344-365.

Tritz H., *Fürstbischof Diepenbrocks heitere Chronikberichte für Kanonikus Zech in Regensburg.* ASKG 24: 1966, s. 232-255.

Trojan A., *Dzieje kultu obrazu Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie.* Wrocław 1985, mps.

Trombala F., *Na 60-lecie „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra”.* Szkic jego prac i wysiłków w latach 1923-1933. Cieszyn 1934.

Tschitschke M., *Józef Knauer, Fürstbischof von Breslau. Glatz 1931.*

Tukay H., *Die katholische Kirche in Oberschlesien 1815-1945. Ein geschichtlicher Überblick.* OJb 3: 1987, s. 37-69.

Tycza J., *Świętek Józef* W: SBKDŚl, s. 437.

Ulitzka C., *Erinnerungen.* ASKG 12: 1954, s. 267-277.

Ulitzka K., *Valentin Wojciech Weihbischof von Breslau 1920-1940. Ein Lebensbild.* Breslau 1940.

Unverricht H., *Joseph Ignaz Schnabel.* W: *Schlesien des 15. bis 20. Jahrhunderts.* Red. H. Neubach, L. Petry. Würzburg 1968, s. 77-81.

Unverricht H., *Muzyka i kultura muzyczna w diecezji wrocławskiej.* W: *Dziedzictwo,* s. 233-253.

Urban A., *Biskup Józef Nathan, wielki działacz Śląska Opolskiego.* Ząbkowice Śl. 1978.

Urban R., *Die Grauen Schwestern.* SchP 25: 2859, nr 23, s. 273-277.

Urban W., *Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu.* Archeion 25: 1956, s. 309-320.

Urban W., *Bertram Adolf* W: EK. T. 2. Lublin 1976, szp. 325.

Urban W., *Diepenbrock Melchior.* W: EK. T. 3. Lublin 1979, szp. 1318-1319.

Urban W., *Duchowieństwo dekanatu opolskiego w 1836 roku.* HD 1947, nr 4, s. 258-261.

Urban W., *Działalność naukowa ks. dra Alfonsa Nowacka.* WUDO 1959, s. 524-535.

Urban W., *Fundacja dla polskiego kaznodziei w kościele Św. Krzyża we Wrocławiu.* WUDO 1964, s. 17-19.

Urban W., *Jeszcze o egzemplarzu diecezji wrocławskiej.* PK 11: 1968, nr 1-2, s. 319-325.

Urban W., *Język polski w duszpasterstwie wrocławskiej diecezji w pierwszej połowie XIX wieku.* PSac 10: 1958, s. 219-261.

U r b a n W., *Kardynałowie w diecezji wrocławskiej*. TP 27: 1973, nr 9, s. 3.

U r b a n W., *Ks. Kanonik Jan Melz i jego zainteresowanie śląską toponomastyką*. WUDO 1959, s. 389-392.

U r b a n W., *Ks. Marcin Pełka śląski kanonista (1757-1828)*. PK 1971, nr 1-2, s. 325-329.

U r b a n W., *Ks. Wincenty Krainski i jego działalność we Wrocławiu*. WD 1952, nr 12, s. 402-407.

U r b a n W., *Lektor języka polskiego na Uniwersytecie Wrocławskim*. WTK 3: 1955, s. 13.

U r b a n W., *Leopold hr. Sedlnicki książę biskup wrocławski 1836-1840, na tle dziejów Kościoła na Śląsku*. Warszawa 1955.

U r b a n W., *Listy pasterskie wrocławskich biskupów w języku polskim w XIX i XX wieku*. WK 1949, s. 277-278.

U r b a n W., *Nieznane zabytki języka polskiego z Michalic w powiecie namysłowskim*. KOp 1960, nr 4, s. 51-60.

U r b a n W., *Nieznany szczegół z życia ks. Jana Dzierżonia (1811-1906)*. WUDO 1963, s. 142-144.

U r b a n W., *Nieznany tekst polskiej modlitwy w okresie zarazy na Śląsku w pierwszej połowie XIX wieku*. WUDO 1964, s. 45-47.

U r b a n W., *Ocalałe archiwalia z czasów diecezjalnych rządów arcybiskupa kardynała Adolfa Hitlera*. Sobótka 10: 1955, s. 531-533.

U r b a n W., *Opracowania patrystyczne z XIX wieku na Wydziale Teologicznym we Wrocławiu*. VP 1986, z. 11, s. 653-657.

U r b a n W., *Ostatni etap dziejów Kościoła w Polsce przed nowym Tysiącleciem*. Rzym 1966.

U r b a n W., *Ostatnie kazanie polskie w kościele św. Marcina we Wrocławiu*. Sobótka 16: 1961, s. 101-103.

U r b a n W., *Pełka Marcin (1757-1828)*. W: *Polscy kanoniści (wiek XIX i XX)*. Red. J. R. B a r. Cz. 2. Warszawa 1981, s. 102-104.

U r b a n W., *Plan Hojmy i Generalny Wikariat*. WTK 1: 1953, nr 14, s. 7.

U r b a n W., *Polskie kazanie ze Smogorzowa z 1859 r.* CS 1: 1969, s. 93-99.

U r b a n W., *Polskie kaznodziejstwo i katechizacja we wrocławskiej diecezji w czasach pruskich*. NP 17: 1963, s. 123-187.

U r b a n W., *Polskie księgi zapowiedzi małżeńskich parafii Syców z XIX wieku*. NP 13: 1961, s. 287-291.

U r b a n W., *Pomoc Józefa Lompy dla kościoła w Smogorzowie*. CS 1: 1969, s. 103-106.

U r b a n W., *Próby kościelnych neologów na Śląsku*. PPowsz 233: 1952, nr 4, s. 264-271; nr 5-6, s. 413-422.

U r b a n W., *Rola kościelnych śpiewników i modlitewników w zachowaniu polskiego języka na Śląsku*. NP 8: 1958, s. 231-241.

U r b a n W., *Rytuały diecezji wrocławskiej a język polski*. WK 3: 1948, s. 296-302.

U r b a n W., *Rzymsko-katolicka parafia w Gościęcinie na Opolszczyźnie i jej duszpasterstwo*. NP 9: 1959, s. 249-293.

U r b a n W., *Studium języka polskiego w seminarium duchownym we Wrocławiu w pierwszej połowie XIX w.* WTK 1: 1953, nr 13, s. 11.

U r b a n W., *Sylwetki biograficzne inicjatorki i założycielek zgromadzenia siostr Elżbietanek*. Wrocław 1983.

U r b a n W., *Śladami założycielek siostr Elżbietanek*. Wrocław 1983.

U r b a n W., *Tradycje „Kółka Polskiego” studentów teologii we Wrocławiu*. WTK 4: 1956, nr 19, s. 6.

U r b a n W., *W sprawie konwersji ks. Józefa Wittiga*. HD 33: 1964, s. 107-112.

U r b a n W., *Zarys dziejów Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu*. W: *Verbum Crucis*. Red. J. K r u c i n a. Wrocław 1974, s. 89-112.

U r b a n W., *Zarys dziejów diecezji wrocławskiej*. Wrocław 1962.

U r b a n W., *Zarys dziejów duszpasterstwa w parafii Krasiejów na Opolszczyźnie*. CS 11: 1979, s. 187-209.

U r b a n W., *Zarys dziejów egzempcji wrocławskiej diecezji*. ZAP 1957, nr 15, s. 25-27.

U r b a n W., *Z dziejów duszpasterstwa katolickiego w archidiecezji opolskiej i łódzkiej w czasach nowożytnych*. Cz. 1. *Archidiecezja opolska*. Warszawa 1875; cz. 2. *Archidiecezja łódzka*. Warszawa 1975.

U r b a n W., *Z dziejów duszpasterstwa pokutnego w diecezji wrocławskiej do końca XVIII wieku*. PK 7: 1964, nr 1-2, s. 201-231.

U r b a n W., *Z dziejów duszpasterstwa w archidiecezji wrocławskiej w czasach nowożytnych*. Warszawa 1971.

U r b a n W., *Z dziejów szarytek w Bytomiu i ich duszpasterstwa*. NP 12: 1960, s. 25-46.

U r b a n e k D., *Kalendarium zgromadzenia siostr św. Elżbiety*. NP 55: 1981, s. 9-23.

U r b a n e k M., *Kapica Jan*. W: PSB. T. 11: 1965, s. 627-628.

U r b a n e k M., *Powstanie i rozwój Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Świętego Karola Boromeusza w Mikołowie (1895-1995)*. Katowice 1999, mps.

U r b a n o w a M., *Kapica Jan*. W: PSB. T. 11: 1965, s. 627-628.

V e i t h M. D., R o s e A., „*In Geduld an den Leiden Christi theilnehmen*”. *Lebensbild con Oberstudienrätin Ruth Thon (1905-1981)*. ASKG 43: 1983, s. 29-73.

V i l l i g e r J. B., *Dereser Thaddaeus Anton*. W: LTK, t. 3, szp. 241-242.

V o l c k m a n n S., *Kloster Leubus im ersten schlesischen Kriege*. ZGS 15: 1881, s. 445-479.

V o l k L., *Adolf Kardinal Bertram (1859-1945)*. W: *Zeitgeschichte in Lebensbildern*. Red. R. M o r s e y. T 1. Mainz 1973, s. 274-286.

V o l k L., *Nationalsozialischer Kichenkapmpf und deutscher Episkopat*. W: *Die Katholiken und das Dritte Reich*. Mainz 1990.

V o l k L., *Die Kundgebung des deutschen Episkopats von 28. März 1933*. *Stimmen der Zeit* 173: 1964, ss. 431-456.

V o l k m e r F. J., *Johann Ignaz von Felbiger und seine Schulreform*. Hebel-schwerdt 1890.

V o l k m e r F., *Die preussische Volksschulpolitik unter Friedrich dem Gro-sen*. Berlin 1918.

Vom Sterben schlesischen Priester 1945/46. Ein Ausschnitt aus der schlesi-schen Passion. Red. W K ö n i g. Wyd. 3. Köln 1990.

W a g n e r A., *Felix Rendschmidt*. *Schlesier* 1: 1922, s. 290-292.

W a l t e r A., *Im Schatten des Galgens. Zum Gedächtniss der Blutzegen in der nationalsozialistischen Kirchenverlogung*. Berlin 1953.

W a l t e r L., *Er kannte Gott und die Welt. Ein Lebensbild von Hermann Hof-fmann 1878-1972*. Leipzig 1992.

W a l t e r M., *Pruska sekularyzacja klasztorów w dziejach Biblioteki Uniwersytec-kiej we Wrocławiu*. W: *Druga Konferencja Naukowa Komisji Bibliografii i Bibliote-koznawstwa Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*. Wrocław 1957, s. 179-194.

W a l t e r R., *Carl Proske und die kirchenmusikalischen Reformbestrebungen im Bistum Breslau. Zum 200. Geburtstag des oberschlesischen Priestermusikers (1794-1861)*. *OJb* 10: 1994, s. 89-118.

W a l t e r R., *Carl von Dittersdorf und das Kreuzherrenkloster in Neisse*. W: *Carl Ditters von Dittersdorf. Z życia i twórczości muzycznej*. Red. P. T a r l i n s k i, H. U n v e r r i c h t. Opole 2000, s. 175-188.

W a l t e r R., *Das doppelchörige „Requiem“ des Breslauer Domkapellmeisters Johann Georg Clement*. *ASKG* 42: 18984, s. 59-88.

W a l t e r R., *Das Doppelchörige „Te Deum“ von Franz Ludwig Poppe*. *OJ* 5: 1989, s. 127-138.

W a l t e r R., *Das Musikalien-Inventar der Kreuzherrenkirche in Neisse von ca 1825*. *ASKG* 55: 1997, s. 197-218.

W a l t e r R., *Das „Requiem“ Carl Ditters von Dittersdorfs aus dem Jahre 1780*. *OJ* 6: 1990, s. 65-87.

W a l t e r R., *Der kirchenmusikalisch Caecilianismus in Oberschlesien: Die Her-schaft Koermitz und Arl-Kuttendorf als Beispiel*. *OJb* 14-15: 1998-1999, s. 13-30.

W a l t e r R., *Die Autobiographie des Chordirektors von St. Maria auf dem Sande in Breslau Ignatz Lukas (1762-1837)*. *MdO* 8: 1982, s. 85-105.

W a l t e r R., *Die Breslauer Dommusik von 1805-1945*. W: *Musik in Schle-sien im Zeichen der Romantik*. Red. G. P a n k a l l a, G. S p e e r. Dülmen 1981, s. 87-218.

W a l t e r R., *Die Breslauer Domorganist Joseph Gottwald und seine „Denkwürdigkeiten“*. W: *Zur Orgelmusik im 19. Jahrhundert. Tagungsbericht*. Red. W S a l m e n. Innsbruck 1983, s. 115-126.

Walter R., *Die Choral-Editionen der Diözese Breslau von 1866 und 1871*. ASKG 51-52: 1994, s. 61-76.

Walter R., *Die schlesische Orgelbauer-Familie Engler*. *Organa austriaca* 4: 1988 s. 135-182.

Walter R., *Emil Konstantin Nickel (1851-1921). Ein schlesischer Cäcilianer*. ASKG 44: 1986, s. 217-238.

Walter R., *Erhaltung kirchenmusikalischer Bestände bei der Säkularisation in Schlesien 1810/11*. JSFWUB 27: 1986, s. 307-317.

Walter R., *Johann Joseph Pohl (um 1696-1775). Ein schlesischer „Cantor“ des 18. Jahrhunderts*. ASKG 60: 2002, s. 169-194.

Walter R., *Kirchenkomponisten der Diözese Breslau im 18. Jahrhundert*. OJ 7: 1991, s. 111-141.

Walter R., *Kirchenmusikalienbestand in Glatz aus dem Jahre 1730-1860*. JSFWUB 36/37: 1995/1996, s. 151-177.

Walter R., *Kirchenmusikalische Aktivitäten der Benediktinerabtei Grüssau 1919-1945*. ASKG 56: 1998, s. 217-232.

Walter R., *Kirchenmusikpflege in der Stiftskirche St. Maria auf dem Sande, Breslau, während des 18. Jahrhunderts*. W: *Beiträge zur Musikgeschichte Schlesiens*. Red. J. Stępowski, H. Loos. Bonn 1994, s. 19-42.

Walter R., *Moritz Brosig (1815-1887). Domkapelmeister in Breslau*. Dülmen 1988.

Walter R., *Musikgeschichte des Zisterzienserklosters Grüssau von Anfang 18. Jahrhunderts bis zur Aufhebung im Jahre 1810*. Kassel-Basel 1996.

Walter R., *Organo concerto in der schlesischen katholischen Kirchenmusik des 19. und frühen 19. Jahrhunderts*. W: *Kirchenmusik mit obligater Orgel*. Red. F. W. Riedel. Sinzig 1999, s. 83-95.

Walter R., *Zu den Kompositionen für und mit Orgel des schlesischen Komponisten Heino Schubert*. ASKG 58: 2000, s. 249-262.

Walter R., *Zur Geschichte der schlesischen Orgelmusik*. W: *Geistliche Musik in Schlesien*. Red. L. Hoffmann-Erbrecht. Dülmen 1988, s. 35-82.

Walter R., *Zur Musikpflege bei den Kreuzherren in Neisse während des 18. und frühen 19. Jahrhunderts aufgrund des Musikalien- und Instrumenteninventars von ca. 1825*. OJ 8: 1992 s. 59-90.

Walusiński J., *Działalność zakonów na terenie miasta Bielska w latach 1856-1985*. Katowice 1991, mps.

Wanatowicz M. W., *Ks. Aleksander Skowroński jako przykład narodzin i rozwoju polskości ideologicznej na Górnym Śląsku*. W: *Śląsk w myśli politycznej i działalności Polaków i Niemców w XX wieku*. Red. D. Kisielewicz. L. Rubisz. Cz. 2. Opole 2004, s. 171-184.

Warmiński J., *Gateczka Jan*. W: EK. T. 5. Lublin 1989, szp. 845.

Warum ist Graf Leopold Sedlnitzky, Fürstbischof von Breslau, zur evangelische Kirche übergetreten? Breslau 1887.

W a t z l J., *Das Kloster „Zum heiligen Kreuz“ als Stätte religiöser Kultur*. W: *Kirche und Kloster zum Heiligen Kreuz in Gleiwitz*. Gleiwitz b. r. wyd., s. 15-21.

W a w o c z n y G., *Rudy wczoraj i dziś*. Racibórz 2001.

W a w r z y n i a k C., *Pozareligijne znaczenie pielgrzymowania do miejsc pątniczych w świetle relacji pamiętnikarskich Opolan*. PZ 1990, nr 2, s. 71-79.

W ą s G., *Franciszkanie w społeczności Śląska w średniowieczu i dobie nowożytnej*. W: *Klasztor w społeczeństwie średniowiecznym i nowożytnym*. Red. M. Derwich, A. Pobóg – Lenartowicz. Opole-Wrocław 1996, s. 105-126.

W e b e r Ch., *Kardinal Kopp's Brief von der „Verseuchung des Westens“*. ASKG 26: 1968, s. 327-334.

W e b e r K., *Geschichte des Theaterwesens in Schlesien*. Dortmund 1980.

W e b e r s i n n G., *Der Schlesier Jakob Ernst Julius Reichsgraf von Lichtenstein, Fürstbischof von Salzburg 1745-1747*. ASKG 31: 1973, s. 113-133.

W e b e r s i n n G., *Prälat Karl Ulitzka, Politiker und Priester*. JSFWUB 1970, s. 146-205.

W e b e r s i n n G., *Feliks Porsch als Kirchenrechtler*. ASKG 27: 1969, s. 130-140.

W e b e r s i n n G., *Zwölf Laien in der Kulturkampfgalerie des Breslauer Diözesanmuseums*. ASKG 28: 1970, s. 138-152; 29: 1971, s. 141-156.

W e l t z e l A., *Geschichte Parochie Krzyżanowitz*. Tłum. na j. pol. Krzyżanowice 1993.

W e n d t H., *Die Werpfindung der Johanniter – Kommende Corpus Christi*. ZGS 35: 1901, s. 155-185.

W e r e s z y c k i H., *Kulturkampf i jego przyczyny na Śląsku*. W: *Konferencja Śląskiego Instytutu Historii PAN*. T. 1. Wrocław 1954, s. 430-434.

W e s o ł o w s k a Z., *Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia*. W: *Żeńskie zgromadzenia zakonne w Polsce 1939-1947*. T. 13. Lublin 1997, s. 87-146.

W e t t e r F., *Edith Stein. Zur Wahrheit berufen – vom Kreuz gesegnet. Ein Lebensbild*. München 1998.

W ę c l e w s k a – B a c h A., *Das polnische katholische Kirchenlied in oberschlesischen Gesangbüchern von 1823 bis 1922*. Köln 1997.

W ę g i e l s k i J., *Maryjne miejsce pielgrzymkowe na Ziemi Kłodzkiej w rozwoju historycznym do roku 1983*. Wrocław 1995, mps.

W i a t r o w s k i L., *Stosunki wzajemne oraz mobilność chłopów górnośląskich w świetle ksiąg ślubów wybranych parafii w XIX wieku*. AUWr, Historia 44, Wrocław 1986, s. 25-59.

W i c k J., *Über die Katholischen Feinde und katholische Vereine*. Breslau 1849.

W i e c z o r e k A., *Działalność ojców Kamilianów w szpitalu dla alkoholików pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Tarnowskich Górach w latach 1906-1909*. Katowice 1986, mps.

W i e n a n d A., *Die deutschen Katholikentage in Schlesien*. HJGG 1: 1974, nr 3, s. 8-11.

Wienand A., *125 jähriges Jubiläum der Hedwigschwestern*. HBKEB 11: 1984, nr 5, s. 70-72.

Wienand A., *Kommende Corpus Christi in Breslau*. W: *Der Johanniterorden, der Malteserorden*. Red. Tenże. Köln 1988, s. 397-400.

Wienand A., *Kommende Gröbnig/Leobschütz*. W: *Der Johanniterorden, der Malterorden*. Red. Tenże. Köln 1988, s. 403-405.

Wienand A., *Kommenden – und Pfarrkirche St. Peter und Paul in Striegau*. W: *Der Johanniterorden, der Malteserorden*. Red. Tenże. Köln 1988, s. 401-403.

Wienand A., *450 Jahre Ursulinen – 450 Jahre Apostolat*. HBKEB 12: 1985, nr 4, s. 62-64.

Wienand A., Richter H., *Einzeldarstellungen schlesischer [Johanniter] – Kommenden*. W: *Der Johanniter – Orden. Seine Aufgabe, seine Geschichte*. Red. A. Wienand. Köln 1970, s. 426-431.

Wilck K. F., *Ks. Jan Kapica, apostoł trzeźwości, kaznodzieja (1866-1930)*. *Salwator* 16: 1949, s. 88-89.

Wilck K. F., *Ks. kanonik Ficek, proboszcz piekarski*. *Salwator* 16: 1949, s. 60-61.

Willkoffer A., *Prälat Nathan. Sein Leben und Werke*. Ratibor 1931.

Willnow A., *Die Wiederherstellung der alten katholischen Holzkirche in Polnisch-Krawarn O. S., als Beispiel moderner Denkmalpflege*. Oberschlesien 16: 1917, s. 1-6.

Winiowski L., *Polityka kościelna Fryderyka II na Śląsku*. *ŚŚI SN* 1: 1958, s. 233-252.

Winiowski L., *Stosunki między biskupstwem wrocławskim a metropolią gnieźnieńską w latach 1740-1748*. *PZ* 11: 1955, z. 3-4, s. 613-692.

Winter E., *Fürstbischof H. Förster von Breslau und die Güntherianismus. Nach Briefen an Kardinal von Prag*. *ZGS* 65: 1931, s. 529-550.

Wiszeński P., *Opactwo benedyktynek w Legnicy (1348/1349-1810 r.). Struktura, funkcjonowanie, miejsce w społeczeństwie*. Wrocław 2000.

Wiszniewski B., *Biskup Bernard Bogedain (1810-1860) jako radca szkolny Śląska Opolskiego*. Wrocław 1989, mps.

Wiśniewski T., *Ksiądz Karol Bołoz Antoniewicz – żywot i działalność misyjno-kaznodziejska*. Kraków 1951.

Witek Ch., *Jadwizanki*. W: *EK*. T. 7. Lublin 1997, szp. 667-668.

Witt J., *Pamięci Dietricha Bonhoffera – wrocławianina*. *ŚILK* 8: 1996, s. 153-155.

Witt J., *Polska sekcja Międzynarodowego Towarzystwa im. Dietricha Bonhoffera we Wrocławiu*. *DŚI* 8: 2000, s. 246-248.

Wittig J., *Apostoł miłosierdzia. Robert Spiske i jego dzieło*. Tłum. R. Borowik. Wrocław 1999.

Wittig J., *Ks. Robert Spiske – Apostoł Chrześcijańskiej Dobroczyńności i jego dzieło*. Tłum. R. Rak. Wrocław-Katowice 1998.

Wittig J., *Max Sdralek*. Schlesier 1: 1922, s. 130-133.

Wittig J., *Roman mit Gott. Tagebuchblätter der Anfechtung*. Stuttgart 1950.

Wittstadt K., *Der Schlesier Johann Heinrich Graf von Franckenberg vor der Übernahme der Erzdiözese Meheln im Jahre 1759*. ASKG 28: 1970, s. 237-242.

Wojciech J., „Dostateczny śpiewnik” Karola Piekoszewskiego jako wyraz troski o polską pieśń religijną na Śląsku w połowie XIX wieku. Kraków 1971, mps.

Wojtas M. M., *Stosunek biskupów wrocławskich do Kościoła w Polsce*. GN 4: 1926, nr 1, s. 13-15.

Wojtyczka D., *Historia Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Mysłowicach*. Katowice 1987, mps.

Wojtycka H. D., *Ślązacy jako misjonarze-pasjoniści w południowej Rumunii i południowej Bułgarii 1865-1923*. STHSO 19: 1999, s. 174-180.

Wolak M., *Działalność ambulatoryjna Szarych Sióstr w latach 1842-1954*. Wrocław 2000, mps.

Wolf H., *Augustin Theiner und die Rottenburger Bischofswahl von 1846*. ASKG 47-48: 1989-1990, s. 205-218.

Wolf H., *Berufung Möhlers nach Breslau? Mit einem nicht veröffentlichten Leserbrief Ignaz Ritters*. ASKG 50: 1992, s. 245-260.

Wolf-Dahm B., *Kopp Georg*. W: *Biographisch Bibliographisches Kirchenlexikon*. T. 4. Traugott 1992, szp. 501-504.

Wolf H., *Dzieje parafii Bogacica w latach 1851-1945*. Wrocław 1990, mps.

Wolf J., *Adolf Kardinal Bertram, Erzbischof von Breslau*. Paderborn 1948.

Wolna H., *Z dziejów duchowieństwa opolskiego*. Warszawa 1966.

Wolnik F., *Dzieje kultu Matki Boskiej Rudzkiej*. Wrocław 1984, mps.

Wolny R., *Briefe des Fürstbischofs Melchior von Diepenbrock an Fürst Felix Lechnowski*. ASKG 56: 1998, s. 149-173.

Wolny R., *Die Romreise des Fürsten Karl Max Lichnowsky anlässlich des preussischen Thronwechsels 1888*. ASKG 60: 2002, s. 210-220.

Worbs K., *Modlitewnik górnośląski „Droga do nieba” księdza Ludwika Skowronka*. Lublion 1988, mps.

Worbs K., „Droga do nieba” ks. Ludwika Skowronka – modlitewnik powstały w Bogucicach. W: *Parafia bogucicka. Tradycja i współczesność*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 2000, s. 152-169.

Worbs M., „Quickborn” und „Heimgarten” als ein kulturell-religiöses Ereignis in Oberschlesien (1909-1939). Opole 1999.

Worbs M., *Religijne i pedagogiczne aspekty działalności ruchu Quickborn na Śląsku*. STHSO 20: 2000, s. 447-456.

Wosnitz F., *750 Jahre Kloster Czarnowanz*. HBKEB 5: 1978, nr 3, s. 39-43.

Wójcik S., *Katechizm katolicki dla dzieci a tradycje książki polskiej na Śląsku*. Sobótka 51: 1996, s. 438-445.

W ó j t o w i c z R., *Z badań nad rozwojem demograficznym parafii Siolkowice w latach 1766-1799*. Sobótka 46: 1991, s. 407-414.

W r z e s i ń s k i W., *Koziółek Karol*. W: ŚISB, t. 3, s. 180-182.

W r z e s z c z M., *Henryków*. W: EK. T. 6. Lublin 1993, szp. 721-722.

W r z e s z c z M., *Igliczna Góra*. W: EK. T. 6. Lublin 1993, szp. 1440-1441.

W r z e s z c z M., *Kamieniec Ząbk*. W: EK. T. 8. Lublin 2000, szp. 469-470.

W u t k e K., *Schlesische Wallfahrten nach dem heiligen Lande*. Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte 3: 1906, s. 137-178.

W u w e r A., *Idea ładu społecznego w piekarskim „Tygodniku Katolickim. Piśmie Towarzystwa Mariańskiego” w latach 1848-1849*. Katowice 1989, mps.

W y c i s ł o J., *Animator polskości... ks. J. Gateczka*. W: *Z tej Ziemi – Śląski kalendarz katolicki na rok 1993*. Katowice 1992, s. 67-70.

W y c i s ł o J., Biografie. W: SBKDŚI: *Brzeska Tomasz CR*, s. 56-57; *Dudek Tomasz*, s. 92-93; *Gąska Walter*, s. 114-115; *Koziółek Alojzy*, s. 198; *Miczek Franciszek*, s. 276-277; *Mocko Jan Ewangelista*, s. 282-283; *Palica Karol*, s. 3090310; *Paździóra Karol*, s. 316-317; *Pucher Wawrzyniec*, s. 337-339; *Sdralek Maksymilian*, s. 370; *Skowronek Ludwik*, s. 378-379; *Skulik Bernard*, s. 385-386; *Stabik Antoni*, s. 394-395; *Szramek Emil Michał*, s. 418-420.

W y c i s ł o J., *Budowanie i niszczenie. Z dziejów kalwarii w Piekarach*. W: *Pojednanie i sprawiedliwość społeczna*. Red. W. Świątkiewicz, J. Wycisłó. Katowice 1996, s. 149-164.

W y c i s ł o J., *Das Sanktuarium von Piekar*. Katowice 1992.

W y c i s ł o J., *Dłaczego Kościół walczył o język polski na Górnym Śląsku w XIX wieku?* ChŚ 1983, nr 117, s. 96-105.

W y c i s ł o J., *Dobrodziejstwa Matki Bożej w Piekarach Śląskich*. Katowice 1991.

W y c i s ł o J., *Główne nurty katolickiej myśli i działalności społecznej w Europie w XIX wieku*. ŚSHT 21: 1988, s. 215-252.

W y c i s ł o J., *Górmośląskiej Pani. Pieśni z sanktuarium Matki Bożej w Piekarach Śląskich (177-1996)*. Katowice 1996.

W y c i s ł o J., *Historia budowy Kalwarii Piekarskiej*. Z Piekarskich Wież 1996, nr 3-12.

W y c i s ł o J., *Jan Ficek*. Katowice 1989.

W y c i s ł o J., „Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”. *Samopomocowe organizacje katolickie na Górnym Śląsku w II połowie XIX wieku*. ChS 1186, nr 153, s. 38-52.

W y c i s ł o J., *Józef Szafranek. Ksiądz, pedagog, działacz narodowy, krzewiciel kultury i oświaty (1807-1874)*. Katowice 1990.

W y c i s ł o J., *Kalendarium sanktuarium Matki Bożej w Piekarach Śląskich*. Z Piekarskich Wież 1996, nr 1-7.

W y c i s ł o J., *Katolicka i polska działalność społeczna na Górnym Śląsku w XIX wieku*. Skoczów-Pszczyna 1989.

Wycisło J., *Ksiądz infułat Jan Kapica – przywódca ludu górnośląskiego*. Pszczyna 1995.

Wycisło J., *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Katowice 1992.

Wycisło J., *Ks. Jan Alojzy Ficek. Zarys działalności religijno-społecznej*. Katowice 1992.

Wycisło J., *Ks. Paweł Steimann – Kamiński – górnośląski Laurance*. W: *Z tej ziemi – Śląski kalendarz katolicki na rok 1997*. Katowice 1996, s. 315-327.

Wycisło J., *Księża katolicycy w obronie języka narodowego*. TP 61: 1984, nr 6, s. 1, 4.

Wycisło J., *Model chrześcijańskiego robotnika górnośląskiego w końcu XIX wieku. Wstuliecie „Rerum novarum”*. Katowice 1991.

Wycisło J., *Model robotnika chrześcijańskiego na Górnym Śląsku w latach 1890-1891. Na podstawie czasopisma „Praca”*. ChS 1981, nr 3, s. 20-35. – Toż. ŚSHT 15: 1982, s. 137-149.

Wycisło J., *Niezwykłe inicjatywy duszpasterskie ks. Józefa Szafranka*. W: *Z tej Ziemi – Śląski kalendarz katolicki na rok 1992*. Katowice 1991, s. 58-62.

Wycisło J., *Piekary jako centrum katolicyzmu społecznego na Górnym Śląsku w XIX wieku*. W: *Ks. Jan A. Ficek i Piekary Śląskie w XIX wieku*. Red. Tenże. Katowice 1992, s. 146-160.

Wycisło J., *Pielgrzymki piekarskie misją Kościoła śląskiego*. W: *Kościół śląski wspólnotą misyjną*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 1995, s. 73-104.

Wycisło J., *Postawa duchownych wobec władzy w tradycji górnośląskiej XIX i I połowy XX wieku*. W: *Władza jako służba społeczeństwu*. Katowice 1999, s. 160-184.

Wycisło J., *Poszukiwanie doktrynalnej motywacji walki o język polski na Górnym Śląsku w drugiej połowie XIX wieku*. ŚSHT 22: 1989, s. 81-96.

Wycisło J., *Religijne inspiracje amatorskiego ruchu teatralnego na Górnym Śląsku (1848-1914)*. W: *Religijne inspiracje kultury na Górnym Śląsku*. Red. W Świątkiewicz, J. Wycisło. Katowice 1998, s. 121-147.

Wycisło J., *Rozwój sieci parafii Wielkich Katowic w kontekście dziejów parafii w Bogucicach*. W: *Parafia bogucicka. Tradycja i współczesność*. Katowice 1994, s. 24-52.

Wycisło J., *Sanktuarium Matki Bożej w Piekarach Śląskich*. T. 1. *Formułowanie się głównego ośrodka życia religijno-społecznego na Górnym Śląsku w XIX wieku*. Katowice 1991.

Wycisło J., *Teoria mutualizmu a katolicka działalność społeczna na Górnym Śląsku w drugiej połowie XIX wieku*. ŚSHT 22: 1989, s. 97-111.

Wycisło J., *Tworzenie się parafii w wielkim mieście na przykładzie Tychów*. ŚSHT 27-28: 1994-1995, s. 65-80.

Wycisło J., *„Tygodnik Katolicki” – pierwsze religijne czasopismo na Górnym Śląsku*. PPowsz 10: 1986, s. 96-101.

Wycisło J., *Tygodnik „Monika” czyli o ewangelizacji na Górnym Śląsku w XIX w.* W: *Z tej Ziemi – Śląski kalendarz katolicki na rok 1996.*

Wycisło J., *W kręgu sanktuarium maryjnego w Piekarach Śląskich.* Katowice 1997.

Wycisło J., *Wydawnictwa piekarskie w XIX wieku.* W: *Z tej Ziemi – Śląski kalendarz katolicki na rok 1992.* Katowice 1991, s. 212-217.

Wycisło J., *Z dziejów budowy kalwarii w Piekarach.* Śpiewak Śląski 34: 1996, nr 5, s. 1-5.

Wycisło J., *Z historii pieśni Sanktuarium Maryjnego w Piekarach Śląskich.* Śpiewak Śląski 33: 1995, nr 6, s. 191-195.

Wycisło J., *Związek Wzajemnej Pomocy.* GN 56: 1977, nr 29, s. 7.

Wyczawski H. E., *Sobiech Szymon.* W: SPTK, t. 4, s. 126-127.

Wygłęnda E., *Biogramy.* W: SBDKŚI: *Główniczewski Jan*, s. 116; *Kurpas Alojzy*, s. 223-224; *Raczek Paweł*, s. 341; *Wycisło Paweł*, s. 477; *Zajac Andrzej*, s. 479-480.

Wysocka K. B., *Historia klasztoru Sióstr Elżbietanek w Cieszynie w l. 1754-1903.* Cieszyn 1991.

Wysocki J., *Kościół i duchowieństwo polskie wobec sprawy śląskiej. (Na marginesie walki o przyłączenie Górnego Śląska do Polski w latach 1920-1921).* W: *Kościół katolicki na ziemiach Polski w czasie II wojny światowej. Materiały i Studia.* Z. 1. Warszawa 1973, s. 259-276.

Wystrach D., *Historia parafii Komorniki od okresu średniowiecza do 1888 roku.* Nysa 1996, mps.

Wyżgół P., *Sanktuarium na Górze św. Anny jako miejsce kultu religijnego na Śląsku Opolskim w latach 1500-1983.* Wrocław 1992, mps.

Zabłocka-Kosa A., *Katolickie kościoły Wrocławia w XIX w.* W: *Architektura Wrocławia.* T 3. Świątynia. Red. J. Rozpędowski. Wrocław 1977, s. 221-241.

Zabłocka-Kosa A., *Katholischen und protestantischen Kirchenbau in Schlesien im 19. Jahrhundert als Abbild der konfessionellen Konfrontation.* W: *Geschichte des christlichen Lebens im schlesischen Raum.* T. 1, cz. 2, s. 767-778.

Zaborowski J., *Die Kirche na der Oder und Neisse.* Warszawa 1969.

Zach L., *Weihbischof Dr Deitmer.* Berlin 1929.

Zagała T., *Kapłan na świecie bez Boga. Ksiądz Bernard Lichtenberg z Oławy.* Wrocław 2003.

Zagała T., *W 100. rocznicę święceń kapłańskich bł. Bernarda Lichtenberga. Jego Führerem był Chrystus.* GN 78: 1999, nr 26, s. 24.

Zakrzewska E., *Działalność kulturalna i artystyczna Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety.* NP 55: 1981, s. 379-384.

Zakrzewski B., *Pieśni śląskie w rękopisach Lompy i Fiedlera ze zbiorów Edmunda Bajanowskiego.* SŚI SN 2: 1959, s. 39-60.

Zakrzewski B., *Spowiednik Mickiewicza – ks. Wincenty Krainski.* W: *Spowiednicy Mickiewicza i Fredy.* Wrocław 1994, s. 43-72.

- Zarzycka Z., *Brandys Jan*. W: ŚISB, t. 3, s. 40-42.
- Zarzycka Z., *Krzoska Emanuel*. W: SBKDŚI, s. 22205-206.
- Zarzycka Z., *Lewek Michał*. W: SBKDŚI, s. 231-233.
- Zasępa T., *Fauhaber Andrzej*. W: EK. T. 5. Lublin 1989, szp. 75.
- Zbudniw ek J., *Katalog domów i rezydencji polskiej prowincji paulinów*. NP 31: 1969, s. 181-228.
- Zdunia k M., *Muzyka religijna w XIX-wiecznym Wrocławiu*. ChW 1984, nr 1, s. 33-38.
- Zeender J. K., *The German Center Party 1890-1906*. Philadelphia 1976.
- Zeugen für Christus. Das deutsche Martyrologium des 20. Jahrhunderts*. T. 1-2. Paderborn 1999.
- Zgraja M., *Ksiądz Jan Schneider – założyciel Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej, 11 I 1824 – 7 XII 1876*. Wrocław 2000, mps.
- Ziaja P., *Śługa Boża Matka Maria Merkert*. Nysa 1984.
- Ziątkowski L., *Przechodzenie Żydów wrocławskich na chrześcijaństwo w XIX w.* W: *Z dziejów wrocławskiego Kościoła katolickiego. Kościół w XIX wieku*. Red. I. Dec, K. Matwijowski. Wrocław 2002, s. 53-61.
- Ziebertz G. J., *Berthold Altaner (1885-1864). Leben und Werk eines schlesischen Kirchenhistorikes*. Köln-Weimar-Wien 1997.
- Ziebertz G. J., *Kritisch aber loyal. Die Stellung des schlesischen Patrologen Bertold Altaner zum Dogma der Aufnahme Mariens in den Himmel*. ASKG 50: 1992, s. 153-167.
- Zieliński A., *Wrocławski emigrant Wincenty Krainski*. AUWr, Prace literackie 5, Wrocław 1963, s. 148-165.
- Zieliński Z., *Duchowieństwo w walce o polską granicę zachodnią w latach 1918-1921*. Więź 1979, nr 1, s. 60-71.
- Zieliński Z., *Germanizacja*. W: EBP. T. 6. Radom 2001, s. 312-315.
- Zieliński Z., *Katolicyzm w III Rzeszy przed sądem historii*. Katowice 1992.
- Zieliński Z., *Kulturkampf* W: EBP. T. 10. Radom, s. 280-282.
- Zieliński Z., *Udział Adama S. Sapięhy w sprawie śląskiej podczas plebiscytu w roku 1921*. W: *Księga Sapiężyńska*. Red. K. Wolny. T. 2. Kraków 1986, s. 89-109.
- Zielonka D., *Jezuickie misje ludowe na Śląsku w latach 1851-1852*. Wrocław 2000, mps.
- Ziętara B., *Krzyszów*. Wrocław 1997.
- Zimnicki K., *Historia parafii św. Jerzego Kapadockiego w Wałbrzychu w latach 1896-1968*. Wrocław 1999, mps.
- Zimóń H., *Schebesta Paweł Joachim*. W: SBKDŚI, s. 364-365.
- Zipser T., *Ambulatoryjna pielęgnacja chorych i pomoc ubogim Sióstr św. Elżbiety w Polsce w latach 1914-1978*. NP 55: 1981, s. 285-338.

Z naszej przeszłości. Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najśw. Maryi Panny na Śląsku na tle żeńskiego ruchu zakonnego w Polsce w XIX i XX wieku. Wrocław 2000, mps.

Z samarytańską postugą wśród potrzebujących pomocy i opieki, czyli 150 lat historii Zgromadzenia Sióstr Pielęgniarek Trzeciego Zakonu Regularnego świętego Franciszka 1844-1994. Odrzykowice 1994.

Z u c k e r W., *Adolf Bertram.* W: *Die Religion in Geschichte und Gegenwart.* T. 1. Tübingen 1957, szp. 1071.

Zusammenstellung der für katholischen Religionslehrer an den höheren Lehranstalten Schlesiens wichtigen staatlichen und kirchlichen Verordnungen. Breslau b. r.

Z w i a z e k J., *Komisariat siewierski w diecezji wrocławskiej (1797-1818).* W: *Tysiącletnie dziedzictwo kulturowe diecezji wrocławskiej.* Red. A. B a r c i a k. Katowice 2000, s. 251-266.

Z w i a z e k J., *Siemiński Marcin.* W: *PSB.* T. 34: 1993, s. 30-31.

Z w i a z e k J., *Utrata jurysdykcji przez biskupów krakowskich na Nowym Śląsku i w Okręgu Częstochowskim.* *ACr* 32: 2000, s. 401-413.

Związek Wzajemnej Pomocy Chrześcijańskich Robotników Górnośląskich w Bytomiu. Jego powstanie, rozwój i czynności z pierwszych 10 lat (1889-1899). Bytom 1899.

Z w i e r c a n A., *Domek Loretański w Głogówku.* *WUDO* 27; 1972, s. 91-95.

Ż a d ł o Z., *Praca duszpasterska i działalność polityczna ks. Józefa Szafranka (1807-1874).* Wrocław 1992, mps.

Z u r e k A., *Pochówki członków wrocławskiego konwentu kanoników regularnych Najświętszej Panny Marii na Piasku w latach 1730-1810.* W: *O sztuce sepulkralnej na Śląsku.* Red. B. C z e c h o w i c z, A. D o b r z y n i e c k i. Wrocław 1997, s. 147-160.